

31/124

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును 31/124

Post Box No 212.

Telephone No. 544.

Vol. 12

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మార్చి నెల 3-వ తేది బుధవారము

No. 360

సంపుటము ౧౨

శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస బహుళ చవతి ర.

సంచిక 3౬౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది సంచభాష చీటి మాచి కొనిన జానముగలుగదు

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు జారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నార

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టిపీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

The safest, simplest, strongest and the most
advantageous Oil Engine with many improvements.

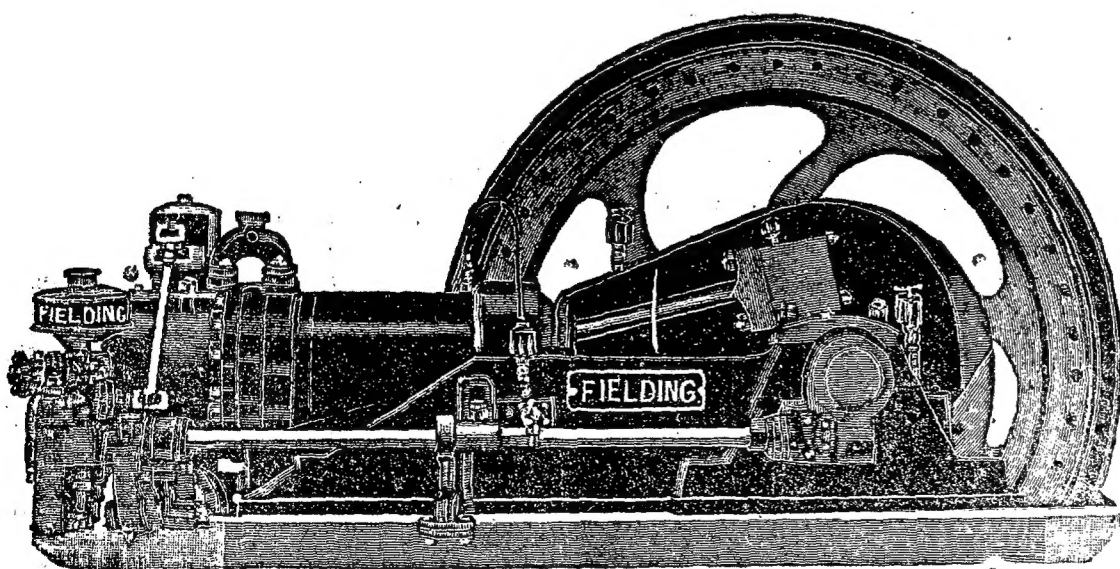
“ఫీల్డింగు”

వేటెంటు నేప్టీక్విక్ స్టార్లింగు శమిడిశల్ క్రాడు ఆయిలు యింజను

వేవరైజరు స్ట్రపుతో కాల్చవలసిన అవసరములేకుండగనే

రెండే నిమిషములలో స్టార్టుకాగలదు.

586

వీటిసామానులు చాలాబలముకలవిగా నుమించి పెంపరు కలవిగాను వుండుటవల్ల చాలాకాలము
అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెంది వున్నవి.
క్రాడ్డు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమడ్డి క్రాడ్డు ఆయిలుతో నయినను బహు
చక్కగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని సైజులు యెప్పుడున్న స్టాకులో వుంచ
బడును. ధరలు బహుసరసముగావుండును.

సోల్ ఏజెంట్లు:—డి.ఎల్. శాస్త్రి అండుకో, 12, తంబుచెట్టిపీధి, మెద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

కంపోజిటర్లు కావలయును

తెలుగు, యింగ్లీషు తెలిసిన కంపోజిటర్లు 4 గురు వెంట
నే కావలయును. రాదలచువారు, వివరములకొరకు యీదిగువ
చిరునామాకు వ్రాయుదు.

ఇట్లు

తెలుగు పత్రికప్రెస్,

(2696)

77-38 వ పీధి, రంగూన్.

విద్యార్థులు కావలెను 832

మోటరు కారులను వడపుటకు, ఇందుకు సంబంధించిన
మికానిజము పూర్తిగా నేర్చుకొనుటకు & ఇగ్నెర్లు ని కావలెను.
ప్రాక్టీక్స్ కును ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుదు.

Principal

SKI RAM MOTOR SCHOOL

(Recognised by the Govt.)

The Best Equipped Motor School

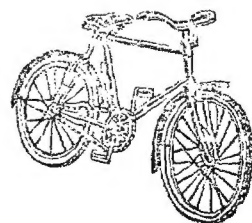
Walajah Road

Tel. 3444

Madras.

Our Special Cycles.
“Barton on Humber”

Rs. 85.

Rs. 85.

Sole Agents for Madras Presidency.

MANILAL NEMCHAND & Co.,

2634

7. B. Broadway G. T. MADRAS.

మకరధ్వజ ర సాయనము.

దీనిని నేమించినచో బలము, పుష్టి, కాంతి, తేజస్సు,
మనోబలము, రతిదార్ధ్యముకలగ జేయును. 60 మాత్రలు 3-7-0.

2160

పి. ఆర్. మెడికల్ హాల్

రామచంద్రపురం (గోదావరి.)

ననౌషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క సంస్కృతనామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి. 35000 శబ్దములకు అర్థములు ఇదిహస్తమునో వైద్యకళబ్ధ సింధు, వైద్యశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు ఆశ్రయించి వ్రాయబడినవి. కాల్పికోదైందు వెల 3-4-0 లు.

“భస్మప్రదీపిక” ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమస్తఖనిజములు కుద్దిచేసి భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. ధృ 1 క రు. 500 కిమ్మరుగుల భస్మములుకూడ గలవు. వెల రు. 1-8-0 కాల్పికోదైందు 2-0-0

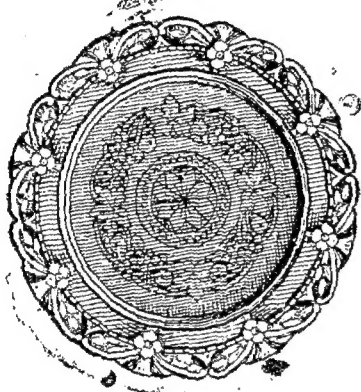
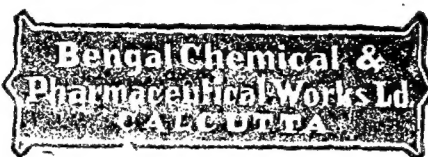
2454 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

ఓషధులచే చేయబడిన దంతచూరము

ప్రతిరోజు దంతముల కుపయోగించుటకు తగిన దంతచూరము

దంతములకు కాంతి నిచ్చును,
నోటియందు దురువాసనను పోగొట్టును,
శ్వాసము విడుచునప్పుడు సువాసనగా నుండును.

డబ్బా 1-కి ధర రు 0 6-0.

మంచి పనితీరు! మజారి నరసము!!

అన్ని విధములైన బంగారు నగలున్ను, వెండి జర్మనిసిల్వరు వస్త్రాల సామాన్లున్ను, శినుకములము కట్టడపు పనులున్ను చేయబడును. ఒకదానికొకటి వంపినచో మీరు స్వీడినిజెందడము నమ్మకము గలదు. వెండి జర్మనిసిల్వరు సామాన్లు విద్యుచ్ఛక్తి సహాయముతో నడపబడు యంత్రములనే తగూరుచేయబడును.

ప్రొఫ్రయిటరు:-ఎమ్. సత్యనారాయణ ఆచారి.

శ్రీలక్ష్మీ వర్క్సు,

2/19 కోపు వెంకటాచలాలయ్యగారివిధి, బాద్మిపురము, మద్రాసు.

తంజివిహసము:-“సత్యవర్క్సు.” 2645

త్వరపడుదు ఆలశ్యము చేయకును పోగొట్టుకొనకుదు

వేసవికాలము ఆమకము

1-3-1926 తేది నుండి ప్రారంభించబడినది.

అద్భుతమైన తగ్గుదల. ఈ కాలమునకు తగిన అమోఘమైన, ప్రస్తుతమాదిరి రకములు. దయచేసి మాప్రదర్శనగదులకు వచ్చి, పరీక్షింపుడు. వేలకొలది తునకలు సగముధరకు తక్కువకే యిచ్చిచేయబడుచున్నవి. యికముందు ఎప్పుడును ఇట్టి అపూర్వసమయము మీకు దొరకదు.

కి పిన్ చందు చెల్లారాం,

స్లవర్ బజారు పోలీసుస్టేషనుకు ఎదుట, మద్రాసు.

మా కాతాదారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను. 1842

ఆర్వలారా! మేము ఈదిగవ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. “ఉమ్మిడి” అను పదమును చూచి అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని పదే పదే అడుగుచున్నారు. ఈదిగవ తెలుపబడిన విలాసముగలదిమాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు ఇతర బ్రాంచిలు లేవు. కాన మీరు మోసపోకుండుటకై “ఉమ్మిడి” అను పదమునుమాత్రము గమనింపక ఈదిగవ తెలుపబడిన మా పూర్తివిలాసమును గమనించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తివివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

బొంబాయిల్లు (స్వకీయవిలేఖరి)

కీ! శ్రీ! శాయన్ననాగూజీగారు

నాగూజీగారు బొంబాయికి చాలదీరవారుగ వచ్చినను వారికి సామర్థ్యములే బొంబాయి ఆంధ్రులలో ధనసంపన్నులలో మొదటివా రనిపించుకొనిరి. వీరు చనిపోవునప్పటికి 64 సంవత్సరములు. అప్పటికిని చాల చిన్నయువకునివలె పని చేయుచుండెడివారు. క్రిందటిసంవత్సరము శ్రీపూనాలోజరిగిన తెలుగు మహాజనసభకు అధ్యక్షులుగ నుండియుండిరి. వీరుచేసిన దానధర్మములుగూడ మెండు. కామాటీపురములో వీడతెలుగు వారికోరకై కరణాలయమును గట్టించిరి. వీరు యింతలో స్వర్గములగుటచే యిచ్చటి ఆంధ్రులకు అపారనష్టము గలిగిననుటలో సందేహములేదు.

సానుభూతిసభ

క్రిందటి సోమవారమునాడు కామాటీపురములోని తెలుగు హాల్ నందు వీరిమరణమునకు విచారమును తెలుపుటకు సానుభూతిసభ జరుపబడెను. చాలమంది తెలుగువారు వచ్చి యుండిరి. అందరును వీరిగుణములను కొనియాడిరి. శ్రీయుతకీలయ గారు సానుభూతిని తెలియజేయుచు తీర్మానము పాడింపక, ఆతీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అందరు నిలుచుండి ఆమోదించిరి.

విల్లు

పాపము నాగూజీగారికి పుత్రసంతానములేదు. వీరు చనిపోవునంతవరకు వీరికి అన్ని సంగతులు తెలిసియుండెను. వారికి ఇద్దరు కొమార్తెలుగలరు. వీరికిని సుమారు 10 లక్షల రూపాయల విలువగలది. అందులో నాల్గవంతు యిద్దరుమూత్రులను, రిక్కిన మూడుభాగములు దేశారాధకవిషయములకును, ముఖ్యముగ కొన్ని వేల రూపాయలు ఆంధ్రోద్యమమునకు యిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. విల్లునందు 5, 6 క్రొవీలను ఏర్పాటుచేసియుండినట్లును, వారు కొలదికాలములో అవిల్లు ప్రకారము కార్యక్రమము జరిపెదరనియు తెలియుచున్నది.

తెలుగు ప్రచారము

బొంబాయి కార్పరేషనునందు 3 ముగ్గురు తెలుగు సభ్యులు చేరుటచే తెలుగువారిబాధలు కొంత నివారణయగునని తలంచవచ్చును. ప్రస్తుతము యిచ్చటి తెలుగువారిబిడ్డలకు మరాఠీ నేర్పరిగగుట మత్రమే గలవు. రెండుమూడు మాసముల క్రిందట కార్పరేషనులో తెలుగు ప్రాధమిక ఉన్నతవిద్యాలయములను అవసరమైనచోట్ల తెరువవలసినదని ఒక తీర్మానము అంగీకరింపబడెను. కొద్దిదినములలో యిది కార్యరూపము దాల్చుగలదని నమ్మవచ్చును.

ఇది యట్లుండ యూనివర్సిటీయందుకూడ తెలుగుభాషను అంగీకరించవలయునని ఒక అర్జీని తయారుజేయుచున్నారు. కొలది దినములక్రిందట హిందీభాషను యూనివర్సిటీవారు అంగీకరించుటచేతను, తదితరయూనివర్సిటీలన్నియు (వంజాబుతప్ప) తెలుగుభాషను అంగీకరించుటచేతను యూనివర్సిటీయందుకూడ ఆట్లు అంగీకరించెదరని నమ్మవచ్చును.

గాంధీ జ్యోతిష్కులు 2528

జననకాలవివరము లేక ప్రశ్నవ్రాయుకాలమైనను తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రు 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సం॥ ఫలము మాసవారిగ వ్రాయ 2-0-0 ఆంధ్రప్రదేశ్: ఈ జ్యోతిష్కుల పాండిత్యమును మనఃపూర్వకముగ వినుచుచున్నాము.

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,
తిరుత్తణి-చిత్తూరుజిల్లా.

కామూచుతము 1 గంటకే గుణము!

విదేశములలోఁ గూడ పే రొందినవి. 20 సంవత్సరములనుండి యున్న శుక్లనష్టమును నివారించినది. ఎంత బలహీనమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంపారముఖము నీయగలదు. మూత్రములో, నిద్రలో పోవు వీర్యమును 5 దినములలోనిలుపును. మధ్యనపుంసములు, వృద్ధులు, నరముల బలహీనులు 20 దినములలో గొప్ప శక్తికొందగలరు. పూతగాఁ గూడ పనికివచ్చును. 20 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0. అడ్రసు:-అమృతాశ్రమము, నెం. 1, ఏలూరు. (కృష్ణాజిల్లా) అని వ్రాయవలెను. 1676

సామాజ్యశాసనసభ

బడ్డలు సమావేశము

ప్రభుత్వపుబ్లిలులు

దీని, మార్చి 1:—ఇంతవరకు బడ్డలు ప్రవేశపెట్టబడు దినమున ఇతరకార్యక్రమ మేదియు జరుగకుండెడిది. ఈసంవత్సరము అట్లుకాక నేటికినను ఆర్థికసభ్యుని బడ్డలు ఉపన్యాసము జరిగినవిషయము కొన్ని బిల్లులపై చర్చజరిగెను. ప్రతిపక్షములతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. ఇండియన్ స్టోర్సుడిపార్టు మెంటునందు సభాధిపతి ఉద్ఘాటనలు నియమించుటకే పక్షపాతము చూపబడుచున్నదనియు, ఆర్మీ రైల్వేస్టోర్సులకు కావలసిన సరకులన్నియు స్టోర్సుడిపార్టుమెంటుద్వారా ప్రభుత్వమువారు తెప్పించుచుండుటకు ఆదేశించును కొంతమందిసభ్యులు ప్రక్షేపిరి. డిపార్టుమెంటువారి చర్యలను సమర్థించుచు సర్ బి. యాక్. విక్రమరాయ ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. కడచినసంవత్సరపు స్టోర్సుపరిపాలనానివేదికను చూచిన ఇట్టిఆక్షేపణలకు అవకాశ ముండవని వారు చెప్పిరి.

బట్టలఎగుమతులు

రంగయ్యగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు 1912-13 మొదలు 1924-25 సంవత్సరమువరకు భారతదేశమునండి చైనా, బొంబాయి, ఈజిప్టు, దక్షిణాఫ్రికా మున్నగుదేశములకు పంపబడినబట్ట వాటివిలువ మున్నగు వివరములను తెలిపిరి. 1924-25 సంవత్సరమున బట్టలఎగుమతి 1913-14 కన్న రెండింతలు అధికమయ్యెను. చైనాకు మూల అధికముగ పోవుచున్నది గాని ఎగుమతియేబడు బట్టలవిలువ తక్కువగ నున్నది. దక్షిణాఫ్రికాకు ఎగుమతులు యుద్ధము పూర్వముకన్న ఇప్పుడు అధికమయ్యెను. ఈజిప్టుకు ఎగుమతులు యుద్ధసమయమున ఎక్కువగ నుండెను. ఇప్పుడు యుద్ధమునకుపూర్వ మున్నట్లే యున్నది. జపానువారి పోటీ అధికముగనున్నది. కాని ఎక్స్‌కేస్‌చేసిన రద్దుచేయబడుటచే భారతదేశపు ప్రతిపక్షము ఇంకను అభివృద్ధి గాంచుచునని ప్రభుత్వసభ్యుడు అభిప్రాయపడెను. ఈవిషయములగురించి తనతోకలసి మాట్లాడవలయునని బొంబాయి ప్రభులు కొరెనియు అందులకు తాను అంగీకరించెననియు సర్ ఛార్లెసు ఇన్నిసుగారు తెలిపిరి.

బడ్డలు ఉపన్యాసము

11.30 గంటలకు బడ్డలును ప్రవేశపెట్టబడు సర్ బేసి బుట్టాకటుగారికి అధ్యక్షుడు అనుమతి వసగెను.

మాండలేయందలి రాజకీయనిర్బంధితుల నిరక్షేపణ విషయమై గోస్వామిగారు తనకుపంపినప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమొసగ సర్ అలెక్జాండరు మడ్డిమెనుగా దుద్దేశించిరి గాని, అధ్యక్షునకు ఈవిషయము ముందుగ తెలుపబడవలయునని హాంమెంబుగ ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు అధ్యక్షుడు అనుమతి ఇచ్చలేదు. పిమ్మట సర్ బేసిబుట్టాకటుగారు బడ్డలుఉపన్యాసమును చదివిరి. 1 1/2 గంటకాలము ఉపన్యాసము చదువుటకు పట్టెను. ప్రతిపక్షిగు డ్యూటీ రద్దుచేయబడునని వారు చెప్పగనే సభ్యులు కరతాళధ్వనులు గావించిరి. ఈసభవారు వేరువిధముగ సమ్యక్తి ఇచ్చుకున్న ఇంతటితో ప్రతిపక్షు, ఎక్స్‌కేస్‌చేసిన రద్దునని ఆర్థికసభ్యుడు చెప్పెను. ప్రతిపక్షిగును పన్ను రద్దుచేయుచు రాబోవువారము ఉపపాదించుటకు పైసానుబిల్లును నిరాకరింపవలయునని స్వరాజ్యపక్షమువా రద్దేశించుచుండుటచే ఆర్థికసభ్యుడు అట్లుచెప్పెను. ప్రాచీన విస్తుపరిశోధననిధిని స్థాపించుటనుగించియు, స్ట్రెంగ్‌టుంబు గావించుపాడవని ప్రభుత్వము వారు గావించుకొనిన నిర్ణయముగించియు, రాలిన్సుప్రభుత్వ ప్రయత్నములకల్ల సైనికవ్యయము కిగ్గుబనుగించియు ఆర్థికసభ్యుడు మాట్లాడినప్పుడు సభయందు హర్షధ్వనులు చెలరేగెను. విశ్వవిద్యాలయములకు పరిశోధనప్రతిష్ఠాపకములకు చిన్నరాష్ట్రములందు విద్యావ్యాప్తికి ఎక్కువగ్రాంటులు ఇవ్వబడవని ప్రకటింపబడినప్పుడు సభ్యులు సంతోషమును ప్రకటించిరి. జర్మని చెల్లించు నష్టపరిహారములలో నూటికి 22 వా|| బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకు చేరుచున్నదనియు అందు నూటికి 1 1/2 వా|| పన్ను భారతదేశమున కివ్వబడునని ఆర్థికసభ్యుడు తెలువగ సభ్యులు నవ్విరి. యుద్ధమునకుపూర్వమున్న పోట్లలకల్లు మగల ఏర్పడుట అసంభవమనియు, వస్తువులధరలు తగ్గినగాని పోట్ల ఛార్జీలను తగ్గించుటకు వీలులేదని ఆర్థికసభ్యుడు తెలువగా వినుడు వినుడు అని సభ్యులు కేకులవైచిరి. ఈసంవత్సరము కొంత నిలువదగ్గుదలననియు రాష్ట్రీయకృషిములు తగ్గింపబడుననియు బ్లాకటుగారు చెప్పగ సభ్యులు కరతాళధ్వనులు గా

వించిరి. బొంబాయివిషయ మేమిఅని జిన్నాగారు ప్రశ్నింపగ ఎక్స్‌కేస్‌చేసిన రద్దుచేయుటకల్ల బొంబాయిరాష్ట్రమునకు 175 లక్షలు లాభము కలిగెనని సర్ బేసిబుట్టాకటుగారు చెప్పిరి.

భయనాన్న బిల్లు

పిమ్మట సర్ బేసిబుట్టాకటుగారు పైసాను బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి.

1896 సంవత్సరపు ప్రతిపక్షులచట్టము రద్దుచేయబడునని ఈబిల్లునందున్నది. ఉప్పుపన్ను పోట్లకే అదాయపుపన్ను చూపరుటాకు కడచినసంవత్సరపు పైసానుబిల్లునందు సూచించబడిన కల్లు ననుసరించి విధింపబడును. 1924 సంవత్సరపు లండను అగ్రిమెంటు ననుసరించి జర్మనివారు చెల్లించవలసిన పరిహారమును రాబట్టుట వ్యయపరమట మున్నగు సూచనలు ఈ బిల్లునందున్నది.

ప్రతిపక్షము లెక్కలబిల్లు

ప్రతిపక్షిగును పన్ను రద్దుచేయబడుటచే భారతదేశమున ఎంతవత్తి పరిశ్రమలకు నష్టముగమగుచున్నదో గుర్తెరుగుటకు ఈ బిల్లు అవసరమయ్యెననియు కడచిన ముప్పదిసంవత్సరములనుండి ప్రతిపక్షిగు వినియోగమునకు సంబంధించినలెక్కలు సంపూర్ణముగ తయారుజేయబడుచుండెననియు బొంబాయి యంత్రాయాధికారుల సంఘమువారు ఈబిల్లును ఆమోదించుచున్నారనియు ఆర్థికసభ్యుడు తెలిపెను.

డైవర్సుచట్టము

భారతదేశమున స్థిరనివాసుల శిరస్యముకొన్నవారికి డైవర్సుస్కీలను గ్రాంటుచేయుటకు భారతదేశపుగోడలకు అధికార మిచ్చుచు ఇండియన్ డైవర్సుఆక్టును సవరించుటకై ఒకబిల్లును టానిగ్నుసనుగారు ప్రవేశపెట్టిరి.

ఫలహారాంతరము మాండలేయందలి రాజకీయమైదిల నిరక్షేపణవిషయమై సర్ అలెక్జాండరు మడ్డిమెనుగా రొక ప్రకటన గావించిరి. (ఈ ప్రకటన ప్రత్యేకముగ ప్రకటింపబడినది.)

టారిఫుచట్టపు సవరణబిల్లు

పిమ్మట టారిఫుచట్టపు సవరణబిల్లుపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

కాకరైనుపై దిగుమతిపన్ను టన్నుకు 20 రూపాయల నుండి 5 రూపాయలకు తగ్గింపవలయునని సర్ ఛార్లెసుఇన్నిసు గారుపపాదించుచు ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు కాకరైను వ్యాపారముచేయు వర్తకులతో కలసి ఆలోచించిరనియు, ఈ సూచనను సభవారు ఆమోదించుట ప్రస్తుతిపరిశీలనలో శ్రేష్ఠమనియు చెప్పిరి.

రంగస్వామిఅత్యంగారు ఉపపాదనమును ఆదేశించుచు సెలెక్టుమిటివారి నిర్ణయమునకు విరుద్ధముగ ప్రభుత్వమువారి ఉపపాదనముగావించుట సరకుగ లేదని చెప్పిరి.

దొరస్వామిఅత్యంగారు చక్కెరవిచారణసంఘపు నివేదికను పన్నులవిచారాసంఘపునివేదికము బ్లాకటుగారి బడ్డలు ఉపన్యాసమునందు కొన్ని భాగముల నుడవించి కాఖరైనుపై దిగుమతిసుంకమును తగ్గించిన భారతదేశపు చక్కెరపరిశ్రమ అంతరించునని చెప్పిరి.

విల్సనుగారు ఉపపాదనమును బలపరచుచు దిగుమతిసుంకము తగ్గిన దొంగతనముగ కాకరైనును దిగుమతిచేయు అలవాటు నశించునని చెప్పిరి.

కాకరైనునందు విషయము దనియు దిగుమతిసుంకము తగ్గింపబడిన కాకరైనుదిగుమతి అధికముననియు అందుల్ల దేశీయులతోగల్యము చేడివావుననియు డాక్టరు లోకంగారు చెప్పిరి. రానుయ్యంగారు నియోగిగారు ఉపపాదనమును ఆదేశించిరి.

రంగాచారిగారు ఉపపాదనమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి.—ప్రస్తుతము కాకరైను దొంగతనముగ దిగుమతియగుచున్నది. అందుల్లనే మాక్రెటునందు మిగల లెక్కలపరిశ్రమ కాకరైను విక్రయింపబడుచున్నది. దిగుమతిసుంకము తగ్గింపబడిన దొంగతనముగ దిగుమతులు చేయుపద్ధతి అంతరించును.

డి. పి. సిన్హా డాక్టరు హైదరుగాడ్లు ఇల్లే వాదించుచు ఉపపాదనమును బలపరిచిరి.

సర్ ఛార్లెసు ఇన్నిసుగారు చక్కెర ప్రత్యుత్తరమిచ్చునదేశించిరి. కాని ఇది సవరణయగుటచే ప్రత్యుత్తర మిచ్చు అధికారము ఉపపాదనకు లేదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. ఉపపాదనముపై సమ్యక్తులు వుచ్చుకొబడెను. దిగుమతిసుంకము తగ్గించుటకు అనుకూలముగ 53 రు ప్రతిశాలముగ 31 రు సమ్యక్తుల వసగిరి. ఈవిషయము సెలెక్టుమిటివారి నిర్ణయము సభయందు రద్దుచేయబడెను.

బిల్లునందు ప్రీంటింగ్‌ఇంక్‌పై దిగుమతిపన్ను 100 కి 2 1/2 నుండి 5 కు అధికముచేయవలయునని సూచించబడెను ఈ దిగుమతిపన్నును హెచ్చించిన విజ్ఞానాభివృద్ధికి భంగమువాటిల్లునని మాంగటాకుగారు ఆక్షేపించిరి. కాని ఈఆక్షేపణను బలపరచినవా రెవ్వరు లేకపోయిరి.

ప్రీంటింగ్‌ఇంక్‌పై దిగుమతిసుంకము హెచ్చింపవలయునను సలహా ఆమోదించబడెను.

దేశీయగమలపై దిగుమతిపన్నువిధింపకూడవని దొరస్వామిఅత్యంగారు ఉపపాదించుచు ప్రతిపక్షిగును పన్ను రద్దుచేయబడుటచే దేశపు నేతపరిశ్రమ వృద్ధికావచ్చుననియు, ఈ సవరణమున వగ్గుములపై పన్నును రద్దుజేసిన దేశీయపరిశ్రమకు ఎక్కువ ప్రోత్సాహము కలుగజేసిట్లగుననియు చెప్పిరి. ఇట్లు చేయుటచే ప్రభుత్వమువారికి కలుగునష్టము అత్యల్పముగనుండుననియు నేతగాంధ్రుడు ఎంతో లాభము కలుగుననియు చెప్పిరి.

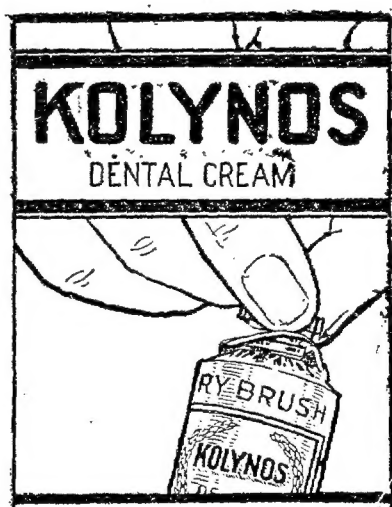
సర్ ఛార్లెసు ఇన్నిసుగారు సవరణను ఆదేశించిరి. కొంతచర్చ పిమ్మట సవరణపై సమ్యక్తులు వుచ్చుకొబడెను. అనుకూలముగ 28 మంది, ప్రతికూలముగ 40 మంది సమ్యక్తుల వసగిరి. అధికసంఖ్యాకులచే సవరణ నిరాకరింపబడెను.

టారిఫుబిల్లుపై చక్కెర సంపూర్ణ ముగ ముగియలేదు. సభను గురువారమువరకు అధ్యక్షుడు ఆపువలసినెను. బడ్డలును పరిశీలించుటకు ఈ రెండుదినములు కాసనసభ్యులకు విరామము ఇవ్వబడెను. (ఆ.పె.)

అజీర్ణము, అందుచే గలుగు నరముల బలహీనత మొదలగు వాటికి అమోఘమైన నివారిణి

ఆయుర్వేద ఔషధమునందు గుణముగలదను విషయము, నాస్యవిషయమునందే పరిశీలించబడి, కలిగిన జడుప్రవృత్తిన ఫలితమునుండి, నాకు నమ్మిక కలిగినది. కొన్ని కారణములచే నేను అజీర్ణము, అందుచే గలిగిన నరముల బలహీనతచే బాధ పడుచుంటిని. ప్రస్తుతము మద్రాసు, కేన్‌ఫోర్ములో, అల్పరైలాడ్జియందు కాపురమున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. స్వస్థకాలమునందే (అనగా 28 దినములలోనే) వారు నాకు కలిగించిన గుణము అమోఘముగానున్నది. 2117

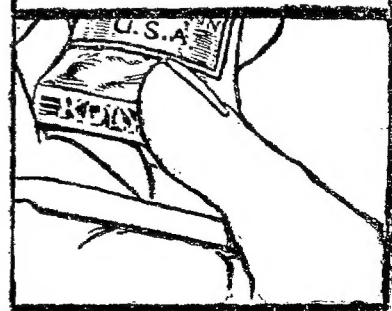
ఆస్పారన్ గృహము } ఎన్. కె. కృష్ణయ్యాచేంద్ర
రాయపేట, మద్రాసు } కుమారరాజా
26—2—26 } ఆఫ్ వెంకటగిరి.

KOLYNOS
DENTAL CREAM

దంతములను కుదిచేయుటకు సరి నది. మితస్యయముగలది. మంచి ఔషధము చేరియుండుటచే పురుగులను చేర నీయదు. నోటియందున్న లక్షలకొలది పురుగులను నాశనముచేయును. దంతములు పూడిపోకుండ కాపాడును.

(2405) (608)

U.S.A.

యను ఉపపాదకులు కొండంతలుగ జేసి జేప్పిరి. స్వస్థులగుటకై దురదృష్టముచే గలిగిన విషయమునకు విచారము చేయుటయే గాక తమదేహములను బాగుగా విచారించి గూడ గావించునని ప్రకటించియున్నాడు. విద్యార్థి ఒక ప్రాంతము దాక్కుచే హస్తీలకు బంపబడెను. మరియు ఆలస్యముగ వెళ్లెను. ఎటు లైనను ఈమరణమునకై ప్రభుత్వమువారు విచారమును చేయుట కైట్టిపంపియునులేదు. అవసరమనితలంచినచో హస్తీలకు వండినని జూచెడి ఉద్యోగి ఎన్ని శయ్యలైనను జేప్పించి పో కర్కములు గలగచేయుట కధికారము గలదు. హస్తీలకువందు నివసించెడివారుగాని, ఇతరులుగాని ఎవరినైనను ఎట్టివేళయం దైనను ప్రవేశపెట్టుకొనుట కాతనికి సర్వాధికారము గలదు. భారతీయులకును, విదేశీయులకును ప్రత్యేక కళయ్య తల యుండవలెనని ప్రశ్నించిరి. ఈదేశముందు అభ్యాసమున రెండురకములు జీవనవిధానములు గలవు. భారతీయుల కును, ఐరోపియనులకును జీవనవిషయములో చాల భేదము గల దు. ఇరువురు వేర్వేరుపద్ధతులు గలిగియున్నారు. అందుచే శయ్యలలో కొన్ని ప్రత్యేకింపబడవలసిన యవసరము గలిగినది. ప్రస్తుత మిప్పటికి చాలినంతమంది యుద్యోగులు గలరు. ఇంక పధికముగ గావలయుననిన ధనసాధకముగ గావలయును. జన రక హస్తీలకు ఇంక శయ్యలసంఖ్యను వృద్ధిజేయుటకు స్వయముగ నాకట్టి యాజ్ఞాపకములేదు. కాని ఇదియును మన కుండెడి ద్రవ్యముపై సాధారణమైనది. ఇంకను ఎక్కువ మంది రోగులకు సహాయ మొనర్చుటకై జనరలు ఆస్పత్రిని పునర్నిర్మించుటకు ప్రయత్నములు ధనాధిపతులు చే నిలిపివేయ బడెను. ప్రభుత్వమువారి విషయములో నేమాత్రమును ఉపే షించింపలేదు. ఇందులకెదియైన తగుచర్య గైకొనవలెనని ఆ తురతతో నున్నారు. ఇందులకు బాధ్యుడగు నాయుద్యోగి ఎట్టి నేరమునైన గావించిన తగురీతి శిక్షింపబడగలడు" అనిరి.

టి. ఆదినారాయణశెట్టిగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు మనసునీరగున ట్లుపన్యసింపచు నిట్టియాపద లికముందు సంభ వింపకుండుటకుగా నీయుపపాదన ముఖ్యమని పల్కిరి.

సల్లానాగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ప్రభుత్వమువారి హోయపేక్షకంతయు విధానమందలిలోపమే కారణమనిరి.

స్వపరిపాలనా కాఖ్యార్థదర్శి నాయుడుగారు మాట్లాడుచు విద్యార్థిచురగునకై తమసంతాపమును చెప్పిరి. ఈ మరణము సంభవించిన మరుదినమే సర్దును జనరలు గారి ని బిలిపించి విచారణ గావించుటకు ప్రయత్నములు గావించితిమి నియు, కాని రోగిని గొనివచ్చినవిద్యార్థి లారాత్రియే ఉరువిడిచి వెళ్లి నందున వీలుగాకపోయెననియు బల్కిరి. అందుచే విచారణ గావించుటయం దెట్టియుపేక్ష గావించవలెదు. సర్దును జనరలు గారు చెలిపిన సంతాపముతో ప్రభుత్వమువారును పాల్గొను చున్నారు. హస్తీలకువందు రోగులను జేర్చుకొనెడి యుద్యోగికి పర్యవేక్షణత్రయ మొసంగబడియున్నది. భారతీయులు, విదేశీ యులు జీవితపద్ధతులందు భేదింతురుగాన రెండు రకముల శయ్య లుండుటవసరమే యైనను రోగులను జేర్చుకొనుటతో ఈవిష యమున కట్టిపంపంధము లేదు అని బల్కిరి.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు:—హస్తీలకువందు మరణించెడి వారిసంఖ్య అధికముగనుండనీరాదను తలంపుతో మరణింతురని సందియముగనున్న రోగులను ఆస్పత్రియందు జేర్చు కొనకుండు విషయము నిజమేనా? (సప్రస్థ)

మంత్రిగారు రిట్టి జేమియు లేదని సమాధాన మొసంగిరి.

కే. వీరయ్యగారు మాట్లాడుచు జనరలు ఆస్పత్రివారు రోగులకు తగుసహాయ మొనర్చి ప్రతిష్ఠ నిలుపుకొనవలెననియు, ఐరోపియనులకు ప్రత్యేకశయ్య తేర్చుపబడుటకు భారతీయు లే బాధ్యులనియు బల్కిరి.

డా॥ సి. నరసింహమూర్తిగారు ఉపపాదన నాజేపించుచు, ఈమరణమునకుగాని, యుపేక్షకుగాని జనరలు ఆస్పత్రి యందు రోగిని జేర్చుకొనుటకు సమ్యక్సంపని దాక్కుబానుగారే మాత్రము బాధ్యులుగారనియు, సభ్యులు గావించిన ప్రసంగము లనుబట్టి బానుగారిని అవసరమున శిక్షకు లోబడజేయరాదని యు బల్కిరి. ఐరోపియనులతో గలసి నివసించుటకు భారతీయు లంగీకరింపరనిరి.

సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు మాట్లాడుచు బాను గారిండు లకు బాధ్యు డా కా డా, యనువిషయముతో తమకు సంబంధము లేదనియు, ప్రస్తుతి ముండెడి ప్రభుత్వవిధానములో నెట్టిలోపములు గలవనియే చ ర్చించుచున్నా మనియు బల్కిరి. ఎక్కువశయ్యల నేర్పాటు జేయువిషయములో నాద్యోగి అధికారముండియు రోగుల నిరాకరింతుటయం దేమియో అక్రమ ముండవలెను గావున పరి

పాలనయందు గల లోపములను మంత్రిగారు సవరింపగోరెదను. ఇక బాలివంతతమయమై బ్రాహ్మజేతరపక్ష నాయకు డగు దాక్కురు నాయకుగారి ఇట్టివివక్షత యుండరాదని పల్కిరి.

గా॥ పాణగల్లురాజుగారు:—ఐరోపియను పద్ధతిలో జీవించెడి భారతీయులు ఐరోపియనులకై ప్రత్యేకింపబడిన శయ్యలందు జేర్చుకొనబడెదరు.

యస్. సి. రాజాగారు మాట్లాడుచు ఈదేశములో మనలో మనమే కులభేదములను పాటించుమనియు, అనేక లోకలు బోధ్య ఆస్పత్రులలో నిట్టిపంచములకు ఉన్నతజాతుల కిట్టివిభేద ములు చూపబడుచున్న వనిరి.

మంత్రిగారు సమాధాన మొసంగుచు ప్రభుత్వమువారి యొక్కగాని, ప్లానికసంఘములయొక్కగాని ఆస్పత్రులం దెచ్చుటను అట్టి కులభేదములు పాటించబడుటలేదని పల్కిరి.

సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ప్రభుత్వమువారి రొంగిన ప్రశ్నలనుబట్టియే దాక్కురు బాను గలింపిన యావిద్యార్థి చాల అపాయకరమగు క్షితియందుండె నని గ్రహించినటులు స్పష్టమగుచున్నదనియు, నందుచే నిది ప్రభుత్వవిధానమందలి లోపమే యని చెప్పక తప్పదనియు, ఈయొక్కవిషయము విరివిగ ప్రచారము గా వింపబడి ప్రజలదృష్టి వాక్కించినను ఇట్టి విషయము లేన్నియో అనుకొ నువారు లేక మాటుపడియుండు ననుటకు సందియము లేదని యు, ఈయుపపాదన గావించుటవలన సత్యముగ్రిగారు ముఖ్య ముగ చెప్పి పురిపారుల కెంతయో మేలొనర్చిననియు, దాక్కురు బానుగారిగాని మరియొకరియొద్దగిగాని ప్రత్యేకముగ వేరు ఉత్త రువుల నొసంగియుండనిచో నిట్లు సంభవించియుండెడిది గాద నియు, కావున సౌకర్యముల నింకను వృద్ధిజేసి, ఆయుద్యోగిపై చర్య గైకొనుటకంటెను ముఖ్యముగ విధానమందలి లోపము లను సవరింపవలయు ననియు బల్కిరి.

సర్. కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు మాట్లాడుచు విద్యార్థి యొక్క మరణమునకై తామును వగచుచున్నామని యు, ప్రస్తుతము జనరలు ఆస్పత్రియందుండు సౌకర్యములు చాలినంతగ లేవనియు, ప్రస్తుతముండెడి యుద్యోగులు 24 గం టలు పనిజేయుటకు చాలరను విషయముల కెల్లరు సంగీకరించు చున్నారనియు, అందుచే విధానముం దెట్టిలోపమైన ఉండినచో దానిని బాగుజేయవలయునే కాని ఏదో యవకాశమును గలుగ జేసికొని తమ స్వకార్యములకై యుపయోగింపరాదనిరి.

ఇట్లు మాట్లాడువారే ధన సాధకముగ చెల్పించుచున్నారని ప్రభుత్వమువారి నాజేపించు చుండురు. మరియొకమారు చాలినన్ని ఏర్పాటులు గావించలేదని పల్కుచుండురు. ధనము లేనిచో సౌకర్యము లేట్లు గలుగగలవు? ఈయుపపాదన కష్టమని వారమునకు, లోపముల సరిజేయుటకు గాక పాక్షికవాదము లకు మాత్రమే గావించబడినటుల చెలియుచున్నది.

సత్యమూర్తిగారు:—నేననినదేమన విధానమందలి లోప ములైన తుదముట్టింపవలెను లేదా మంత్రిగారు నను నెడలిపోవలెనంటిని. ఈ రెండుమార్గములు దప్ప చట్టము నను సరించి నడచిన మార్గాంతర మేమిగలదు?

సర్. వి. రెడ్డిగారు:—ఆ అదియే నే జేప్పినది. ఇపుడది స్పష్టమైనది. మంత్రిగారు చిక్కులు పెట్టుట తప్ప లోపములు సవరింపుట ముఖ్యముగావను విషయము స్పష్టమైన దనిరి. రెడ్డినాయుడుగారింకను మాట్లాడుచు నుపపాదనను తీవ్ర ముగ నాజేపించి డా॥ బానుగారు నిర్దోషి గావున వారిపై చర్య గైకొనరాదని బల్కిరి.

సత్యమూర్తిగారు సమాధాన మొసంగుచు ప్లానికసంఘపరి పాలనా ప్రభుత్వ కార్యదర్శి నాయుడుగారు చెలిపిన ప్రత్యు త్తరమునకు కృతజ్ఞతను చెప్పిరి. దాక్కురు బానుగారి విషయమై తనకు ప్రత్యేకముగ నెట్టిక్రొధము లేదనియు, కాని ఇట్టిలోప ములన్నియు నికమిదట సవరింపబడునని మంత్రిగారు మాట యిచ్చిననే గాని తాము ఉపపాదనను వోటుకు పెట్టకుండజాల మనిరి.

గా॥ మంత్రిగారు సమాధాన మొసంగుచు ప్రస్తుత విష యమునకు ప్రభుత్వ విధానమందలి లోప మేమియు కారణము గాదనియు సౌకర్యములను వృద్ధిజేయుటకు తామును అంగీకరిం చుచున్నామని గాని ధనము గావలెననియు, ధనమునంతను ఆస్ప త్రులపైననే చెల్పించుటకు వీలులేదనియు, ధనమున్నపుడు తా ము తగిన ఏర్పాటులు గావించుమనియు, ఇతరపట్టణములన్నిటి కంటెను, చెన్న పురియందు ఒసంగడి నైద్యసహాయము చాల అధికమును, ఉత్తమును ననియు, చెన్నరాష్ట్రముందే చెన్నపట్టణమునకును, లేదితర పట్టణేతరప్రాంతములతో బోల్చిచూచిన పట్టణముందే అధికద్రవ్యమును చెల్పించు చున్నా మనియు బ

ల్కిరి. ఏమైన లోప ముండిన సర్దును జనరలుగారు విచారణ గావించి శిక్షింతురనియు, ప్రభుత్వమువారిం దెట్టి యుపేక్ష వహించలేదనియు బల్కిరి.

పిదప ఉపపాదన వోటుకు పెట్టుబడి వీగిపోయెను. పోలు దీసికొనబడగ 28 అనుమాలురు, 42 ప్రతిమాలు రగుటచే ఓడి పోయెను. అంతట సభ ముగింపబడెను. 4 వ లేసీ తిరిగి హడును.

అమెరికాలోని యువజనోద్యమము

గాంధీమహాత్ముని ప్రశంస
వార్తలు ముల్లర్లు ఉపన్యాసము
(ఫీ. వెస్.)

కలకత్తా మార్చి 2:—పురమండీరమున వార్తలు ముల్లర్లు గారు అమెరికాలోని యువజనోద్యమమును గూర్చి విద్యాధుల యెదుట నుపన్యసింపచు భారతదేశమున గాంధీయ్యమమును, మైనాలో విద్యార్థియొద్దమును, యూరోపులోను ఇతరవోట్లను యిట్టియ్యమములను ప్రపంచవారీతమునందు వేర్వేరు ఉద్యమములుగావు. పోటీకి యుద్ధనామగ్నిని తయారు జేసి నైసికక్రం దనములు మొండగుచుండు పూర్వపద్ధతివలన ప్రపంచము అనేక సారులు దుఃఖభాజనముగుండును. అమెరికా విద్యార్థులు ఏను క్రిస్తువిధించిన జీవయాత్రా విధానము నే యనుసరింప ప్రయత్నించుచు వర్తద్యమముల నావరించియున్న వానిని శ్రేం చుకొన జూచుచుండిరి. భారత విద్యార్థులను ముందుకు జనవలే నని కోరుచు ముల్లర్లు గారిటుల జెప్పిరి: "ప్రపంచమునందు యువజనోద్యమము లన్నియును భారతదేశములోని గాంధీ యుద్యమపు ధర్మములే యనుసరించియున్నవి. గాంధీమహాత్ముడు జీవన విషయముల కాధ్యాత్మికార్థమును గల్పించెను. నైసిక పనులములకు బదులు ఆధ్యాత్మికశక్తిసంపన్నతను చెల్పెను.

యూనియనుబోర్డులసభ

టిట్లర్ ప్రభువు ప్రారంభము జేయించుట

డక్కా మార్చి 1:—రెంగాలు గవర్నరు టిట్లర్ ప్రభువు భార్యతో కలిసి ఫిబ్రవరి 28 లేదీన యిచ్చుటికివచ్చి నేటియుదయమున యూనియనుబోర్డుల ఆగస్టులు సభ్యులయొక్క వార్షిక సభను ప్రారంభముజేయించిరి. బాటీయ స్వపరిపాలనా సోధము యొక్క క్రిందయంత్రమును పునాదులను గట్టిచేయుట వారిపనియని గవర్నరు తన యుపన్యాసములో చెప్పెను. అనగా గ్రామములలో ప్రస్తుతము జరుగచున్నదే స్వపరిపాలనమైనయెడల తక్కినవోట్లకూడ దానిని బాగా ప్రవేశపెట్టవచ్చును. మరియు లాఅర్డులని చెప్పి ప్రభుత్వమువారికొడ తేనిదప్పును ఖర్చుపెట్టుచు నానరనిలేకున్న ఆడబ్బును లాభకరమగు యితరవిషయములలో ఖర్చు పెట్టవచ్చుననియు కొందరు చెప్పెనున్నారు. కాని సాధారణముగా యిలా ఫిర్యాదుచేయువారే ఆలాటి విషయములలో నెక్కువ ఖర్చుచేయుటకు తోడ్పడుచున్నారని గవర్నరు చెప్పెను. (ఆ. వె)

అస్సాము శాసనసభ

ప్రాథమికవిద్యాభివృద్ధి కడగముగ గ్రాంటునిచ్చుట
(ఫీ. వెస్ తితి)

షిలాంగు, మార్చి 2:—ప్రాథమికవిద్యాభివృద్ధికారకు అదనముగ సంవత్సరమునకు ఆయిరు లక్షల రూపాయలు దొరతనము యాయనలయినని స్వరాజ్యవాది కులధర ఛలీహా గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము సభామోక్షము బడసెను.

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

షిలాంగు, మార్చి 2:—అబుఖాఖారకు 2 లక్షల 65 వేలరూపాయలు అదనముగ నీయాలిసనని గా॥ ఎ. డి. వి. యు బోధాముగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము ప్యాసుఅయ్యెను. గౌరవనీయుని తీర్మానము ప్రతినిబించిన స్వరాజ్యపక్ష ప్రతిపాదన ఓడిపోయెను.

డాక్టరు బెనెంటు కేనెవారమునాడు అల్టాబాచు పచ్చి ఇండియా కామనునెల్లు టిల్లుపై సుపన్యసింపెను.

బొంబాయిలో ప్రజామిత్ర, పార్టీ, వెనెలు దివాలా దీయగా, తాతకంపెనీవాడికొనినేది.

స్టేటు కౌన్సిలు సభ

అధికార నిరసన చట్టము

ప్రస్తుత యొక్క

స్వరాజ్యవాదులు చట్టమును ప్రతిఘటించిరి.

(ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

ధీన్ఢి, మార్చి 2:—ఆసంఘ్ ప్రాంతీయ చైన అధికార నిరసన చట్టము నేడు స్టేటు కౌన్సిలునందు ప్రస్తుతయ్యెను. చట్టము వరు ప్రతిఘటనకు స్వరాజ్యవాదులు దీవిజన గానలయునని కోరలేదు.

స్టేటు కౌన్సిలు సభ నేడు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. కౌన్సిలు కార్యంశక్రమణికయందు విచారణనిమిత్తము రెండు చట్టములు గలవు. అధికార నిరసన చట్టము ఒకటి. డాక్టరు రామారావుగారి క్షేద్యవిద్యాక్రమణచట్టము రెండవది. ఈ రెండు చట్టములపై విచారణ ప్రారంభమగుటకు పూర్వము పారిశ్రామిక వాణిజ్య, హోం, విద్యాపాఠశాల స్థాయి సంఘముల కెన్నుకొనబడిన సభ్యుల పేరులను అభ్యర్థకుడు చేర్చెను. సయ్యదు నజాలి, రాజారామ్ పాల్ సింగు, ఆర్. డి. మోరార్ జి, పి. సి. దేశికాచారి, డాక్టరు రామారావు, సర్ ఉమార్ హయత్ ఖానుగారు విద్యాపాఠశాల స్థాయి సంఘమునకు, నేత్సా, సయ్యదు లజాలి, సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్, బెల్, కె. సి. రాయ, మోహన్ద్రప్రసాదుగారు పారిశ్రామిక స్థాయి సంఘమునకు, సర్ ఉమార్ హయత్ ఖాను, సర్ కెనకర్ నాయర్, నేత్సా, కపర్, రామదాసు పంతులు, జానీర్ గాల్లా హోం శాఖ స్థాయి సంఘమునకు, సర్ ఆర్థర్, ప్రూమ్, నేత్సా, బెల్, లాలారామ్ కరణదాసు, పి. సి. దేశికాచారి, లోకనాథ ముఖర్జీ గాల్లా వాణిజ్యస్థాయి సంఘ సభ్యులగునని ఎన్నుకొనబడిరిని అభ్యర్థకుడు చేర్చెను.

క్రేరారుగారి ప్రతిపాదన

అధికార నిరసన చట్టము

అధికార నిరసన చట్టమును కౌన్సిలునందు ప్రవేశపెట్టి, చట్టముక్రమణ సృష్టికరించి, అధికార నిరసనను గూర్చిన ప్రస్తుతము విషయమై గల సంఘముల బాపుటకు చట్టముగా వింపజేడకమున క్రేరారుగారు పలికిరి. ఆరు మాసములు సాధారణమైన విధిమటకు మాత్రమే కోర్టుల అధికారము తగ్గించబడెను. పెద్ద కోర్టులకు గల అధికారము ఫీచు కోర్టుల అధికారము నిరసించబడినప్పుడు ఫీచు కోర్టులు క్షీణించుటకు అధికారము ఫీచు కోర్టుల కీయబడెను. కాని ఫీచు కోర్టులకు లోబడియున్న సర్వార్థాన్ని కోర్టుల కీ అధికార మియబడలేదు. ఈ చట్టము ప్రస్తుతము గాని న్యాయక్రమములందు వ్యత్యాసము గలుగును. కాబట్టి యీ విషయమున స్పష్టముగా కాసనము గావించుట అవసరమై యున్నది.

కె. సి. రాయగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు మిక్కిలి ముఖ్యముగా చట్టమును ఆలోచించుటకు సభ్యులకు తగినంత సావకాళము ప్రభుత్వమియలేదని కె. సి. రాయగారు నెపము మోపిరి. రెండు కాసనసభల సయ్య కృపావేశమును జరుపుట అసాధ్యకముని దొరతనములను ముట్టుకు సభ్యుడు మిక్కిలి విచారించెను. ఉత్తరయండిగా పత్రికారచయితల సంఘాద్యోగులలో నొకడను, అఖిల భారత పత్రికారచయితల సంఘాద్యోగులలో నొకడనుగాను చట్టము ప్రవేశపెట్టినప్పటినుండియు తాను ప్రతిఘటించుచుండెనని కె. సి. రాయగారు నుడివిరి. తాను చట్టమును పూర్వపురస్కరముగా ప్రతిఘటించుచుంటి నని రాయగారు నుడివిరి. ఆసంఘ్ యందు చట్ట ముమోదించబడి వచ్చినపిదప సభ్యుడు స్వచ్ఛమును మంతన పరిశీలుటపట్టి సంస్కరించవలసియున్నది. ఆసంఘ్ పెరెప్లొమిటియందు సభ్యులు సరసముగా వచ్చినిరి. అందువలన ప్రారంభముందు చట్టము ప్రవేశపెట్టబడి నప్పటికంటె చట్టము మిక్కిలి సంస్కరింపబడెను. అధికార నిరసనముయొక్క నిర్వచనము చట్టమునుండి తొలగింపబడెను. అధికార నిరసనముయొక్క అర్థమును నిర్వచించుచు గావించబడిన చట్టము ఒక్క చీవాడేమందు మాత్రమేగలదు (నవ్యులు) భారతదేశ కాపకర్తలు చీవాడేమను ననుకరించవలయుటకు రాయగారు సంతసింపించిరి. శిక్ష ఆరు

మాసముల సామాన్యమైన సభకును, 2000 రూపాయల జరిమానాకును తగ్గించబడెను. పత్రికారచయితలు భారతదేశముందు విద్యాధికులుగ నున్నారు. వారలకు కఠినశిక్ష విధించుట అన్యాయముగను అక్రమముగ నుండును. విచక్షణ శక్తియందు పత్రికారచయితలు తప్పు గావించవచ్చును. కాని వారి అభిప్రాయముపై సందేహింప నావశ్యకతలేదు. పత్రికారచయితలు వీరదారులు, పత్రికానిర్వహణము విద్యాధికులగు వీరదారులవలెగ నున్నది. భారతదేశ పత్రికారచయితల ఆర్థికస్థితి అతిఅసంతృప్తి కరముగ నున్నది. రూ.2000 జరిమానా విధింప అధికారము నిచ్చుట అసంతృప్తి కరముగ నున్నది. కాబట్టి జరిమానా మిక్కిలి హెచ్చుగ నున్నదని రాయగారు ఫీచి జూపిరి. ఈ విషయముందు అలహాబాద్ హైకోర్టు న్యాయమూర్తియగు లాల్ గోపాల ముఖర్జీగారు చెప్పినది అనగా ఒక నెల సామాన్యమైన, రూ. 500 జరిమానా, బాగుగ నుండునని తనకు దోచుచున్నదని సభ్యుడు, రాయగారు, వచించిరి. అధికార నిరసన చట్టమును ముఘోగించుటకు అధికారము ఫీచు కోర్టులకునిచ్చుట రాయగారు నిరసించిరి. భారతదేశ న్యాయపరిపాలనావిధానముందు ఫీచు కోర్టులు అసంగతముగ నున్నవని రాయగారు చెప్పిరి. కాని సంయుక్త రాష్ట్ర కాసనసభ ఫీచు కోర్టు లిల్లును ఆమోదించెను. ఫీచు కోర్టులకే అధికారమియరారు. ముఖ్య దానమువలన గలుగునది యెంత శిక్ష విధించినను జరుగదు. ఈ విషయములపై క్రేరారుగారు ప్రతిపాదించిన చట్టమును రాయగారు బలపరచిరి.

ప్రభుత్వ సమాధానము

రాయగారు స్పష్టముగా వివరించిన అభిప్రాయములకు క్రేరారుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. చాలకాలమునుండి గావించబడిన విచారణ ఫలితముగా చట్టము నిర్మించబడినదనియు, అది మిక్కిలి సరళమైనదనియు వేరువేరుగ కేంద్ర కాసనసభలందు దానిపై విచారణ సలుపుట మిక్కిలి ముగుతుగ నుండుటచే సంయుక్త సమావేశము జరుప అనావశ్యకమని ప్రభుత్వము దలంచెనని క్రేరారుగారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమునకు కాసనసభలకును సహాయముగ నుండు అభిప్రాయములు యిదివరకే ప్రభుత్వము నేకరించెననియు, తన్నులమున రెండవ పర్యాయముచట్టము ప్రజాభిప్రాయము దెలుపుటకు బంప బడలేదని ప్రభుత్వసభ్యుడు నుడివెను. చట్టమును నిర్మించుట కిదివరకే చాల ఆలస్యమయ్యెను. రాయగారు మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి జెందిన వ్యక్తిలానివా రనియు, చట్ట మాన్యుటివారికై కఠినముగా వర్తింపజేయబడినదనియు క్రేరారుగారు అభయ మిచ్చెను. గౌరవ నీయులగు రాయగారికి కఠినశిక్ష విధించవలయునో లేక సామాన్యశిక్ష విధించవలయునో కోర్టు నిశ్చయించుటకు కష్టము లెంత మాత్రము లేవని క్రేరారు గారు చెప్పిరి (నవ్యులు) కోర్టుల అధికారమును యీ విషయముందు రాయగారును వారివృత్తియందు లి సుప్రసిద్ధులును కాపాడుటకు తోడ్పడుటకు క్రేరారుగారు సంతసింపిరి. (హర్ష భావములు) అధికార నిరసనను నిర్వచించుటకు గావించబడిన ప్రయత్నములు సఫలముగాలేదు. అధికార నిరసనముకోర్టులకును లాయరులకును స్పష్టముగా చెలియును. తనవంతరము చట్టముపై విచారణ గావించుట కా సభ అంగీకరించెను.

స్వరాజ్యపక్ష ప్రతిఘటనము

అధికార నిరసన చట్టమును ప్రాంతీయచేయవలసినదని క్రేరారుగారు కోర, బిల్లును విచారించుటకు ఆసంఘ్ యందు తమ పార్టీ ఎటులు ఆభ్యంతరములచేయలేదో అటులనే తాను ఆభ్యంతరము చేయుట లేదని గౌరవనీయులగు వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు చెప్పిరి. కాని చట్టము ప్రయోగించుటకు ఫీచు కోర్టుల కధికారము గల క్లాజా చట్టమునందు దున్నంతవరకును వారు చట్టమును ఎదిరించక తప్పవని రామదాసు పంతులుగారు స్పష్టముగా చెప్పిరి. ప్రస్తుతపరిస్థితులకు మించిన అధికారము నీయుటకు ఏర్పాటు చేయబడెనని రాయగారు చెప్పిన అభిప్రాయముతో పంతులుగారు ఏకీభవించిరి. ఇంజాండునందు సామాన్యముగా వాడుకలోనున్న ధర్మకాస్త్రము పెక్కు కఠోరముల ఫలితముగా సంభవించెను. ఆధర్మకాస్త్రమైనను నిర్దష్టమైనది గాదు. భారతదేశమందలి పత్రికలు బాధ్యతా కహితము లైనవిగావు. కాబట్టి చట్టమును గావించుటకు అవసరము ఎంత మాత్రమును లేదు. రాయగారు ఖండించిన ఫీచు కోర్టులకు అధికారము నీయుటకు రామదాసు పంతులుగారు ఖండించిరి. శిక్ష తీవ్రతను నిరసించి, క్రేరారుగారు ప్రతిపాదించిన చట్టము

నందు సవరణలు గావించుటకు ప్రాంతీయ చేయుటకు రామదాసు పంతులుగారు అంగీకరింప లేడి.

స్వల్ప విషయములందుగూడ అధికార నిరసన చట్టము కఠినముగా ప్రయోగింపబడుచున్న దని పి. సి. దేశికాచారిగారు నిదర్శనముల జూపిరి. అధికార నిరసనముయొక్క నిర్వచనము చట్టమునుండి తొలగించినందులకు సభ్యుడు సంతసింపెను. పత్రికలు సర్వసామాన్యముగా కష్టములపాలు జేయబడుచుండుటకే నిమాట వాస్తవమే. కాని కాసనము స్పష్టముగ నుండుట ఆవశ్యకము అని పి. సి. దేశికాచారిగారు నుడివిరి.

గౌ. రామదాసు పంతులుగారి వైఖరి క్రేరారుగారి కాశ్చర్యము గలిగించెను. చట్టము విచారించుటకు సభ యొక్క వముగ నంగీకరింప ప్రాంతీయచేయ వలసినదని గోరగ నే గౌ. రామదాసు పంతులుగారు చట్టమును ప్రతిఘటించిరి. ఫీచు కోర్టులు గూడ అధికార నిరసన చట్టము ప్రయోగింప అధికార మియబడుటచే రామదాసు పంతులుగారు బిల్లును ప్రతిఘటించిరి. అధికార నిరసన చట్టమును ప్రయోగించుటకు ఫీచు కోర్టులు తగనివి యైనయెడల యితర కాసనముల ప్రయోగించుటకు గూడ కోర్టుల కర్తవ్యమగును. కాని ఫీచు కోర్టు లితర కాసనముల ప్రయోగించుటకు తగనివని ఎవరును సందేహింపరని నాఅభిప్రాయము ధర్మకాస్త్రము యొక్క ఒక భాగము సందేహస్పదముగ నున్నచో న్యాయవాదులకే గాక, న్యాయస్థానములకును చిక్కుగ నుండును అని క్రేరారుగారు చెప్పిరి.

తనవంతరము చట్టము సభామండలము నొందెను. ప్రతిపక్ష జరుగు స్వల్ప సంఖ్యాకులగు స్వరాజ్యవాదులు దీవిజన గానలయునని గోర లేదు.

డా॥ రామారావుగారి చట్టము

ప్రజాభిప్రాయము వ్యక్తము చేయుటకు తన వైద్యవిద్య క్రమచట్టమును ప్రకటించ వలసినదని డాక్టరు రామారావుగారు గోరిరి. చట్టముమీద వెలుపడిన అభిప్రాయముల దొరతనము విచారించవలయును ప్రభుత్వము అభిప్రాయమును చెల్ల జాలదని సర్ మహమ్మదు హాబిబుల్లాగారు బల్లిరి. కాని చట్టముందు లోపములున్నవని సర్ మహమ్మదుగారు గొన్ని నిరూపించిరి. దేశీయ వైద్యము, ఆలోపాతిక్కులేక పాశ్చాత్య వైద్యము చేయుటకు అర్హతలక్రమ మేర్పరచుటకు బిల్లుపూనను. రెండు విధానముల వైద్యుల నొకవర్గముగా నే తేర్చుట అసంభవముగా నున్నది. అఖిల భారత దేశముకొరకు ఏర్పాటు చేయవలయునని గోరు వైద్యసంఘము మిక్కిలి పెద్దదిగ నున్నది. ఆర్థికమును గురించి యేర్పాట్లు మాచనలే లేవు అని ప్రభుత్వసభ్యుడు నుడివెను.

నియమించుటకు తాను మోదించిన వైద్యసంఘము లండనుబోర్డుకంటె పెద్దదిగాదని రామారావుగారు సమాధాన మిచ్చిరి.

జూలై 1-వ తేదికి పూర్వము రామారావుగారి వైద్యవిద్య క్రమచట్టముపై ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తము చేయుటకు తీర్మాన ముమోదించబడెను.

రేపటివరకును స్టేటు కౌన్సిలు సభ నిర్వివేయబడెను.

హర్షి మనుగారు బాంబే క్రానికలు

సంపాదకత్వము వదలుకొనుట

బోర్డు డైరెక్టర్ తో సభిప్రాయ భేదము (ఫీచెస్)

బాంబాయి, మార్చి 3:—మంగళవారము రాత్రితో బి. జి. హర్షి మనుగారు బాంబే క్రానికలు సంపాదకత్వమును వదలుకొనిరి. బుధవారము క్రానికలునందు యు.కె. హెచ్, బెల్లాంవాలా ముఖ్యసంపాదకుడని ప్రకటించబడెను. డైరెక్టరుల బోర్డుతో సభిప్రాయ భేదములు వచ్చుటవలన హర్షి మనుగారు క్రానికలు సంపాదకుడుగ నిక మీద నుండరనిగూడ అందు ప్రకటించబడెను.

హర్షి మనుగారు సంపాదకుడుగా ప్రవేశించినపుడు, పత్రికావర్తనముందు మార్పు ఆయన కోరినగాని జగ్గపతియ లేదనియు బోర్డులో ఆయనను జేర్చుకొన గోరనట్లును బోర్డు సభ్యులు చెప్పిరిగాని అధిక సంఖ్యాకులు వేరు అభిప్రాయపడిరి.

హర్షి మనుగారు మరల 15 రోజులలో బాంబాయి క్రానికలు సంపాదకత్వమునకు రావచ్చును.

క్రొత్తగా నిర్మించబడిన హైకరాబాదు హైకోర్టుకు బాము ప్రభువు నిన్న ఉత్తరు వొసంగెను.

త మా పా లు
(అంధ్రవత్సరికు ప్రత్యేకం)

చెప్పుడు
రోగి—నాకు చెప్పుడు ఎక్కడుగా వుండండి, మీరు నయంచెస్తారా?
చెప్పుడు—నీకు పెండ్లి అయిందా?
రోగి—అయినదండీ.
చెప్పుడు—అయితే, చెప్పుడుకురకపోతే నీకేమి నష్టం?
సఖ్యుర
మేజిస్ట్రేట్లు—నీకు మీ అన్నయ్యకూ పోట్లాటలు తీరిపోయినవా?
సాక్షి—పోయినవండీ. ఇప్పుడు మేము ఒకరితో ఒకరు మాట్లాడడం అసలే మానేశాం.
రోడ్డు
పోలీసు బల్ట్రోతు—ఈ రోడ్డును మూసివేసినట్టు బోర్డుమీద కనబడడంలేదా? బండీని ఎందుకు రానిచ్చావు?
బండివాడు—అట్లా అంటారేమి? రోడ్డు తెరిచేవుండే.
రయిలు
పార్లరు—పాపం, రయిలు ఇప్పుడే పోయినదండీ. మీకు ఎంత యిబ్బంది కలిగిందో కదా!
పెద్దమనిషి—ఏమీ లేదు. నేను రయిలును చూశాను. దాని ఆకారం ఏమీ బాగుండలేదు. అందుచేత స్టేషనులో నుంచి తరిమేశాను.
అలలు
యవకుడు—నేను యీపక్క సముద్రమీద ప్రయాణం చేసినప్పుడు, నలభైఅడుగుల ఎత్తు అలలు పైకి లేవగా చూశాను.
వృద్ధుడు—నేను ఏభయ సంవత్సరాలనుంచి ప్రయాణం చేస్తున్నాను. ఎప్పుడూ, అంతఎత్తు లేవడం చూడలేదే.
యవకుడు—మీకాలంనాటికన్నా, అన్ని పదార్థాలు ఇప్పుడు పెరిగినయి లెండి.
గాయం
చెప్పుడు—మీ తలమీద గాయం ఎందుకయిందీ?
రోగి—నాభార్య రాయి తీసుకు విసిరితే తగిలింది.
చెప్పుడు—స్త్రీలకు ఎప్పుడూ గురి కుదరదంటారే!
రోగి—నామీద గురితెట్టి నేనులేదు. కుక్కమీదకు రాయి విసిరితే, ఆమెపక్క నున్న నాకు తగిలింది.
విచిత్రం
చెప్పుడు—నేను వెళ్లితరువారే, ఏదయినా విచిత్రం జరిగిందా?
నాకరు—జరిగినదండీ. ఎవరో రోగి తమను చూడడానికి వచ్చారు.
మానం
భార్య—చదరంగం, మానాన్ని నేర్చుతుంది.
భర్త—అయితే మంచిదే. ఇంటికిపోయేటప్పుడు చదరంగం కాయలను కొనుక్కుపోదాం.
ప్రభుత్వసేవ
ఒకడు—రామయ్య ప్రభుత్వంవారికొలుపులో ఎప్పుడయినా ఉన్నాడా?
మరియొకడు—దాదాపుగా.
ఒకడు—అంటే.
మరియొకడు—రామయ్యను శిక్షించడానికి సాక్ష్యం సరిగాలేనందున, మాజిస్ట్రేట్లు వదిలిపెట్టారు. లేకపోతే కొలుపు దొరికేదే.
తప్ప
అల్లయ్య—తప్పు చేసినట్టు నీకు తెలిస్తే ఒప్పుకుంటావా?
మల్లయ్య—ఒప్పుకోను. ఇతరులకు తెలిస్తే మాత్రం ఒప్పుకుంటాను.
సెలవు
తెలిసినవారే ఎవరో పిలిచిరి.
పొద్దున్నాడు—పిలిచింది ఎవరు?
ఒకడు—అయ్యా, మాఅమ్మాయికి చాలా జబ్బుగా ఉంది. ఇప్పుడే స్కూలుకు రాలేదు.

పొద్దున్నాడు—అమ్మాడే చెప్పారు?
ఒకడు—మానాన్నండీ.
నవ్వు
ఇంటియజమానురాలు—నీవు ఎవరితో మాట్లాడగూడదు, నవ్వుగూడదు అని నేను చెప్పలేదా?
వంటమనిషి—అవును కాని, మీ ఇంట్లోవాండ్లు ఎవరో అడిగితే చెప్పాను. అప్పుడు వాండ్లు నవ్వారు.
యజమానురాలు—ఏమని చెప్పావు?
వంటమనిషి—మీరు కొట్టెలు చేసిన విధం.
సోదరి
ఎరికలది—నీవు అనుకోన్న వాడిని పెండ్లిచేసుకుంటావు.
అల్లయ్య—అయినా నల్లని తలవెంట్రుక లున్నయ్యా?
ఎరికలది—అహా, వున్నయి.
అల్లయ్య—అయినా పేరు, వరసంమామేనా?
ఎరికలది—అవును.
అల్లయ్య—అయినకాపురం తెనాలేనా?
ఎరికలది—అవును.
అల్లయ్య—ఇరవై ఏళ్లు వుంటయ్యా?
ఎరికలది—సరిగా ఇరవై ఏళ్లే.
అల్లయ్య—అన్నీ సరిగా చెప్పావు. ఇదుగో రూపాయి బహుమానం.
తిట్లు
వకీలు—ప్రతివాడి నిన్ను ఏమని తిట్టాడో అమాటలు చెప్పు
వాడి—అవి బహిరంగంగా చెప్పతగ్గవి కావండి.
వకీలు—అయితే మనసబుగారితో రహస్యంగాచెప్పు.
గొట్టె
తల్లి—అమ్మా, మనపొట్టె కొంచెం తింటావా?
మాతురు—అక్కరలేదు.
తల్లి—ఎంతో బాగుంది. కొంచెం తీసు.
మాతురు—తీసును.
తల్లి—అయితే నీకేమి కావాలి?
మాతురు—చాలాగొట్టె కావాలి.
లోభి
లోభి మట్టల ఇంటికి వచ్చెను.
లోభి (పిల్లవాడితో)—అబ్బాయి, నిన్ను చూస్తే నా కంటో మద్దుపెత్తున్నది. నీకేమియినా బహుమానంఇస్తాను. తీసుకో.
పిల్లవాడు—ఏమిస్తావు?
లోభి (కేబులన్నీ వెక్కిరి)—ఇదిగో యీపిప్పరుమెంటు లిళ్ల తీసుకో. నెలరోజులక్రిందట కొన్నాను. దీనిని నీచేతికిస్తే, ఏం చేస్తావు?
పిల్లవాడు—నీళ్లలో వేసి కడుగుతాను.
ధర
భీమారావు—మీరు అమ్మకుర్చీలకు చూపించండి.
వర్తకుడు—అన్నీ చూడండి. ఇది మీకు పనికివస్తుందా?
భీమారావు—ఇది చాలా బాగున్నది.
వర్తకుడు—తమ ఇంటికి పంపించున్నారా? ధర పది రూపాయలేనండీ.
భీమారావు—అట్లాగా. నిన్నటిదినం యీమాదిరి కుర్చీ కొన్నానులెండి. ధరలోనేమియినా పొరపాడానేమోనని అడిగాను.
పరిక్ష
కొత్తకూస్తా పనికోసం వచ్చెను. వర్తకుడు తప్పించుకోడానికి, రాదని విడిచిపెట్టిన బాకీని వసూలు చేసుకు రమ్మని మనివంపెను. గుమాస్తా అరగంటలో తిరిగి వచ్చి పైకం యిచ్చెను.
వర్తకుడు—అట్లా వసూలుచేయగలిగావు?
గుమాస్తా—నాకు సొమ్ము ఇయ్యకపోతే దివాలా దీసావని మిగిలిన బాకీదార్లతో చెప్పతా నని తెలిస్తే వెంటనే పైకం యిచ్చాడు.
కొమ్ములు
వెట్టియ్య—ఈ ఎద్దుకొమ్ములను కొంచెంపట్టుకో. దొడ్డితలుపు తీస్తాను.
పిచ్చెయ్య—అట్లాగే.
వెట్టియ్య—అట్లాగే పట్టుకొని వుండు. గంటనుంచీ యీయెద్దు నన్ను పొడవవుతుంటే, తప్పించుకున్నాను. కొమ్ములు పట్టుకుంటే మీ కేమి అపాదంవుండదు లెండి.

కవి
ఉపన్యాసకుడు గంటలకొలది మాట్లాడుతుండెను. అందరికీ విసుగు పుట్టింది. పిమ్మట కవి మాట్లాడవలసి వుండెను. సభికుల ఆసహనం కవి గ్రహించెను.
కవి—సభికులారా, కాళిదాసు చనిపోయినాడు. భవభూతి పోయినాడు. ఎన్నయ్య తిక్కనలుగూడా పోయినారు. పెద్దన్న గతించినాడు. నాకుగూడా జబ్బుగానేవుంది. అందుచేత నావ్రసన్యాసం ఇంతటితో విరమిస్తాను.
తొందరపని
వర్తకుడు—పంతులుగారితో తొందరగా మాట్లాడారే. ఉన్నారా?
బల్ట్రోతు—ఉన్నారూగాని, నిద్రపోతున్నారు.
వర్తకుడు—అయితే లేపు.
బల్ట్రోతు—లేవడానికి, గుమాస్తాగారికి తప్ప ఇంకొకరికి ఆధికారం లేదండీ.
వర్తకుడు—గుమాస్తాతో వెంటనే చెప్పు.
బల్ట్రోతు—గుమాస్తాగారు మాడ నిద్రపోతున్నారండి. ఆయనను ఇంట్లో ఎవరూ లేవగూడదండీ.
మాలానా షాకతాలిగారు
మాండలేచేరుట
నిరశనవ్రతము పట్టిన బెంగాలునిర్బంధితుల సందర్శింప వ్రయత్నించుట
బర్మా, బెంగాలు, యిండియా ప్రభుత్వములకు తంతులనిచ్చెను
(ఫీచర్ తంతు)
కలకత్తా, మార్చి 1:— ఆదివారమునాటికి మాండలేచేరి కై అడద్యోగులను మాలానా షాకతాలిగారు సందర్శించి రని మాండలేచారై చెప్పుచున్నది. నిరశనవ్రతము పూనిన బెంగాలు రాజకీయ నిర్బంధితుల మాలానాను బహుళజాడనీయ వచ్చును. బర్మాకారాగృహముల యిక్ష్మైక్తరు జనరలు, బర్మా బెంగాలు గవర్నరులకు, యిండియా దొరతనపు హోంమెంబరునకును మాలానాగారు నిర్బంధితుల జాడ సెలవునీయగోరుమ తంతుల సంపెను.
మాండలేనుండి సాయంత్రము 7 గంటలవరకు కారితో బోసుగారికి యేమి సమాచారమును రాలేదని తెలియుచున్నది.
బొంబాయి హైకోర్టు
టాయిబ్జిగారు న్యాయమూర్తి కాజిజిగారిస్థానమున నియమింపబడునా?
(ఫీచర్ తంతు)
బొంబాయి, మార్చి 1:— న్యాయమూర్తి కాజిజిగారి స్థానే ఎవరు నియమింపబడెదరో అని న్యాయవాదులు యోచించుచున్నారు. సింధు జాడివలు కమిషనరు, మదరాసు హైకోర్టునందు ఆక్టింగ్ జడ్జిగ పనిచేసిన ఫెజ్ తాయబ్జిగారు కాజిజిగారి స్థానమున నియమింపబడవచ్చునని చాలవదంతి గలదు.
నవరను బంగారు గట్టిగాజులు
జత 1 కి మజూరీ రు 4-0-0 మూత్రమే
దైముడు కట్టించేయబడినవి. అద్భుతమయిన పని తీసును. అనేక రకములలో గలవు. నవరను బంగారుగు గారంటి, యెప్పుడయిననూ సరే మీ కనసరము లేనియడల సవరనుల ధర ప్రకారం సొమ్ము వాపసు యివ్వబడును. కొరువారికి కేట్లాకు వుచితముగా పంపబడును. 2489-1264
గోలుబేంగిల్లు మేనుపాక్చరింగ్ కో
18 జనరల్ ముత్తయ్య మొదలిపిధి, సాపుకారుపేట మద్రాసు

విద్యార్థిమరణము

లాకా లేజి విద్యార్థి నొకరిని జనరల్ ఆస్పత్రి లోనికి రానియకబోవుటచే, రాయపుర మునకు తీసికొనిపోవలసి వచ్చుటయు, అక్కడ మరణము తటస్థించుటయు, గతమాసమున జరిగెను. ఈసంగతి ప్రజలలో కలవరము బుట్టించె ననుటకు సందియములేదు. మరణ మాసన్నమగు తరి, రాజధానిలో కెల్ల ప్రధానమగు జనరల్ ఆస్పత్రి యందొక్క లింతనిద్దయఁ జూపుట, పరిపాలనావిధాన మున కేమాత్రము గౌరవము గాజాలదు. ప్రభుత్వమువా రిందుకు విచారము చెలిపి, తగినచర్య దీసికొని యుండవలసినది. ఇట్టిదుస్థితిని నివారించి, వైద్యసహాయకర్తలని సంస్కరించుటకు సంసిద్ధత జూపి యుండవలసినది. అందుకు మారుగ, నిన్నటి దినము పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారంగీనప్రశ్నకు జవాబు చెప్పనపుడుగాని, పిమ్మట సత్యమూర్తి గారి అడ్డెర్రమొంటు తీర్మానమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చునపుడుగాని, ప్రభుత్వమువారు లక్ష్యము జూపకుండుట భావ్య మేమాత్రము గా నేరదు. పద్ధతులం దేమాత్రము లోపము లేదట. అసిస్టెంటు సర్జనుగారి పొరబాటుట. రోగితో నరు దెంచిన విద్యార్థులు అతిశయోక్తుల బలికిరని, అసిస్టెంటు సర్జనుగా రొకవేళ తలచినను, డాక్టరు కృష్ణారావు గారు దెలిసినసంగతుల నయినను గ్రహించుట యవసరము గాదా? తోడివైద్యుని వాక్యములనయినను నమ్మగూడదా?

ఇందునుబట్టి రోగులను చేర్చుకొను పద్ధతి యందే గొప్పలోపము గలదని తోచును. విద్యార్థి మరణము మూలమున లోపములిప్పుడు వెల్లడియై నను ఇట్టి పద్ధతి చాలకాలమునుండియు ప్రబలి యుండెను. ప్రభుత్వపు ఆస్పత్రులలో భారతీయ వ్యాధిగ్రస్తుల విషయమై తగినశ్రద్ధ దీసికొనుట లేదను వార్తలు చాలకాలమునుండియు వివచింప చున్నవి. చావులతుకులమధ్య నున్న రోగులపై గూడ నిటుల నిర్దాక్షిణ్యముగ ప్రవర్తించుచో ప్రజలద్రవ్యము నధికముగ వెచ్చించి ఆస్పత్రులను పోషించు టెలనో దెలియదు. స్థలసంకోపమే విద్యార్థిని చేర్చుకొనకుండుటకు కారణ మగుచో యూరపియను వార్డులో నేల జేర్చుకొనక బోయిరి? ప్రాణావసాన సమయమునందు గూడ యూరపి యను హైందవ భేదమును గమనింప వలయునా? ఇట్టివిభేద మవసర మని స్థానికస్వపరిపాలన మంత్రి గారు సమర్థించుట వారిసంకుచిత దృక్పథమును చాటుచున్నది. కీర్తిశేఖరులు డాక్టరు నాయురుగారు సయితము ఇట్టి వ్యత్యాసమును తీసివేయ వలయు నని కోరియుండిరి. బ్రాహ్మణులు శాఖలు మంత్రుల

నరమయిన పిమ్మట గూడ ఈవిషయమున అభివృద్ధి గనుపించుటకు శోచనీయము. యూరపి యనుటకు ప్రత్యేకసౌకర్యముల నిచ్చుటకుమాత్రమే యిట్టివిభేదములు తోడ్పడుచున్నవి.

కేవలము అసిస్టెంటు సర్జనును శిక్షించుటతో సీతత్వ పరిష్కారము గానేరదు. పరిపాలనా విధానమునందు గొప్పలోపము గనుపించును. సర్జను జనరలుగారి స్టేటుమెంటు బట్టియే యీలోపమును గుర్తింపవచ్చును. ఆస్పత్రిలో వెంటనే చేర్చుకొన వలసిన వారిలో కొందరిని మాత్రము రానిచ్చుటయు, మిగిలినవారిని సాగనంపుటయు, మిక్కిలి యనర్థదాయకము. ఇటుల విచక్షణ జేయుటకు, చాలి నన్ని మంచములు లేకబోవుటయే కారణ మగుచో, వానినధికముగ జేర్చవలయును. అంతయ గాని జనరల్ ఆస్పత్రిని పునర్నిర్మించువరకు వేచి యుండవలెనని జవాబిచ్చుట వివేకముగాదు. ఇట్టి దుస్థితి, లోపముని యైనను అంగీకరింప కుండుట వలన, ప్రభుత్వప్రతిష్ఠ యినుమడింప జాలదు. ఇందుకు ధనము గావలయుననుచో, శాసనసభ వారభ్యంతర పెట్టరు. ప్రశ్నలకు తగినజవాబు రాక బోవుటచే సత్యమూర్తిగారు అడ్డెర్రమొంటు తీర్మానమును ప్రతిపాదించవలసి వచ్చెను. పక్షభేదములేక ఎల్లరును ఈతీర్మానము నంగీకరించి, ప్రభుత్వము వారు ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించినటుల బల వంతపరచియుండిన బాగుండెడిది. అందుకుమారుగ, జస్టిసుజ్జ సభ్యులు సంకుచితహృదయము జూపి, తీర్మానము నొడించుట అక్రమమని ఎంచవచ్చును. హిందూ దేశమునందే భారతీయులయెడ నిటుల ప్రవర్తించుచుండ, ఇతరభాగములలో వారిని దయతో జూచువారెవరు? ప్రాణోపద్రవ మరుదెంచినను, రోగులను జేర్చుకొన వీలులేనిచో, సత్యమూర్తి గారు దెలిసినటుల ఆస్పత్రు లున్నను లేకున్నను నొక్కటియే. లోప మెక్కడ గలదో కనుగొని నివారించుటకు మారుగ, అంతయు తిన్నగ జరుగు చున్నదని వాదించుటబట్టి, వైద్యపరిపాలన మొత్త అధ్యాపకముగ నున్నదో గ్రహింప వచ్చును. విద్యార్థి యొకరు మరణించినపిమ్మట నయినను, మంత్రిగారును సర్జను జనరలుగారును తమ బాధ్యతలను గుర్తింపనపుడు, అభివృద్ధిగలుగుట కవకాశ ముండదు. ధనము పుష్కలముగ లభించి, ఆస్పత్రి పెద్దదగువరకు, ఉపశాంతి గలుగదని మంత్రిగారి వాక్యములబట్టి గ్రహింపవచ్చును. జస్టిసుపరిపాలన మెటుల పరిణమించుచున్నదో గ్రహించుట కీ నిదర్శనము సరిపోవును.

జయిలులు : మతవిధులు

సుభాష చంద్రబోసు ప్రభృతుల నెట్టికారణము దెలుపకుండ కారాగృహమునకు బంపి, వారికి సామాన్య సౌకర్యముల నొసగకుండుట, పస్తుతపరిపాలనాస్వభావమునకు నిదర్శనము. బోసు ప్రభృతులు తమాషాకొరకు భోజనము మాని వేయరు. అతిగారాబముతో జెరిగిన ఏడు, 18 వ తేది నుండియు అన్నమా ముట్టకుండుటకు ప్రబల కారణము లుండితీరవలయును. జెంగాలు ప్రభుత్వమువారుగాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గాని, ఉదారభావము గ ను ప రు ప ర యి రి.

నిర్బంధితులు మత విధులను నిర్వహించవలయునా అక్కరలేదా? నిర్వహించవలయు నని అంగీకరించుచో వారికి అల్ల వెన్నులు, నిచ్చుట యవసరము. కాని పూజాదికములను నలుపుటకు ధన మిచ్చుట పాడిగాదని బెంగాలు ప్రభుత్వము వారు దెలిపిరి. ఇట్టి యభిప్రాయమునే ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యు లగు మడ్డిమెనుగారు సూచించిరి. క్రైస్తవమతస్థులపట్ల ప్రభుత్వమువా రిటుల ప్రవర్తింతురా? ప్రభుత్వద్రవ్యమునుండి ప్రత్యేకమత మును పోషించుచున్న యిహిందూ నిర్బంధితులడిగిన స్వేచ్ఛసౌకర్యముల నొసగుట కీతీరున వెను దీయుట గౌరవము గానేరదు. హిందువులకు మతమే ప్రాణము. ఇతర సౌకర్యముల నెన్నిటి జేసిన నేమి ప్రయోజనము? తెన్నిసు కోర్టును నిర్మించితి మని చెప్పినమాత్రాన లాభ మేముండును? ఎవరిమతవిధులను వారొనర్చుటకు అవకాశము నొసగనంతవరకు అక్రమము జరిగిన దనియే భావింప వలయును. మతమువిషయమై బోసు మున్నగువారింత పట్టుదల జూపుట మడ్డిమెనుగారికి వింతగ దోషవచ్చును. కాని హిందూ సాంప్రదాయము నెరిగినవా రెవరికిని ఆశ్చర్యము గలుగనేరదు. జయిలులలో నేమి జరుగుచుండునో తెలుపలకు దెలియుట కష్టము. బోసు ప్రభృతులు నిరశనప్రతము నవలంబింప కున్నచో, లోపల జరిగెడి సంగతు లనలే దెలిసెడివిగావు. ఇట్టి తీవ్ర చాధల ననుభవింప గడంగుటలో బోసు ప్రభృతులు భారతీయుల హక్కుల నురక్షించుటకు తలపెట్టిరి. ఈప్రయత్నములో వారొకవేళ ప్రాణముల నర్పించుట తటస్థించుటచో, జయిలుపరిపాలనపులోపములు ప్రపంచమున కంతకును వెల్లడి గాక మానవు. లోపములను కప్పిపుచ్చవలయు నని, వైయధికారులు తమను గోరి నటుల లెఫ్టి నెంటు కలనల్ ముల్వానీ గారు జయిలుకమిటీవారికి వెనుక దెలిపియుండిరి. ముల్వానీగారి రిపోర్టు యిటీవల ఫార్వర్డులో ప్రచురింపబడు వరకు ప్రపంచమునకు వెల్లడిగాలేదు. పదిసంవత్సరము లడుగున బడియుండెను. సివిలుసర్వీసు పరీక్ష యందు జయమొంది దేశమునందధికమగు వలుకు బడిని సంపాదించిన బోసుప్రభృతులసిత్తియే యిటులుండుచో, సామాన్యపు ఖయిదీల సిత్తి ఎటులుండునో జెప్పనక్కరలేదు.

ఏమగును?

ఇండియా బడ్జెటుగతి ఏమగునని పలువురు వితర్కించుచుండురు. స్వతంత్రపక్ష సభ్యులు స్వరాజ్యపక్షమువారితో చేతుల గలిపిన బడ్జెటును నిరాకరింప వచ్చును. ఉభయపక్షముల వారును యీ విషయమై చర్చించుచున్నటుల తెలియుచున్నది. కాని ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించుటకు స్వతంత్రపక్ష సభ్యు లింతవరకు సంసిద్ధత జూపలేదట. ప్రభుత్వమువారిచర్యల పట్ల అసంతృప్తి దెలుపుటకు మాత్రము కార్యనిర్వాహకప్రభుత్వపు గ్రాంటును నిరాకరించుటకు స్వతంత్రపక్షమువారు తోడ్పడెదరట. ఉభయలకును పూర్ణమగు నైకమత్యము గుదురనిచో బడ్జెటు గ్రాంటులగూర్చి వోటుజేయుటకు ముందే స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు తమసాసములను వదలెద

రట. రాజోపు శనివారమునాడు జరిగెడినభలో నీవిషయము సమగ్రముగ చర్చింపబడు ననుటకు సందియము లేదు. గాంధీ మహాత్ముడు నెహ్రూగారికేమని సలహాజెప్పినో దెలియకున్నను స్వరాజ్యపక్షమువారు ఆత్మగౌరవమును నిలుపు కొనుట కది యనుకూలించు నని తలంచెదము. ఈలోపున, స్వరాజ్యపక్షమునం దయినను అంతః కలహములు దొలగి చో భావ్యముగ నుండును. తగుప్రయత్నము జేయుచో, సఖ్యము గుదురు నని తోచుచున్నది. బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువారు సామాజ్య శాసనసభలోని ప్రతినిధులను వెంటనే మొలపలకు రండని కోరుచు తీర్మానించిరి. ఇంకను అక్కడ నిలిచియుండి లాభము లేదనుచున్నారు. మధ్యరాష్ట్రముల మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము వారు, శాసనసభల ఎన్నికలలో పూర్ణప్రతిష్ఠం భనపద్ధతి నాధారముగ జేకొని పోటీ జేయవలయు నని, తీర్మానించిరి. నాల్గూ శాసనసభలలో కాంగ్రెసు సభ్యులధికముగ నుండుచో, ప్రతిష్ఠంభనము నవలం బింపవలయు నని వీరి యుద్దేశ్యము. ఈమారు నాల్గు సభలలో మెజారిటీని సంపాదించుట దుస్తరము గాదు. అనవ సరవిభేదములను కల్పించుకొని ఒండొరులు కలహిం చుటకన్న, స్వరాజ్యపక్షమువారు రెల్లరును ఇకనయి నను ఏకమగుట ముఖ్యము. రిస్పాంసులేనిది రిస్పాం సీవు సహకారమునకు తావెటులుండును? స్వతంత్ర పక్షమువారు సందిగ్ధసమయమునందు తమ ధర్మ మును విడనాడక, తమ స్వాతంత్ర్యమును దే శాభివృద్ధి నిమిత్తము వినియోగించి స్వరాజ్యపక్షమువారికి మనఃస్ఫూర్తి గ తోడ్ప డుట వివేకము.

మధ్యపాననిషేధము

మధ్యపాననిషేధసమస్య అన్ని రాష్ట్రముల లోను ముందుకు వచ్చుచున్నది కాని ప్రభుత్వ సభ్యులు ట్రాన్సుఫర్డుశాఖవారియనను రిజర్వుడు శాఖవారియనను తీవ్రప్రతికూల్యము జూపుచు ప్రజాప్రతినిధుల ప్రయత్నములను నిరోధించు చున్నారు. పంజాబు శాసనసభయం దిట్టితీర్మాన మును ప్రతిపాదించినపుడు, ప్రభుత్వసభ్యు లెది రించిరి. మానవుడు ఏమి త్రాగవలయునో ఏమి తినవలయునో నిర్ణయించుటకు శాసనసభ కధి కారములేదని, హోంసెక్రటరీయగు డాబుసనుగారు దెలిపిరి. వీరి తార్కికతక్లిని మెచ్చుకొనవచ్చును. కాని త్రాగినవా రొడలు తెలియక నేరముల నొనర్చినచో, అట్టివారిని శిక్షింపవలెదని డాబు సనుగారు నిర్ణయించెదరా? తమ యత్యంతను వెల్ల డించుటతో తృప్తిపడక, అమెరికాలో మధ్యపాన నిషేధము పూర్తిగ నవజయము గాంచెనని వ్యవ సాయమంత్రిగారు తెలిపిరి. ఇయ్యది సత్యవిరుద్ధ మనుటకు సందియములేదు. మధ్యపాననిషేధము నింకను జయప్రదముగ కొనసాగించుటకు అను కూలమగు చర్యలను గైకొనుచున్నటుల తెలియ వచ్చినది. మధ్యపాననిషేధము అవజయము గాంచి నచో, ప్రభుత్వము పట్ల తీవ్రమగు నసంతృప్తి చెలరేగియుండడిగిదా? అట్టిదేమియు కనుపించదు. మహాద్యమమును ప్రారంభించి నిర్వ హించుచున్న అమెరికాను నిరసించుటవలన హైం దవాధికారులే పరిహాసపాత్రు లయ్యెదరు.

కహింస: మాతవృష్టి

కలకత్తాలో నువ్వనించుచు, పాశ్చాత్యదేశ ములలో నుద్భవించిన యువజనోద్యమము గాంధీ మహాత్ముని యుద్యమమున కనుగుణ్యముగ నున్న దని, వాల్టరు ముల్లరుగారు పలికిరి. పైన్యరకర ములను పెంచువద్దతి, మిలిటరీ విజృంభణము, మున్నగువానివలన ప్రపంచమున బెరిగిన దుర్గతిని నివారించుటకు, అమెరికను విద్యార్థులు క్రీస్తు దెలి పినసందేశమును ఆచరణలోనికిదెచ్చి వర్ణభేదమును చూపుమాపుటకు ప్రయత్నించు చున్నారట. గాంధీమహాత్ము డవలంబించిన అహింసామార్గ మునే యువజనోద్యమ నిర్వాహకులును అవలం బింప నెంచుచున్నారు. పశుబలమును ఆధ్యాత్మిక బలముచే జయించుటకు మహాత్ముడు పూనినసాధ నయే ప్రపంచ దృష్టి నిపు డాకర్షించుచున్నది. పాశ్చాత్యదేశములలో అహింసా సిద్ధాంతము వ్యాపించుట కిది ప్రారంభదశయగుటచే, ఫలితము లింకను గనుపింపకున్నవి. కాని, కొంతకాలమున కయినను ప్రస్తుతదృష్టి మారకబోదు. పశుబల ప్రయోగమువలన ప్రపంచదుఃఖము మితిమీరినది. మహాత్ముని సంబోధనము మెలమెల్లన మానవుల హృదయమునందు పరివర్తనము గలిగించుచున్న దనుటకు సందియము లేకు.

భాషాప్రయుక్తవిభాగము

సర్ శంకరక నాయరుగారి తమిళరాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యతీర్మానవైఖరి ఎటు లున్నను, భాషా ప్రయుక్తరాష్ట్రవిభాగము నది యామోదించు చున్నది. నాయరుగారు రదివరకు పంపినతీర్మానము నందు, రాష్ట్రములను భాషాప్రయుక్తముగ నిర్ణయింప వలయుననియు, ప్రతిరాష్ట్రమును సంపూర్ణస్వాతం త్ర్యము ననుభవించు అధినివేశరాజ్యముబోలి ఉండ వలయు ననియు, సూచింపబడెను. కాని, కడపటి తీర్మానమును చర్చించుటకు ప్రెసిడెంటుగారు రనుజ్ఞ నీయలేదు. తమ యుపన్యాసమునందు నాయరుగారు తీసంగతిని తేటపరచెద రని నమ్మెదము. సిలోను విద్యార్థి కొకరికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, రాష్ట్ర ములను భాషాప్రయుక్తముగ నిర్ణయింపవలసిన యావ శ్యకతను గాంధీమహాత్ముడు యావారపు "యంగు ఇండియా" పత్రికలో నిరూపించెను. స్వపరిపాల నమున కిట్టి విభాగము మూలాధార మనుటకు సందియము లేదు. వివిధభాషాసంఘములవారును ఇట్టి ఫలితము చేకూరుటకు చేతుల గలుపుట ముఖ్యము.

నానారాష్ట్రసంఘము: జర్మనీప్రవేశము

ఛేంబర్లైనుగారి దృక్పథముబట్టి నానారాష్ట్ర సంఘమునందు జర్మనీ ప్రవేశించుటకు వీలగునా యని సందేహము గలుగుచున్నది. మార్చి 8 వ తేదిన యీసంఘము జనీవాలో సమావేశము గా నున్నది. జర్మనీ పలుకుబడిని తగ్గించుటకు ప్రాన్సు యీ సమయముననే యితరదేశములు శాశ్వత సభ్యులుగ జేరుటకు ప్రోత్సాహ మొసగుచున్నది. ఛేంబర్లైనుగారి ప్రసంగము ప్రాన్సు సంకల్పమున కనుకూలముగ నుండుటచే తీవ్ర విమర్శనము ప్రారంభమయినది. తమహస్తములను మున్ముందుగ కట్టివైచుట పాడిగాదనియు జనీవాలో తమకు స్వాతంత్ర్య మొసగవలయు ననియు ఛేంబర్లైనుగారు

కోరుచున్నారు. ఈలోపుగ, చీనా, పర్షియా, బెల్జియములు శాశ్వతసభ్యత్వము నాశించు చున్నవి. రాజోపుసభలో నేమి జరుగునో యని ప్రపంచ మాతృరముతో వేచియుండును.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులదుస్థితి రానురాను పెచ్చు పెగుచున్నది. క్రొత్తకష్టములు దాప రించుచున్నవి. భారతీయుల నెటులనయినను వెడలగొట్టుటకు ప్రబలప్రయత్నములు జరుగు చున్నవి. మలకామంత్రిగారు దక్షిణాఫ్రికా అసెం బ్లీలో జవాబుచెప్పుచు, భారతీయులను వెడలగొట్టు ప్రయత్నము త్వరితముగ సాగనందుటకు విచారము సూపిరి. బోనసును రెండింతలు జేసినను లాభము గలుగలేదట. భారతీయులకే డబ్బిచ్చి దక్షిణాఫ్రికానుండి తేచిపోవునటుల తమ సోదరులను ప్రోత్సాహపరుప జేయవలయునని మలకా మంత్రి సిగ్గువిడిచిపలికెను. ఇందు నిమిత్తము ఏజెట్లనుగూడ నియమింపవల యునా? తమ కార్యమును సాధించుటకు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి రెట్టి అకార్యకరణముల కయినను పాల్పడెద రని యూహింపవచ్చును.

శిక్షలు

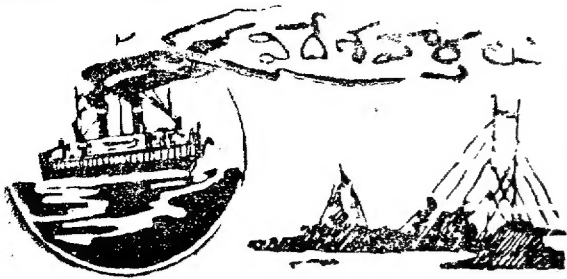
సిమ్లా కూలీకేసులో తక్కువశిక్ష విధించుటకుగల కారణమును న్యాయాధిపతి యిటుల దెలిపెను. "విద్యార్థికుడును ఉన్నతస్థానమునాక్రమించెడిభారతీయు డెవరయినను ఇట్టి పరిస్థితులలో ఆంగ్లేయ కార్మికుని మరణమునకుగాని భారతీయ కార్మికుని మరణమునకుగాని కారకు డయినచో నెట్టిశిక్షను విధించియుందునో, మాన్సెలు ప్రెజెలు గారికిని అట్టిశిక్షనే విధించెదను. శిక్షలు పగదీర్చు కొను నవిగాక, నేరముల నాటంకపరచునవిగ నుండవలయును." వైవాక్యములలోని యూహ ఎంతవరకు సరియో జెప్ప వీలులేకున్నది. ఇక ముందయినను ఉభయపాతులకు మధ్య విభేదము జూపకుండుట శ్రేయస్కరము.

అంతర్జాతీయ కార్మిక సమావేశము

డెలిగేటుగా జనివా వెడలుటకు మోరార్జీగారు నిరాకరించిరి

(అసోసియేటెడ్ ప్రెసు)

ధిల్లీ, మార్చి 1:—నివాసగరమును రాజోపు వేసి యందు జరుగవచ్చు అంతర్జాతీయ కార్మిక అవ్వసమావేశము నకు యజమానలతోపున ప్రతినిధిగ నెన్నుకొనబడిన ప్రభుత్వము గోర, సరోత్తముమరాష్ట్రీగారు నిరాకరించినది దెలియుచున్నది. జమ్ము నుండి తిరిగినచ్చిన పిదప వార్తాపత్రిక విశేషి మొరార్జీగారిని సంవర్షింప వంతు వాస్తవమైనది దెలిపిరి. ఓడలపై నలసపోవువారల తిణిభీచేయుట నూత్నము గావించుటకు విచారించి గావించబడు సమావేశమునకు దొరతనముచే నియమింపబడిన సభ్యుడుగ తానుబోలనని ప్రభుత్వమునకు వ్రాయ నుండెనని మొరార్జీగారు విశేషితోదెలిపిరి. ఈవిషయము భారతదేశ ఓడవ్యాపార క్షేమముతో సంబంధించినది గాదనియు, యీసమస్య తొమ్మిదవ సమావేశములో విచారించబడుననియు, ఎనిమిదవ సమావేశానంతరము వెంటనే తొమ్మిదవ కార్మిక సమావేశము జరుగుననియు సరోత్తము మొరార్జీగారు దెలిపిరి.

భారతవర్తక సంఘములను

బహిష్కరించుట

క్రొత్త నిబంధన

కేపుట, ఫిబ్రవరి 25:—నేటి మధ్యాహ్నము దక్షిణ ఆఫ్రికా పార్లమెంటులో రెండవ పర్యాయములు భారతదేశీయుల సంగతులు చర్చకు వచ్చెను. ఏకపక్షమున నూటికి 10 చొప్పున వాటాలను భారతీయులు ఆకంపెనీ మొదలు ఏర్పడినపుడుగాని తదనంతరముగాని దీనికొన్న అనుబంధములను పదము తరువాత ఏషియాటిక్ అనుమాటను జేర్చనలెనని కంపెనీల బిల్లులలో నున్నది. కేపుట ప్రభుత్వము చాలవందల కోట్ల బంధనను ఖండించిరి. అట్లు చేయుట అన్యాయముగ ఒక సంఘమునకు కళంకమును ఆపాదించు జేయుట అనిపించుకొనుననిరి. భారత వర్తకమునకు ఒక మోస్తరు కళంకమును దెచ్చి జేయుట అగుననిరి. భారతీయులు చేయు వ్యాపారమునకు అప్రతిష్ఠను గలుగజేసి వారిని బహిష్కరించినట్లు లగుననిరి.

సాయంకాల మైనపిమ్మ ద్వారా మలనుగారిని చాల ప్రశ్న లడిగిరి. భారతీయులను వారి స్వదేశీయమునకు బంపివేయుట అంత శీఘ్రముగ జరుగుట లేదనియు అయ్యది ఆకాశంకముగ నున్నదనియు పూర్వమువలె ఎక్కువ సంఖ్య పోవుట లేదనియు బోనసును రెట్టింపు ఇచ్చుచున్నను భారతీయులు కదలుట లేదనియు చెలియజేసిరి. భారతీయులేకొందరు తమవారితో కలిసి మెలసిరిగి వారిని స్వదేశీయమునకు బోవునట్లు జేయుటకు వేతనములను వారు చేయు పనిని బట్టి నిర్ణయించిన బాగుండునని నేటాలుసభ్యు లనిరి.

భారతీయు లీపనికి పూనుకొనుటకు దొరికెనో లేదో కనుగొనెదనని అభయమొసరి. అట్లుగనో ప్రభుత్వమువారి సంగతిని అనుకూలముగనే ఆలోచించెదరు.

ఏషియావాసుల కలయిక

డర్బన్, ఫిబ్రవరి 25:—దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నున్న రంగు జాతులన్నియు, ఏషియావాసులను ఒకటిగ ఏర్పడి యూరేషియన్ నేతరసంఘమునకు ప్రతికూలముగ జేయు కాసనములను ఎదిరించవలెనని ఒకయుద్ద్యమమును డర్బన్లో ప్రారంభించిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా నేననలుబాధకును బాల్కన్ బాధకుతో కలిగి జేసిరి.

జాతిసమితి తగాదా

సభ్యత్వములను హెచ్చించుట

రుగ్బీ, మార్చి 1:—ప్రస్తుతము చేసికొన్న ఏర్పాటుల ప్రకారము చేబల్లెనుగారు ప్రభుత్వమునకు వచ్చేకనివారము జనీవాకు లండనునుండి బయలుదేరెదరు.

ఇతరదేశీయులనుండి వచ్చు ప్రధాన ప్రతినిధులగుడ నాడే జనీవా జేరుననున్నారు. ముఖ్యము ప్రకారము ముందుగ వారందరకు సమావేశమై ఇష్టాగోష్ఠి సత్వద రహితమున న్నారు. అసలు జాతిసమితిసభ ప్రారంభమునకు ముందు వీరే తమలో తాము చర్చించెదరు.

ఈసభకు లోకరొన్ సభకు వచ్చిన ప్రతినిధులు చాల మంది వచ్చెదరట.

జాతిసమితి ముందునిర్ణయముగూర్చి బాల్కన్ గారు నేడు కామన్సుసభలో ప్రకటించును. జనీవాలో సమావేశముగ ప్రతినిధులందరకు జాతిసమితి సభ్యత్వమును విస్తరింపజేయు విషయమై సమంజసముగ నిర్ణయములతో పరిశీలించి నిర్ణయించుట కవకాశము నీయవలె ననుచున్నారు.

ఈలోపుగ చాంబల్లెను జాతిసమితి సంఘముతో నేటి మధ్యాహ్నము చర్చించెదరు.

ఇందులో పార్లమెంటుసభ్యులు చాలమందియున్నారు. ఒకజర్మనీని జాతిసమితిలో ముందు జేర్చుకొనవలెనని చెలియజేసి సభ్యత్వమును హెచ్చించుటగూర్చి జనీవాలో మార్చి 1 మాసమున జరుగుసభలో చర్చించెదనునని.

జర్మనీగాక ఇతరప్రభుత్వములు శాశ్వతస్థానమును గోరుచో చీనాగూడ అభ్యర్థిగ ప్రయత్నించునని చీనానుగ్రహి చెలియజేసెను.

కామన్సుసభలో ప్రశ్నలు

జర్మనీని జేర్చుకొనుటగాక ఇతరదేశీయులను జాతిసమితిలో జేర్చుకొనువిషయమై ఏమిచేయవలసినదీ జనీవాకుబోవు బ్రిటిషు ప్రతినిధికి బుధవారమో గురు వార మో చెలియజేసెదనని బాల్కన్ గారు నడిపిరి.

చాంబల్లెను సీనియరుమై ఆతనిని యడుగ తాను ప్రకటించును సంగతులను జెప్పుచుకు ఆగవలెనని బాల్కన్ గారు రనిరి. అట్లుకాదు, ముందుగ చర్చించిన లాభమున్నదని అనెదరేని అట్లునవర్తకు కవకాశ మియ్యవలసనిరి.

జర్మనీని జాతిసమితిలో జేర్చుకొనుటకు ముందే సార్ కమిషనును గూర్చి ఆలోచించెదనని చాంబల్లెనుగారికి చెలియజేసిరి.

జర్మనీని సమితిలో జేర్చుకొనునరకు జర్మనీకి సంబంధించిన విషయములను జాగ్రత్తగ భంగములేకుండ కాపాడెదరా యని చాంబల్లెనుగారి నడిపిరి.

మామూలుగ పద్ధతికి సంబంధించిన విషయమును నిర్ణయించుట జాతిసమితికి ఆచారమై యున్నదనియు, ఈపర్యాయము ఏమిచేయుచునో జెప్పలేననియు చాంబల్లెనుగారు చెలియజేసిరి.

సార్ కమిషను విషయమును ప్రస్తుత మాపుజేయవలెననిగోర జాతిసమితిసభలో ఆచూకప్రభుత్వమువారు ఏమిచేసెదరో చేయరో జెప్పినంతమాత్రాన అంతర్జాతీయ ఒకబంధికలకు, సంధికి లాభకరముగ నుండవలయు, ఉరకముందే ఏప్రభుత్వమైన తనవిధానమును ప్రకటించిన ఏకాభిప్రాయ మెట్లు కుదురునో జెప్పలేనని చాంబల్లెనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

బ్రిటిషు ప్రజల ఆతురత

లండన్, మార్చి 1:—జాతిసమితి స్థానములను హెచ్చించువిషయమై డొమినియనుల యభిప్రాయము చెలిసేనాయని హార్టింగ్సు ప్రభుత్వముగ ఫిబ్రవరి 19 లేదని చాంబల్లెనుగారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును జ్ఞాపకముజేయుచు అయ్యది రహస్యముతోగూడుకొన్నవిగాన డొమినియనులు ఏమిచెలియజేసినది ప్రకటించుటకు వీలులేదని కర్నలు ఆమెరిగారు తెలియజేసిరి.

చర్చ ఏదైన వచ్చులోపుకే ఆసంగతుల నందజేయవలెనని ధామన్ గారనిరి.

అట్లు తప్పక చేయగలనో లేనో చెప్పలేనని ఆ చూప్రభుత్వములవారి యభిప్రాయములనుబట్టి అంతయు నిర్ణయించబడునని ఆమెరిగా రనిరి.

చర్చముందే డొమినియనుల యభిప్రాయమేదో స్పష్టముగ చెలిసికొనుట ముఖ్యముగాదా యని ధామన్ గారు రడుగ ప్రత్యుత్తరము నీయలేదు.

జాతిసమితి సభ్యత్వముల సంఖ్యనుగూర్చి సభ్యులు తమ ప్రశ్నలలోనే తమ ఆతురతను జూపిరి.

జనీవాలో ఏమిచేయవలసినదీ చాంబల్లెనుగారి కుత్తరువు జేయుటకు నిశ్చయించిరా యని ముగ్గురు లిబరలు, ఒక కన్సర్వేటివు సభ్యుడును అడిగిరి. గ్రేటుబ్రిటను ఏదో ఒక విధానమును త్రొక్కుటకు నిశ్చయించుటకు ముందుగనే డొమినియనులతో ఆలోచించెదరా యనియు నడిపిరి.

ఈవారములో తాను ప్రకటించు సంగతులను వివరము తమ ప్రశ్నల నాపుజేయవలెనని బాల్కన్ గారు రనిరి

మార్చి మూడవలేదని ప్రకటించవలెనని మిగ్నోనాల్లు గారు రనిరి.

శక్తివంఛన లేక అటులే జేయ ప్రయత్నించెదనని బాల్కన్ గుగారిని.

జాతిసమితిసభ సమావేశము గాకుండగనే 8 తేదీలోపుగ బ్రిటిషుప్రతినిధులను తమ యభిప్రాయములను వెల్లబుచ్చుడని నిర్బంధము జేయరాదని చాంబల్లెనుగారు రనిరి.

చాంబల్లెనుగారి సమాధానము

ప్రభుత్వమువారు జాతిసమితిస్థానములను హెచ్చించు విషయమై ఏమియు నిశ్చయించుకొనలేదనియు, నిజముగ ఈ విషయమై శ్రద్ధగ ఆలోచించవలసియేయున్నదనియు శాశ్వతముగాని సభ్యులను మరల ప్రతినిధులను ఎక్కుకొనుట మానవలెనని నానాటికి ఆజ్ఞాపణలు ప్రబలుచున్నవి. జర్మనీకి ప్రతికూలముగ నుండుటకు ఇంకొకరాజ్యమును సమితిలో ఎంతమాత్రము ప్రవేశపెట్టరాదనిరి. జనీవాలో జర్మనుప్రతినిధులతో లోకరొన్లో జేసినట్లులే సంప్రదించిన సఖ్యత ఏర్పడుననిరి.

పెరిషియా బెల్జియము దేశములుగూడ శాశ్వతస్థానములను గోరుచున్నవి.

బ్రోజోమోహన్

కళాశాల విద్యార్థులను ప్రాసీక్యూటు జేయుట

వింటర్నుప్రభుని ప్రత్యుత్తరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, మార్చి 1:—కామన్సుసభలో మానవత్వమునకే బాధిస్తామి బ్రోజోమోహన్ కళాశాలవిద్యార్థిని పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జయప్రదమగ ప్రాసీక్యూటు జేసినవిషయమై యడుగ ఇండియాప్రభుత్వమువారు విద్యార్థులను పురికొల్పి వారిచే నేరమునుజేయుచుటకు ఏజంటులను నియమించలేదని ఘంటాపథముగ జెప్పగలనని వింటర్నుప్రభువు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను. ప్రభుత్వమువారు జేతములనిచ్చి చాలమందిని ఇట్లు పురికొల్పి వారిపై నేరములను మోపుటకు ప్రభుత్వమువారు గూఢచారులను నియమించుచున్నారని ఎన్నిపర్యాయములో ఫార్మల్ ప్రకటనలు వెల్లడియైయున్నను ప్రకటించెను. దేనిమీదనైతే ఆధారపడి ఆనిందను ప్రత్యేకముగ ఫార్మల్ ప్రకటన మోపెనో అయ్యది నిరాధారముని ఆవిద్యార్థిని శిక్షించుటచే విస్తృతమాయెను. డెయిలీ హెరాల్డు ప్రకటించినది ఇన్ స్పెక్టరుపై మోపిన నేరములను ప్రకటించినందున ఆచార్జి ప్రతిఫలములేలేను గాన ఆ నేరము యొక్క పర్యవసానమునుగూడ ప్రకటించుటలో ఫలసంకోచము లేనపుడు ప్రకటించుగాక యని వింటర్నుప్రభువు చెలియజేసెను.

ప్రచురణశాఖాధికారిగ

కోటునుగారి నేల నియమించవలెను?

భారతీయుని నియమించలేదేమి?

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 1:—ప్రచురణశాఖాధికారిగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కోటునుగారిని (పబ్లిక్ ఇన్ ఫర్మేషన్ డైరెక్టరు) ఏకారణములచే నియమించిరి? భారతీయునే ఏల నియమించలేదని కోటుగారుడు ఆవిషయమై ప్రత్యేకముగ ఏమియు తనకు ఎవరును తెలుపలేదనియు కాని కోటుగారు గొప్ప పరిశ్రమను అఖండ ప్రతిభతో ఉత్తీర్ణులై రనియు, వేరొంత శాస్త్రమున ఆక్సఫర్డులో ముద్రాకరకళితో గౌరవ ప్రదముగ ఖ్యాతిగ ఉత్తీర్ణులై రనియు రాచకీయులు ఆర్థిక శాస్త్రములోగూడ అగ్రస్థానము నలంకరించెననియు అధినివేళపు చారిత్రమునకు వీలు బహుమతి నొందిరనియు ఈకారణములచేతనే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తానిని నియమించియుండురనియు వింటర్నుప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ఇండియన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్

వర్గము నేర్పాటుచేయుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 1:—ఇండియన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషనులో ఎవరిని ఎన్నడు నియమించునది త్వరలో ప్రకటించబడునని వింటర్నుప్రభువు పిల్చుగారికి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 1:—అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభకు జనీవాకు ఇండియాతరపున ప్రతినిధిగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారతీయునే నియమించు నుద్దేశించిరి. కోటుగారికి వింటర్నుప్రభువు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను.

సంస్థానాధీశ్వరుల సమావేశము

బుడంబడికలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 1:—ఆధునిక పరిశీలనబట్టి ఇదివరలో సంస్థానాధీశ్వరులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో జేసికొన్న ఒడంబడికను సవరించుటకు సంస్థానాధీశ్వరులు సమావేశముజేయవలెనని గోరలేదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గూడ అట్లు చలించెట్లేదనియు వింటర్నుప్రభువు స్మగ్ గారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ఇర్విను ప్రభు దంపతులు

విందు-నత్కారము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 2:—క్రాంతియుగం పేరే 21 సం

ఖ్యుల గృహమున ఇర్విను ప్రభుదంపతులు నేననలు ఇండియాను ఎసాసివనువారును నాన్సు బ్రూకు పాపయిటివారు విందునర్వి సత్కరించిరి. విందుకు ల్యామింగ్ ప్రభుదంపతులు, నాన్సు బ్రూకు ప్రభుదంపతులు, సర్ చుట్టి, ఆమీరాల్ దంపతులు, సర్ మేనక్టి దాదాభాయిసతి, సర్ లూయీ, జేనుసతి, సోసీ రాచకన్య, దురీపుసింగ మున్నగువారు పెక్కుమంది వచ్చిరి. ల్యామింగ్ కు, కర్నలు కోల్టన్స్ ముగార్ల ప్రస్తావనకు ప్రత్యుత్తరముగ ఇర్విను ప్రభువు ఇట్లు చెలియజేసెను. ఇండియాలో నాకు సంబంధముకలుగుట కిదియే ప్రథమముగాదు. చాలసంవత్సరములక్రిందట ఇండియాలో రి, లేక 4 నెలలు భారతీయులను చారి జీవితములనుగూర్చి చెలిసికొనుటకు బోయియుంటిని. ల్యామింగ్ నుగారు నూచించినటుల చాలవిక్కులను నేను ఎదుర్కొనవలసివచ్చెను. అదినిప్పుండియము. కాని యభివృద్ధిగాంచుచున్న ప్రతిదేశము ప్రాతపరిస్థితులను నూతనదృక్పథముతో సరి పుచ్చుటకు కష్టముల నెదుర్కొనవలసియున్నది. తప్పదు. చాల పరకు ప్రాతపరిస్థితులను సవరించుటకు చూచుచున్నారము. నేను నాసతియు భారతసమస్యలను కష్టములను కలిసి పరిష్కారముజేయుటకు ప్రయత్నించి నెగలమని తెలంచుచున్నారము. ఇండియాలో నాసవతీర్పునుకొన్న చారితో కృషిసర్వి ఆ కష్టములను గ్రహించగల్గుదుమని ఆశించుచున్నారము.

భారత దేశము

రాచకీయబంధీల నందరిని తక్షణము

విడిచిబెట్టవలెను

ఇండియన్ డెంటు కార్మికపక్ష జాతీయసభవారి సందేశము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 2:—ఇండియన్ డెంటు కార్మికపక్షము

వారి జాతీయసభవారు ఇండియాలో రాజకీయ నిర్బంధితుల నందరిని తక్షణము విడుదలజేయువలెనని గోరుచున్నారు. డెంటు గారు ఆర్థి నెన్న క్రింద బండిలుగ జేయబడినవారి నిర్బంధ పరిస్థితులనుగూర్చి భారతసామ్రాజ్య సభవారును, కలకత్తా కార్మిక సేవకువారును ఆక్షేపించిరి. కలకత్తాలో ఈవిషయమై ప్రజలకోపము ప్రబలమగుచున్నది చెలియుచున్నది. రాచకీయ బంధీలను వదిలి వ గా ని ఇండియాలో సభ్యుల కుదరదనియు వాక్స్వతంత్ర్యము నిచ్చినగాని ఇండియాలో పాత్రిపాసగదనియు చెలియజేసిరి.

రెంగాలుక్రిమినలులా ఆమెండుమెంటు 1925 ఆక్టోబరు బండిలుగ జేయబడినవారి తరపున వదలిపెట్ట వలెనని కోరుటకు కార్మిక పక్షమువారు కొందరు అసగా భామన్, ట్రిబెల్, ద్యాకరు, జాన్సన్, ల్యామింగ్, స్పెల్స, తర్రిలుగార్లు ఇండియా కార్మికలయమునకే బర్క్లను హెడ్ ప్రభునినందర్నించిరి ఇండియా కార్మికలయమువారు ప్రకటించిరి. ఏమి జరిగినది గ ర్యవసానముగాని చెలుపలేదు.

భారతదేశ వ్యవహారములు

స్థాయిసమన్వయమును మరల నియమించుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 2:—ప్రభువుల సభలో భారతదేశ వ్యవ

హారములను కనుగొనుటకు స్థాయిసమన్వయమును మరల నియమించుటకు తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టునున్నా నని బర్క్లకొహాడు ప్రభువు చెలియ జేసెను. భారతదేశములో పరిస్థితులు ఒత్తిడిని కలుగజేయుటచే నీసమయమున జాయింటు కమిటీవారిను హ్యూడానమును అనుభవమును లాభకరముగ వినియోగించుకొనవచ్చు ననియు వారికి అంతకన్నమైన పనులను కల్పించ దలంపుకొనలేదనియు నుడివిరి. జాయింటుకమిటీ లాభముగ నుండునని క్లౌడ్ ప్రభువు పొగడుటచే ఈ ప్రత్యుత్తరము నీయవలసివచ్చెను.

ఇండియాలో రాజకీయములందు ఇటీవల కల్గిన మార్పులచే భారతవ్యవహారమును అంత జరుగుదగ ఆలోచించు నవసరము తగ్గినదియు అంత ఉపయోగకరముగ నుండజాల వరయుకొందరు తెలంచుచున్నారు. కాని ఇటీవల జరుగుచున్న రాజకీయ

యమరితరహర్మలంబట్టి, అయ్యది ఏకాగ్రములచే అట్లు జరుగుచున్న జాయింటు కమిటీ నియామకము అవసరములనే తనయభిప్రాయ మనిరి.

న్యాయస్థానశాఖ

కార్యనిర్వాహక శాఖావిభజనము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 1:—న్యాయస్థాన శాఖను కార్యనిర్వాహక శాఖను విడదీయు విషయమై ప్రత్యేకనిపుణులకు దేయజేయ ఇండియా ప్రభుత్వము తలపెట్టలేదనియు కాని ఇట్లుంటి నని ఇండియా ప్రభుత్వమువా రీవిషయమై శ్రద్ధవహించి పని చేయుటలేదనుకొనరాదనియు ప్రత్యేకనిపుణు లీవిషయమై సాంతముగ కొన్ని రాష్ట్రములందీ సమస్యను తరచిరియు వింటున్న ప్రభువు చెలిసెను.

ఉపశమనముచేయును

మాన్యును

కాల్సులను, ప్రణామలను, నలుకులను, చెబ్బులను, పొక్కులను, గీకులను, చర్మవ్యాధులను—“వేస్ లైన్” జెల్లినాటిసన్స్ టిని కాంతిపాచి, దాగుగా కుదుర్చును. ప్రణామల భాగమునందు నివాసముగా దీనితో కుదురు. నోప్రిన్ లేక మంటుగలిగించదు.

Chesebrough Mfg. Company
(Consolidate I)
New York, U. S. A.

Vaseline
TRADE MARK
PETROLEUM JELLY

దీనికెబదులు చేసిని తీయవచ్చు

కరాచీ లండను వాయు ప్రయాణము

విదురోజాలలో జరుగునా?

(ప్రీ (పెన్)

బొంబాయి, మార్చి 2:—అలినియరు యంత్రము పెట్రోలంతాంకు పనిజేయక పాపే వద్ద నాగి మరమ్మతులు జేయవలసి వచ్చుటచేత కరాచీ లండను వాయుగమనము అడ్డుపడినది. మరమ్మతులైన పిదప నిన్న ఉదయం మరల ప్రయాణ మారంభమయ్యెను. ఈమధ్య నాగవలసివచ్చుటచేత లండనుకు విదురోజాలలో జేరువాకలు భగ్నమైనవి.

బొంబాయి కార్పొరేషను

గవర్నరుగారి సామి నేమనలు

బొంబాయి, మార్చి 2:—తైరంపేకీభాయి, సర్ కరీంభాయి, ఇబ్రహీంపాద్లా ఆరి మహమ్మద్ ఖాన్, సర్ వసంత్ రావు డభోల్కార్, యస్. కె. బోలే, పి. బాలు (గొప్ప కికెటు అటగాడు) గార్లను బొంబాయి కార్పొరేషనుకు గవర్నరుగారు మంత్రితో వాలోచించి నియమించిరి. బాలాగారి నియామకమును చామారుసంఘమువారు తీవ్రముగా కోరిరి. (ప్రీ (పెన్)

జస్టిసులలో మోహన్ లోకు నేడు ఆలహాబాదు హైకోర్టులో జడ్జిగా ప్రమాణమును గైకొనెను. కొడు ఫిఫ్తకోర్టుమండి నియమింపబడిన ఆమవర్గు గారు రి లేదీన చార్జి పుచ్చుకొందురు. యల్. యం. బానర్జీ గారికి బదులుగా జి. డబ్ల్యు. డిల్లన్ గారు గవర్నరుమెంటు ఆద్యక్షులుగా పనిచేయుదురని తెలియుచున్నది.

19 మంది ప్రయాణికులగు బోటు ముగ్గినదిని చాటుదు కోడా ఆను స్టీమ్ బోటుతో డీకొని మునిగిపోయెను. 10 మంది ప్రయాణికులు, మింజీ, ఇద్దరు డండిలు రక్షింపబడిరి. రిక్కినవా రగుపడుటలేదు.

వెస్టరన్ ఇండియన్ లాక్ టెన్నిను కడపటిపంజెములో నాదీయను ఇండియన్ డేవిను కప్ప అటగాడు రంగారావు నోడించెను.

బెంగుళూరు రత్న కంబళ్లు

ప్రత్యేక అమ్మకము
మేలైన గొంగళ్లు సైజు 12 X 8
రత్నకంబలి 1 కి ధర రూ 36 మాత్రమే
రైల్ వార్షిక ప్రత్యేకము
నగదు కల్పించవలెను లేక వి.పి. గా పంపబడును
ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు
Finlinson Brothers (India)
Bangalore—S. India.

ఆంధ్ర పండితుడు కావలెను

వృద్ధు సాధుర వచన కావ్యమును వ్రాయ గలిగిన వండితుడు కావలయును. ఆంగ్ల భాషాజ్ఞానమువల్లము. మాస కట్టదిరు. 30.00—

Apply. K. K. c/o Andhra patrika Madras

స్త్రీలు దేనిని ఎక్కువగా కోరెదరు?

సాగైన వస్త్రములు, అందమైన రంగులు, సాగను మొదలగునవి స్త్రీలకు ఆనందము.

శుద్ధమైన ఖద్దరు పట్టు, సరిగ వస్త్రములు

మేలైన, పురిపెట్టుబడిన, శుద్ధ వస్త్రదేశిపట్టును తయారుచేయుటయందు, చిత్రమైన ముదిరిలయందును, విలువగల వస్త్రపులను వాడుటయందును, గట్టిచాయయందును, పూర్తిచాయయందు, లేలికచాయయందును సాగనునందును చాల ప్రసిద్ధులు. దయచేసి వాసిన ధరలు యితర వివరములు తెలుపబడును.
“డి. కె. నారాయణస్వామిగారు నాకు చీరలను గడచిన అనేక సర్జీసుల నుండి సరఫరా చేయుచున్నాడు. నాకు చాలాత్మ ప్రీతిగలుగుచున్నది. ఆర్థులను సకాలమునందే పంపుదురు. న్యాయమైన ధరలనే పుచ్చుకొందురు.
సి. వి. రామశేష అయ్యర్ హైకోర్టువక్తీలు కోయంబుత్తూరు.
యితరవొట్లకలెను నయమైన ధర, మేలైన సరకు మీకు పలతోపమును కలిగించుటయే మాపని.

D. K. Narayanswami, The Pure Swadeshi Kaddar Silk & Lace Fabric Weaving Co., Ltd., Dharmavaram, Anantapur Dt.

మదరాసు వార్తలు

హిందూ తియలజికలు హైస్కూలు:—

ఈ స్కూలు 37వ వార్షికోత్సవము రీతి తేదీ 15-16 X, స్కూలు హాలులో గాల్ సర్. సి. రామస్వామి అయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద జరుగను.

శాసనసభ్యులకు దినభత్యము:— మదరాసు ని

వాసులగు అసభ్యులకు శాసనసభ్యులకు భత్యములను పంపించుటకు దినమునకు రూ. 10 అలెన్సు యిమ్మనట్లు ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి. (గజెటు ప్రకటన)

పింఛనులు పోస్టుద్వారా పంపుట:— నెలకు రూ.

50 లోపు పింఛనులు, మిలిటరీ పింఛనులన్నియు పింఛనుదారుని ఖర్చులపై మనియార్డరు చేసి పంపించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అనుజ్ఞయిచ్చిరి. ఇకముందు అట్టియేర్పాటునకు స్థానిక ప్రభుత్వమువారు గూడ అంగీకరించిరి. (గజెటు)

బొంబాయి మెయిలు ఆలస్యము:— నేడు స

గి రైల్వేస్టేషను వాటుసమయమున బొంబాయి మెయిలు రైను పాయింట్ పై నుండగా పాయింట్ పగిలెను. ఇంజను డ్రైవరు వెంటనే బ్రేకువేసి ప్రమాదము తప్పించెను. రైలు మదరాసు చేరుటకు 4 గ. ఆలస్యమయ్యెను.

రాకపోకలు:— ఆర్. పేటర్నుగారు, సర్ ఆర్.

వెంకటరత్నం నాయుడుగారు, సి. రామస్వామిగారు, విద్యా సాగర పాండుగారు నేడుదయము వచ్చిరి.

టి. ప్రకాశంగారు నిన్న రాత్రి డిల్లీ బోయిరి.

మాన్యుబ్యాంకుగారి సతి కర్మ లేనుగారు నిన్న రాత్రి ఉదకమంటలము వెడలిరి. కె. టి. పాలుగారు నేడువచ్చిరి.

దేశోద్ధారక కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నేటి రాత్రి బెజవాడ బోయెదరు.

అగ్ని ప్రమాదము-మరణము:— అ మి సు సూ

బ్బాన అను 20 ఏండ్ల స్త్రీ కనివారము నాడు వెంటచేయుటకునిప్పు ముట్టించి, వైసన్న బల్లపై ఉప్పుతీయుచుండగా బల్లప అగ్ని తగిలి మండెను. కేకలు వేయగ వచ్చిన వారు నీరు పోసి ఆర్పజూచిరి. బడలంతయు పోక్కి, ఆస్పత్రిలో చేసినవ బ్రతుకలేదు. (అ. ప్రె.)

వి శ్వ వి ద్యా లయము ఉపన్యాసములు:—

గాల్ త్రినివాస శాస్త్రిగారు కలకత్తాలో "పారశక్యపుహక్కులు శాఖ్యత" గూర్చి విశ్వవిద్యాలయము వారి యాజమాన్యమున నొసంగుచున్న కమల ఉపన్యాసములను మదరాసులో గూడ నొసంగవలసినదని నిండికేటువారు కోరియుండిరి. ఆండర్సన్ హాలులో (క్రిష్టియన్ కాలేజి) యీ నెల 12, 16, 18, 17 తేదీలలో సాయంకాలము 6 గం|| ప్రారంభమగుచుండును. ఉపముల వివరాలను వారు 21వ తేదీలోపున విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రార్లకు తెలియజేయుటకు టిక్కెట్లు బడయవలెను.

ఆత్మహత్య:— 18 ఏండ్ల మహిళాదీయస్త్రి, యీ

జీవితముతో విసుగుచెంది అంతము గావించు కొనదలంచితిని తనసోదరునితో జెప్పి పాటాపియము పై నెడు విషము త్రాగి చనిపోయెను. ఈ మెధుర్త చిహ్నముల గమ్యపరి జేయువాడు. నిన్నును బావమరిది ద్వారా ఆమెకు కొంత సామ్యుంపించి యుండెననియు కొంతసేపటి కాతడు పని చేసికొనుచుండగాక బురు వచ్చెను. వెంటనే బోయి అంత్యదశలో నున్న భార్యను రాయపేట ఆస్పత్రిలో వేసెనుగాని కార్యము లేకుండెను.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ప్రెసిడెంటుండి ప్రారంభమగును

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము చట్టము గంబాము, విశాఖపట్నం, పశ్చిమ గోదావరి, తూర్పు గోదావరి, కృష్ణా, నెల్లూరు, బళ్లారి, అనంతపురం, కడప, కర్నూలు, చిత్తూరు జిల్లాలలో 1926 ఏప్రిల్ 25 తేదీనుండి ఆచరణలోనికి వచ్చునట్లు ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి. (గజెటు)

చక్రవర్తి శ్రీశివాజి మహారాజ వర్ధంతి

అపరశంకరుడును భారతరాజ్యమధు రంధరుడను మహారాష్ట్ర కేసరియు అద్భుతమదేశభక్తుడును చక్రవర్తి శ్రీశివాజీ మహారాజ యొక్క వర్ధంతి నిన్నటిసాయంత్రము చెన్నపురి క్రైష్ణపు మేష్ట్రీపీఠిలో రా|| 21 క్రైష్ణరావు ఛాన్సెలర్ గారి యధ్యక్షత క్రింద జరుపబడెను. దేశీయ భగవత్స్మరణలతో కార్యక్రమమారంభింపబడిన పిదప అధ్యక్షులు భాగ్యలక్ష్మిగారు మాట్లాడుచు శ్రీశివాజి మహారాయుడు మహారాష్ట్ర సామ్రాజ్యమును నిర్మించెననియు మహారాష్ట్రులెల్లర ఏకోన్మఖుల గావించిన దామహాపుగ మండే యనియు బొంబాయి ప్రాంతములందు శరే శీప్రాంతములలో శ్రీశివాజి జన్మదినోత్సవము జరుపుట వాడక లేదనియు అట్టి ఉత్సవములు గావించుట కీపట్టణమునకు బొంబాయినుండి రు అరుదెంచినవారికి తాము కృతజ్ఞులమనియు, దీని వాదర్యప్రాయముగ నైకొని చన్నరాష్ట్రముందలి ఇతర మహారాష్ట్రులెల్లరు వర్ధంతి జరుపుదురు గాక యని యాశించిరి. వీరపూజ భారతదేశమునకు నూతనముగాదు. భారతవర్ష మేనాడుగలిగినో ఆనాడే వీరపూజ గలిగెను. కావున ఎల్లరు దీని వాచరింపవలెనని బల్కిరి.

పిదప హరిస్కర్ పరశురామ పాత్రోపావర్ గారు మహారాష్ట్ర భాషయందు శ్రీశివాజీ చరిత్రను సంగ్రహముగ నుపన్యసించిరి. వారి కొందరు మాటలాడిన పిదప మంగళాశీర్వాదనములతో సభ జయప్రదముగ ముగింపబడెను.

మాండలే నిరశనదీక్ష

బెంగాలు ప్రభుత్వోపకార్యదర్శి జాబు

కలకత్తా, మార్చి 2:— యస్. సి. బో ము గారికి రాజకీయ కాఖ బెంగాలు ప్రభుత్వోపకార్యదర్శి ఫీబ్ర 25 తేదీన వ్రాసిన జాబును ఫార్వర్డు పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. బర్మాలోని రాజకీయ క్షేత్ర నిరశన దీక్షను గూర్చి మీరు ఆర్ మెస్ట్రాంగు గారికి 25 తేదీన వ్రాసిన జాబుకు బదులుగాను భాష చంద్ర బో ము ను ఇతర రైతుదీలు 18 తేదీనుండి నిరశనదీక్ష నవలంబించుచున్నారని చెప్పుచున్నాను. ఆర్మెస్ట్రాంగుగారు మీకు 22 తేదీన తెలియజేసినట్లుగా నుభాషచంద్రబో ముని ఆరోగ్యము సరిగానేయున్నది. అప్పటినుండి ఆతని ఆరోగ్యము సంగతి ఏమియు తెలియదు.

మాండలే సమ్మెనుగూర్చి మొట్టమొదట తమకప్పుడు తెలిసినదియు బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించలేదని స్పష్టముగా కనబడుచున్నదని ఫార్వర్డు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సమ్మె 18 తేదీన చక్కగా ప్రారంభమైనట్లును ఏకారణముచేతనే నను మాండలేకు రాజధానియు, అవసరమైనయెడల నూపర్నెంటుకు తింతిచేయవలసినదనియు సత్యేంద్రయను నిరశనదీక్షాపరులలో నొకరు తనసోదరునికి తింతిచేసినట్లు నాఖ్యా వార్త చెప్పుచున్నది.

అదివారము హరతాళమునాడు ఖుల్నా బల్కత్ చనారాలలో సభలుజరిగినవి. మాండలేపై డిల కష్టములకు సానుభూతిజూపుచు తీర్మానములు గావించబడెను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి గవర్నరుకు

మ్యునిసిపలు విందు

బాపి సా గవర్నరును ప్రశంసించుట

బొంబాయి, మార్చి 2:— క్రిందటిరాత్రి గవర్నరుగారికి మ్యునిసిపాలిటీ విందు గావించెను. 140 మందికి వడ్డించబడెను. విందైన పిదప బహుసంతోషముగ నుపన్యాసము లొసంగబడెను. కార్పొరేషను అగ్యక్షులగు బో నెపు బాపి స్టాగారు గవర్నరుగారికి ఆశీస్సు నుపపాదించుచు గవర్నరుగారు భారత మిత్రులనియు, ఆనందస్వరూపు లనియు ప్రశంసించిరి. గవర్నరు పృథ్వీ తరవిచ్చుచు మ్యునిసిపాలిటీతో కలసిమెలసి పనిజేయుట యే తమకోక యనియు, బొంబాయి పట్టణమును ప్రధానస్థాన మాక్రమించునట్లు జేసెననియు చెల్పిరి.

బీహారు గవర్నరుగారి సంచారము

పాట్లా, మార్చి 2:— కేటి ఉదయమున పార్సీలాన్స్ ప్రెసులో బీహారు గవర్నరు డిప్టీ గ్రయాం మై వెడలెను. (అ. ప్రె.)

చరిత్రాత్మక సంఘము

ఆంగ్ల సంఘమునకు డిల్లీలో కాఖను స్థాపించుట
ఢిల్లీ, మార్చి:— ఢిల్లీలో ఆంగ్ల చరిత్రాత్మక సంఘమున కొక కాఖను స్థాపించుటను గూర్చి ప్రాఫెసరు యస్. యస్. మార్విన్ గారితో మాట్లాడుటకై నిన్న హిందూ కాలేజీలో నొక బహిరంగసభ జరిగెను.

మార్విన్ గారు ఆంగ్ల సంఘమువారు చేసినపనిని చెప్పుచు, హిందూదేశములో నొక కాఖను స్థాపించుటకై దేశమంతయు తాను తిరిగియుంటినియు యూనివర్సిటీలలో చారిత్రక బోధయే ఆసంతృప్తిగామన్నదనియు చెప్పిరి. ఆంగ్ల సంఘముతో చేర్చిక గాని స్థానిక సంఘమునునకు నిలకడ యుండదని జె. కోట్నాక్ ప్రచురణ కాఖాధికారి చెప్పెను. సాధారణ చర్చ జరిగిన విమర్శల హిందూ కాలేజీ ప్రాఫెసరు యస్. కె. స్నేగారు కార్యదర్శిగా వివరములను తయారు జేగుటకై యొక సంఘము ఏర్పాటు చేయబడెను (అ. ప్రె.)

అన్యాయ వ్యాపారముల కేసు

బొంబాయి, మార్చి 2:— అన్యాయ వ్యాపారముల క్రింద జనవరి 21 తేదీన 350 మంది ఆరెస్తు చేయబడిన కేసు నేడు విచారణకు వచ్చెను: మహాజనసంఘములో ఇద్దరు గుమాస్తాలను ఇద్దరు సభ్యులను మొట్టమొదట ఆరెస్తుచేసి ఆసంఘము క్రిందనే యాదుర్యాపారము నడచుచున్నదన వారిని శిక్షించిన చాబునని తాననుకొంటిని ప్రభుత్వపున్యాయవాది చెప్పెను. కేసు 23 తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. (అ. ప్రె.)

సిమ్లా కూలీ కేసు - అప్పీలుచేయుట

లాహోరు, మార్చి 2:— మాంటెలు క్లెడెలు కేసులో ముద్దాయిత్వరతున అడ్వకేటు రాయబహదూర్ మోతీనాథురు గారు హైకోర్టులో సెషన్సుజడ్జి తీర్పుపై అప్పీలుచేసిరి. నేడు వెట్టబడిన జెయిలు దరఖాస్తు రేపు విచారించబడును. (అ. ప్రె.)

రెడ్డుత్రాసు నొసెట్టి

రంగూను, మార్చి 2:— ఇండియన్ రెడ్డుత్రాసుసొసెట్టి బర్మాకాఖయొక్క వార్షికసభ కధ్యక్షతనహించి 1925 జనవరినుండియు బర్మాసభ్యులసంఖ్య ద్విగుణీకృతమైనదనియు ఈసంఘము బర్మాలో పౌఖ్యమును ఆరోగ్యము నభివృద్ధిజేసి రాష్ట్రమును సంపదచే మార్గలదనియు గవర్నరు చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

లాహోరు ఆరోగ్యవారము

లాహోరు, మార్చి 2:— శిశుసంరక్షణ ఆరోగ్యవార సంబంధమున నేటినుండియు లాహోరులో ఉత్సవములు ప్రారంభమయ్యెను. గవర్నరు ప్రవచనమును తెరచుచు ఆరోగ్యవార సంఘములు బాగుగా ప్రచారము సలుపుచున్నవనియు ఇంతనాగరకతగల సమయములందు కూడ శిశుపాషణ విషయమునను ఆరోగ్య సూత్రములను గమనించుటలోను ప్రజలంతా ఆశ్రయమునుండుట విచారకరమనియు చెప్పిరి. ఉపన్యాస సానంతరమున ప్రదర్శన వస్తువులు తిలపించి గవర్నరు ప్రజలయభిప్రాయమునకు మెచ్చుకొనుచు భార్యతో కలసి యింటికి బోయెను. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— ఫిబ్రవరి 27 వ తేదీతో

ఆంధ్రయ్యో వారమును సాలునకు వెయ్యిమందికి 47.4 చొ|| వరణసంఖ్యగలదు అంతకుముందు వారము 51.6 చొ|| యుండెను. 8 రికి కలరా వచ్చి 2 రు మరణించిరి. 9 గురికి స్ఫోటకమువచ్చి 2 రు చనిపోయిరి. టైఫాయిదు జ్వరమువలన 1 రు మరణియవలన 27 రు, ఇతర జ్వరముల వలన 22 రు చనిపోయిరి. నిరుద్యోగమునందు 45.9 చొ|| యుండెను.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బీ వెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు నరముల పటుత్వమును కారణములు. రక్తపుష్టి మంచి ఆరోగ్యమునకు మూలము.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

సహకారోచితపాఠశాల-యేలూరు

23-2-28 లేదని మ-రా-రా. మాగంటి బాపిసాగారు ఉపన్యసించిరి. వీరు ఆమెరికాదేశము వల్ల వ్యవసాయశాస్త్రము బంధమైన విద్యలను చాలాకాలము అక్కడ నుండి అభ్యసించిన వారై యున్నారు. ఆమెరికా, పల్లండు, డెన్మార్కువగైరా దేశములలో సహకారసంఘములు నడుపబడుచున్న పద్ధతికిన్ని, యీదేశములో నడపవలయునగు పద్ధతులను పద్ధతికిన్ని గల వ్యత్యాసమునుగూర్చిని, బాయింటు స్టాకుకంపెనీలకున్న పరపతిసంఘములకును గల వ్యత్యాసములనుగూర్చిని చక్కగా బోధించిరి.

అనంతరము మ-రా-రా. మానావగడ వెంకటరత్న శర్మగారు (కాకర్లమాడి సంఘకార్యదర్శి) సహకారసంఘముల మాజీజమీందారులగుండి చెప్పి, గ్రామసంఘముల పరిపాలన చేయుటలేనిదే స్వరాజ్యార్థం కలగదనియు, గ్రామసంఘముల లోని మొదలవారా ఖద్దరును అభివృద్ధిచేయవలయుననియు నుపన్యసించిరి.

మ-రా-రా. పసుమిరె వెంకటకృష్ణశాస్త్రిగారు (బెజవాడ యూనియను క్రెకటరీగారు, ఉప్పలూరు) వీరు మెక్లగాకొమిటీ, మదరాసు బుటికె ఆఫ్ కోఆపరేషన్ వగైరా సహకార గ్రంథములు విశేషముగా పరిశీలించి యీ ఉద్యమము లో వీరికిగల స్వాభావికమును సమన్వయించి తేనునిధి, దాని యర్జము, ఆవసరము, దానిని సంపాదించువిధము, దానినిఉంచ వలసినవిధి మొదలగు విషయములను గురించి విపులముగా నుపన్యసించిరి. ఎప్పటికైనను సహకారసంఘములు తమతేనునిధిని వృద్ధిచేసి, యితరసంస్థలపై నాధారపడక, తమస్వకృతిపై నాధారపడి యుండునప్పుడే సహకారసంఘములకు పూర్ణాభివృద్ధి కలుగగలదనిరి.

మ.రా.రా. వేలూరి యజ్ఞనారాయణశాస్త్రిగారు (చిరివాడ) సహస్త్రి క్రయనికయము, ప్రైవేట్మిఆఫ్ఫుల నిమిట మొదలగు విషయములను అవి యితరవరకు యీదేశములో అభివృద్ధికి రాకపోవుటకు గలకారణములను గురించి స్వాభావికముతో బహువిపులముగా నుపన్యసించిరి. పరపతితరవాహరము అభివృద్ధి చెందుటకు ప్రైవేటు యూనియనులు జిల్లాలో కొన్ని సెంటర్లయందు కెట్టిసేగాని పిటలేదని తెలియజెప్పిరి. ముఖ్యముగా నిట్టి ప్రైవేటు యూనియనులు యేలూరు, బెజవాడ సెంటర్లలో వెంటనే నెలకొల్పుటకు తగుప్రయత్నములు క్రద్ధో తీసుకొన వలసిదిగా పంచాయితీదార్ల నందరిని హెచ్చరించిరి.

24-2-28 లేదని యిదిగరలో ఆనరరీ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగా పనిచేసినట్టి మ.రా.రా. కంచన నాగభూషణం నాయుగారు బిల్డింగు సొసైటీలయొక్క ఆవశ్యకతను గురించిని వాటికిగల నిబంధనలను గురించిని బాగుగా నుపన్యసించిరి. వాటి ఆవశ్యకత బిల్డియందేకాక పల్లెటూరులయందును యెక్కువగా కలవని నుడిచిరి. పశువుల ప్రాణములు భీమాచేయుట అవసరమనియు, ఆపద్ధతి వ్యవప్రాంతముల చాలాతక్కువనియు నిది ముఖ్యముగా ఆచరణలో పెట్టవలసిన విషయములలో నొకటినియు చెప్పియుండిరి. ఇదియునుగాక పాలకసంఘములకుడ నెలకొల్పుటయందుగల యవసరమును నూచించుచు, అందును గురించి తాము కొంతకృషి సల్పితి మనియు నింతను సఫలము భారతదనియు చెప్పియుండిరి.

పిమ్మట పెడపాడు గ్రామకాపురస్తులు మ.రా.రా. మేడూరి కిశోరామాంజనేయులుగారు (వసంతవాడ ఖద్దరు సహకారపరపతి సంఘాధ్యక్షులు) సహకారముల సిద్ధాంతమును గురించి యుపన్యసించిరి. అందునన్నిట్టి, వృష్టిభావములను గురించియు, సమష్టిభావము లేని వృష్టిభావమును, వృష్టిభావ ములేని సమష్టిభావమును అభివృద్ధికరములు కానేరవను విషయమును ఉపమానోపమేయముతో నుపన్యసించిరి. అనంతరము కార్మి సహకారధరణకొరకు అవసరమగు ఆర్థికనూత్రములను గురించివాడ ఆహ్వాదకరముగా నుపన్యసించిరి.

ఖాన్ సాహెబు ముస్లిముఖ్దు అబ్దుల్ రహీమాన్ సోహెబు బహద్దరుగారు (ఆనరరీ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు, యేలూరు) సహకారమునకు దైవభక్తి, పాపభీతి, వికమత్వము ముఖ్యపరమములనియు వీటిలో నేది లేకున్నను సహకారము నకు కొంతకొంత వాటిలగలదనియు, సహకారసంఘములు నూత్రముల ననుసరించి నడుపబడేయెడల ఆర్థికప్రేమకు అవకాశ ముండదనియు, అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు వారిపల్లగాని, ఆనరరీ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారులపల్లగాని, మరయితర ఆర్థికప్రేమగల గాని స్వాప్రద్యూత వగైరాలతో నిమిత్తము లేకుండా ఎంత

సులువుగా పరపతిసంఘముల దానాలు పరిష్కరించబడు మన్నను సివిల్కోర్టులవారా అమలు జరిపేవిషయములో మాత్రము చాలచిక్కులు వాటిల్లుచున్నట్లుకూడా యెక్కువ అనుభవముతో నెలవిచ్చిరి. పరపతిసంఘములలో వ్యాజ్యములు లేకుండుటయే చాల ముఖ్యపరమనియు నిందువిషయమై పంచాయితీదారులందరు చాలా అభిమానముతో సంఘవ్యవహారములను జరుపవలసినదిగా వారికిగల విశేషప్రపంచక అనుభవముతో నెలవిచ్చిరి.

మధ్యాహ్నము మ.రా.రా. కాశీభట్ల రామకృష్ణశాస్త్రిగారు (పెసిడెంటు, కోఆపరేటివు ఆర్బిబ్యాంకు, యేలూరు) సంఘములకు ప్రస్తుతము యిచ్చుచున్న వడ్డీరేటు హెచ్చుగా నన్నదనియు, వడ్డీరేటు తగ్గుదలపొందిగాని యెక్కువనుండి ప్రజలు సంఘములో అప్పటికికొనుటకు ఉత్సాహకషడదనియు చెప్పి, యిప్పుడు మదరాసులో కంపెనీల ఆప్టక్రింద నెలకొల్పబడిన "మైలాపూరు"పొందు పర్యవేంటుఫండునిధి"యందు తక్కువవడ్డీకి అచటికెడలకు సొమ్ము, హామీవగైరా పద్ధతుల మీద విరివిగా స్వయంచేయబడుచున్న దన్న విషయమును ఉదాహరణగా చూపిరి. అట్టి నిధి మనము కూడ స్థాపించుకొనుట అవసరమని చెప్పిరి. అటు పిమ్మట ప్రోద్బల గురించి యుపన్యసించుచు, వాటిని నెలకొల్పుటకు కల్లలాభములను, నిర్వహించుటలోగల అధికకష్టములను, వాటిని నిర్వహించుటకు ఏర్పరుపబడు వారికి ఉండవలసిన ముఖ్య లక్షణములను గురించి బాగుగా నుపన్యసించిరి.

25-2-28 లేదని మ-రా-రా-శ్రీ పొంగి వీరవెంకటరామయ్యగారు (పెసిడెంటు యేలూరు లోకలు కోఆపరేటివు యూనియను, యేలూరు) యూనియనులు, ఫెడరేషనులు ఆంగ్లసహకార సమ్మేళనము, మదరాసు ప్రొవిన్షియలు కోఆపరేటివు యూనియను, వీటినిర్వహణము, ఆవశ్యకతలను గురించి యుపన్యసించుచు స్వపరిపాలనా విధానము సంఘములను తదితర సంస్థలను బాగుగా నమ్రులవలెనే తెలియగలదనియు చెప్పియుండిరి. పిమ్మట సహకార పత్రిక, మదరాసు బుటికెన్ తాలూకా మండల, ఆంగ్లరాష్ట్ర, రాజధాని కాకాఫరములు అంతర్జాతీయ సహకార దినము అనువాటియొక్క ఆవశ్యకతను గురించియును, ఆంగ్లరాష్ట్రములోని సహకార సంఘములన్నియు, ఆంగ్ల సహకార సమ్మేళనములో భాగములు తీసికొనుట, సహకార పత్రికను, తెప్పించుకొనుటయందు గల ముఖ్యపరమములను గూడ విపులముగా చెప్పియుండిరి.

తరువాత మ-రా-రా-శ్రీ వడ్డూరి చలమయ్యపంతులుగారు వ్యవసాయదారులకు కావలసియుండు యెరువులను గురించియు, ఏ ఎరువునందు ఏరూము ఉన్నదియు ఉపన్యసించుచు వ్యవసాయకుడు కొద్ది భూమినే నేవ్యముచేయుట మూలముగా యెక్కువ లాభమును తీయగల విధానమునుగూడా చక్కగా తెల్పియుండిరి.

మ-రా-రా-శ్రీ రాయుడు గంగయ్యగారు (యేలూరు ఆదిఆంగ్ల పంచాయితీదారు) ఆదిఆంగ్ల సంఘములను, క్రయప్రసంఘములను, మదరాసులోనుండు క్రిష్టియన్ కోఆపరేటివు సెంట్రల్ బ్యాంకునుండి సొమ్ము తెప్పించుకొనుటలోను, బ్యాంకువారికి సంఘములు సొమ్ముపంపుటలోను, కల్లుచున్న ప్రయాసలను బాగుగా తెల్పి, యీసంఘములు కూడా ఆయాజిల్లాలలో స్థాపింపబడియున్న సెంట్రలు బ్యాంకులనుండి అప్పు యివ్వబడునటుల డిపార్టుమెంటువారు తగుమైన యేర్పాటులు చేసిననేగాని సకాలములో సంఘములకేమి తద్వారా మొదలకేమి అప్పు దొరకజాలవని చెప్పియుండిరి.

మధ్యాహ్నము 2గంటల లగాయకు 6గంటలవరకు యేలూరులో నుండు వ్యవసాయ డిమాన్ స్ట్రీటరు మ-రా-రా-శ్రీ నారాయణ అయ్యంగారు సామాన్యముగా రైతులు సులువుగా కూడజెట్టదగిన యెరువులను కూడపెట్టక వృథావుచ్చునున్నారని ప్రత్యక్షమి దర్శనములతో నెలవిచ్చియున్నారు. నారు పోయుటలోను, మొక్కనాటులలోను మనదేశీయులు అవలంబించుచున్న పద్ధతులు సరికావనియు, విత్తనములు పలుచగావల్ల నారుపించి, బాగుగాదున్న భూమిలో ప్రస్తుతం అలంబించి పుడుచున్న పద్ధతికంటె పలుచగా నాటినయెడల, విత్తనము నందేమి, ఖర్చులయందేమి, కొంతలాభము కలుగుయేగాక యెక్కువ ఫలితము కూడ సంపాదించుటకు అవకాశములన్నవని ఎక్కువ అనుభవముతో నెలవు యిచ్చిరి. ఏవ్యవసాయకుడైనను వారిని తమభూములను చూచి వాటికి కావలసియుండు యెరువుల విషయములోనేమి, విత్తనముల విషయములో నేమి యింకావారిపల్ల కావలసియుండు సలహాలన్నియు నిచ్చుటకు యెప్పటికప్పుడు సిద్ధముగా యుమనియు కూడా నెలవిచ్చిరి.

ఆదిఆంగ్ల సోదరుడగు రాయుడు గంగయ్యగారు యీశ్వరుని గురించి కొంత ముచ్చటించి, నారాయణనే చేయుటకు సహకారోద్యమము ప్రథమసాధన మని నొక్కి వక్కాణించిరి. తరువాత అందరు యీ బోధనాతరగతులు దైవానుగ్రహములను సలక్షణముగా ముగింప గల్గినందులకు దైవప్రార్థన చేసి విడలిరి.

రోటకు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు కేసు

లంచములు పుచ్చుకొన్నందుకై విచారించబడుట

నలుగురు సాక్షులు విచారించబడిరి

శ్రీ, మార్చి 1, - రోటకు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటును లాహోరుపూర్వపు నవాబుకు రెండవ కుమారుడును నగు మీర్జా ఆజాద్దీ అహమ్మదుగారు లంచములు పుచ్చుకొని దుర్మితితో ప్రవర్తించినాడను నేరములను విచారించుటకై పంజాబు ప్రభుత్వమువారు శ్రీ నెషన్సు జస్టి యన్. యల్. నేలసీనియరు కమిషనరు డి. జి. బాబుకుగార్లతో విచారణ కమిషను నియమించిరి. నిన్న విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. మేజిస్ట్రేటుపై ఆనేరములు మోపబడెను. ముద్దాయి అన్నింటికిని నిర్దోషిని చెప్పెను. రికార్డులను చూచుటకై విచారణ నాపవలసినదని ముద్దాయితరపు స్త్రీడగు అడిగెను. అది నిన్న గ్రాంటుచేయబడెను. మొదటి నేరము నేను విచారించబడెను.

కేడరా

యను మొరటిసాక్షి యిట్లుచెప్పెను:- రెండు సంవత్సరముల క్రిందట బావాలా మహారం అను నిద్రగు మనుష్యులతో సహా 5 గుర్రపై నేను దరఖాస్తు చేసియుంటిని వాకి స మ ను ల ను పంప గా అందరు ను రావలసివచ్చెను మహారం నాపై న ను మ రి 18 గుర్రపై నను నెక్యూరిటీకొరకై ఫిర్యాదుచేసెను. వారిలో కొంతమంది మాకుటుంబమునకు చెదినవారు. నేనప్పుడీ నవాబు సాహెబుగారి వద్దకు వెళ్లగా భయపడ నక్కరలేదనియు వేయూపాయ లా సంగీతజ్ఞులైన యెవ్వరికిని సమములు పంపబడవనియు మేజిస్ట్రేటుగారు వాతో చెప్పిరి. నేను 500 నిచ్చెనని చెప్పి 800 వరకు పెంచినను నవాబుగారి తాముపట్టినపట్టుతోడనే యుండిరి. నేను మరునాటిసాయంకాలముపై 10 మారపాయల కరెన్సీనోట్లను తెచ్చి మేజిస్ట్రేటుగారింటివద్దనే యిచ్చివేసితిని తరువాత నవాబుగారు యెదుటికినేను 6 నెలల పిమ్మట రావలసి వచ్చినది. నాస్వంతహామీపైనే నేను వచ్చిట్లుగా అంగీకరించి తక్కి 18 రికి సమములు పంపబడలేదు అప్పుడు నన్ను రిండువల చేసిరి, కాని ఆనాడే తన కన్యాయము 2 రి 1 న్నట్లుగా మహారాణి గ్రాసు చేసెను. ఇతరులతో పాటు నేనును మూడు నెలలుకాకముందే కోర్టున రావలసి వచ్చినవి మేజిస్ట్రేటు యింటికి బోయి యిది యేమని అడుగగా మరియొక వేయూపాయలిచ్చిన ఆపదతో లి పోవుననియు సావుకారును గావున 415 వేలవరకు యివ్వగల వాడననియు నన్న నెను. నే నేమియు నీనులేదు నాపూర్వపు నెక్యూరిటీ రద్దుచేయబడునని నవాబుగారు నన్ను తెలిపించిరి

ముద్దాయి స్త్రీడగు క్రాసు పరీక్ష చేసినవ్యనుముద్దాయి యింటికి బోయినప్పుడింకను వెంట గా నుండె న ని యా కా వు న చీ కటి పకు వ ర కు తా ను బయటనే యుండి తరువాత లోపలికి పోతినియు నోట్లను గుడ్డలోచుట్టి ఆచూచిగానే ఆయన కిచ్చివేసిననియు కేడరా చెప్పెను.

జాన్ మహమ్మదు

రెండవ సాక్షి జాన్ మహమ్మదు రెండు సంవత్సరముల క్రిందట నూర్పూర్ మయ సమయమున కేడరా తనవద్దకు వచ్చి రోటకును బండి కట్టమని అడిగిననియు ఒక దానాలో యిచ్చుటకై విలువగల పదార్థమేదో తనతో తీసుకొని పోవుచున్నాననియు చెప్పెను. లాలా ష్యుమలాల రోటకు వకిలు మూడవ సాక్షి తన సలహా మీదనే ట్రాన్సుఫరు దరఖాస్తు కొట్టివేయబడినని చెప్పెను. విచారణ సమయములో మొదటినుండియు ముద్దాయి కేడరాను విరోధిగానే యుండెను. క్రాసు పరీక్ష చేసినప్పుడు తాను వేయూపాయల ను స్యయముగా నిచ్చెనో లేక మ రి యొ క రి చేత యిప్పించెనో తనకు కేడారు చెప్పలేనని లాలాష్యుమలాల చెప్పెను.

చివరసాక్షి బిసీప్రసాదు ఒకేకేసులో రోటకు మేజిస్ట్రేటుకు వేయూపాయ లిచ్చినట్లుగా తమమామ కేడారు తనతో చెప్పెనని చెప్పెను. తానుగూడ భాగనామిగానున్న ఒక కంపెనీలోనుండి ఆడబ్బు తీసుకొనెననియు అది తెక్కిలలో వ్రాయబడెననియు సాక్షిచెప్పెను. డిప్యూటీ కమిషనరు హామీమీద ఆయన యెదుట మరొకవిధముగా చెప్పితినికూడ చెప్పెను. విచారణ లనాచి కొంతకేసో ముగిసెను. (ఆ. ప్రె)

విడ్డుపూస పంగీయసాహిత్య పరిషత్తు 13 వ వారి ఘనము సభాదీవి అధ్యక్షత వహించెను.

పన్నుల విచారణ సంఘము

నివేదిక సంగ్రహము

1924 సంవత్సరము మే నెలలో ఈ కింది విషయము లను గురించి ఆలోచించుటకై పన్నుల విచారణ సంఘము నియమింపబడినది. (1) ప్రస్తుతము ఏతరగతివారు ఎట్టి పన్నులు చెల్లించుచున్నారో? పన్నుల భారము అన్ని తరగతులవారికిని సమముగ పంచిపెట్టబడియున్నదా? (2) ప్రస్తుతము విధింపబడుచున్న పన్నులు ఆర్థిక సిద్ధాంతాల కనుగుణముగ నున్నవా? (3) ప్రస్తుతము దోషభూయిష్ట మగు పన్నులను రద్దుచేసినవాటికి భీతిగ ఇతర పన్నులను విధించు సలహా విషయమై ఇచ్చుట ఇందులకు చేకూర్చు ఆర్థిక పరిస్థితులను గురించి కూడ పరిశీలన మొనర్చుటకు ఈ సంఘమువారికి అధికార మివ్వబడినది.

పరిపాలన మొనర్చువారికి సామాన్యవ్యయములకుగాను (ఎట్టి ప్రతిఫలము నకేతంపక) ఒక సంఘము చెల్లించు మొత్తము పన్ను అని చెప్పవచ్చును. ప్రభుత్వమువారి ఆదాయము నేడు విధములగా విభజింపబడుచున్నది.

1. రాజ్యములకు చేరిన భూములపై వచ్చు ఆదాయములు, కప్పములు మున్నగునవి.
2. జరిమానాలు.
3. వ్యాపారము, వ్యాపారస్థులకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలుగజేయుటవల్ల కలుగు ఆదాయము.
4. ఫీజులు.
5. పన్నులు.

భూమిపన్ను కేవలము పన్నుకాక రైతులు ఇచ్చు అద్దె గ కూడ పరిగణింపబడుచును. ప్రభుత్వమువారికి వ్యాపారము వల్ల కలుగు ఆదాయము విషయమై కొంత చర్చింపవలసియున్నది. పోస్టు టెలిగ్రాఫుకాళ్లపై, ఇరిగేషను కాళ్లపై ప్రభుత్వమువారికి ఆదాయము లాభము కలుగుచున్నది. వ రైతులు వ రైతలు పద్ధతులపై ఇట్టి వ్యాపారము జరిపిన అందుపై ఎంతలాభము కలుగునో అంతలాభము కలుగునట్లు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించవలెను. ఇంతకన్న ఎక్కువగవచ్చు లాభము పన్ను పరిగణింపబడుచును. ప్రభుత్వమువారు విధించు ఫీజుల విషయమై కూడ ఇట్లే సరిచూడవలెను. విధింపబడిన ఫీజులవల్ల పాత్రికలకు కలుగు లాభముకన్న విధింపబడిన ఫీజు మొత్తము అధిక మైనచో అది పన్నుగ పరిగణింపబడుచును.

వ్యక్తులపై పన్నులు

పోలు టాక్సులు ఆక్షేపకరమని పరిగణింపబడుచున్నవి. కాని ఇంగ్లాండునందును అమెరికాయనందును ఒకవిధమున పోలు టాక్సులకే విధింపబడుచునేయున్నవి. భారతదేశమున బర్మా లాను కొంతవరకు ఆసాములాను ఈవిధముగ పన్ను విధింపబడుచున్నది. పూర్వము బర్మారాజులు ఒక్కొక్కటటుంబము యొక్క స్థితిగతుల ననుసరించి పన్ను విధించుచుండెడివారు. ఇతర పన్నులు లేకుండెను. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము స్థాపింపబడిన పిమ్మట భూమిపన్ను విధింపబడినది. ఈకారణమువల్ల భూమి పన్ను చెల్లించనివారితై ఈపన్ను విధింపబడుచున్నది. ఈ పన్నును రద్దుచేసి వ్యక్తుల ఆస్తిపై పన్నులను విధించుటకు జిల్లా సంఘములకు అధికారమివ్వబడినది. బర్మాలో విధింపబడు కాపి లేవను పన్ను కేవలము పోలుటాక్సు అని చెప్పవచ్చును. ఇట్టి పన్నులు ప్రజలకు కష్టముగనుండును. వారి పరాధీనతను విదేశీయులపరిపాలనమును వారికి ఎల్లప్పుడు తోచునట్లు చేయుచుండును. ఈ పన్నులను స్థానిక సంఘములు మాత్రమే విధించుట ఉచితముని విచారణసంఘమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

బర్మాకు సముద్రముమీదుగ వచ్చు ప్రతివానిమీదను 5 టూన్లముల పన్ను విధించవలయు నని బర్మా ప్రభుత్వమువారు సలహా ఇచ్చియుండిరి. ఈ పన్నువల్ల బర్మాకు మాలివములు చేయుటకై వచ్చువారి సంఖ్య క్షిణ్యము. కావున ఇట్టి పన్నును విధించుట ఉచితము కాదని విచారణసంఘమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వము స్థాపింపబడినప్పుడు నగరములందు మాత్రమే ప్రభుత్వమువారు పోలీసు దళముల నుంచు చుండిరి. గ్రామసంరక్షణమునకు గ్రామ సంఘములు పంచాయితీ సభలు వ్యయముగ ఏర్పాటులు గావించుచుండెడివారు. గ్రామ సంఘములే గ్రామసంరక్షణమునకు పోలీసు భటులను నియమించుచుండిరి. వారి ఖర్చులకుగాను చాకిదారి పన్నును విధించుచుండిరి. ఈపన్నువల్ల కలుగు ఆదాయము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు చేరుటలేదు. స్థానిక సంఘములే ఈపన్నులను వసూలుచేయుచు వ్యయపరచుచున్నారు. ఈపన్నును ప్రభుత్వమువారు విధించవలయుననియు గ్రామసంరక్షణమునకు అవసరముగ ఏర్పాటులు ప్రభుత్వమువారి గావించుట ఉచితమనియు సంఘమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

భూమిపన్ను

పర్యవేంటు సెటిల్మెంటు విషయమై ఆలోచించుటకు ఈ సంఘమువారికి అధికార మివ్వబడినది. భూమిపన్ను అతి ప్రాచీనమైనది. అన్ని దేశములందును విధింపబడుచున్నది.

భూమియొక్క విలువను బట్టియు, భూమిలో పండు పంటలను బట్టియు, సంవత్సరమునకు రైతునకువచ్చు ఆదాయమును పట్టి ఈపన్ను అన్ని దేశములందును విధింపబడుచున్నది. పాశ్చాత్య దేశములందు ఈపన్ను ఈ కింది విధముగ విధింపబడుచున్నది.

1 ప్రాన్సు ఇటలీయందు మొత్తము ఆదాయములో నూటికి 10 చొప్పునను హంగరీలో నూటికి 8 మొదలు 12 చొప్పునను ఈపన్ను విధింపబడుచున్నది.

2 భూమిపై వచ్చు ఆదాయముపై ఆదాయపు పన్ను విధింపబడుచున్నది. వారసత్వపు హక్కులను నిర్ణయించునప్పుడు కూడ పన్ను విధింపబడుచున్నది.

3 స్థానిక సంఘములకూడ భూమిపై కొన్ని పన్నులను విధించుచున్నారు. ఆస్ట్రేలియాలో భూమిపన్ను అంతయు స్థానిక సంఘములకే చేరుచున్నది. ప్రషియాలో 1898 సంవత్సరము మొదలు 1928 సంవత్సరమువరకు ఈపన్ను స్థానిక సంఘములకు చేరుచున్నది. ఇటలీయందును ఇంగ్లాండునందును భూమిపై వచ్చు ఆదాయములో ఎక్కువ భాగము స్థానిక సంఘములకు చేరుచున్నది.

భారత దేశమున పూర్వకాలమున రాజులు భూమిపై వచ్చు మొత్తము ఆదాయములో నూటికి 8 మొదలు 15 వరకు పన్నుగ వుచ్చుకొనుచుండిరి. మహమ్మదీయుల కాలమున ఈ పన్ను హెచ్చించబడినది. ధాన్యము చెల్లించుపద్ధతి అంతమొంది ధనము చెల్లించు పద్ధతి ఏర్పడినది. ప్రాచీన నాంధ్రదాయము లను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఆధునిక పరిస్థితుల ననుసరించి క్రమముగ మార్చిరి. కావున ఈపన్ను వివిధరాష్ట్రములందు చేరువేరు విధముల విధింపబడుచున్నది.

సంయుక్త రాష్ట్రములందును పంజాబునందును ఈపన్ను అద్దెగ వుచ్చుకొనబడుచున్నది. మద్రాసు బర్మాయందు భూమిపై వచ్చు మొత్తము ఆదాయము ననుసరించి ఈపన్ను నిర్ణయింపబడినది.

భూమిపన్ను వ్యక్తులు చెల్లించు పన్నుగ పరిగణింపవలయునా అను విషయమై బేదాభిప్రాయములున్నవి. కాని ఒకటే రేటుగ ఈపన్ను విధింపబడు చుండుటచే పంటపండిన సమయములందు రైతులు సాహసకారల వద్దనుండి పన్నులను చెల్లించుటకు అవ్వల దీనికొనవలసిన ఆపక ఏర్పడుచున్నది. నెటి రైతులు ఏర్పాటులు ఎక్కువ కాలము క్రమ కలుగజేయుచున్నది. పన్నులను వసూలుచేయుటకు అనుభవము వివరించుగ నున్నది. కావున ఈపన్ను వ్యక్తులపై విధింపబడు పన్నుగ రేటులు పారపాలు. భూమియొక్క ఆర్థిక విలువ ననుసరించియే ఈపన్ను నిర్ణయింపబడవలెను. పంటపదార్థముల ధర ఈ 20 సంవత్సరములలో రెండింటులు పెరిగిపోయినది. సాగుబడికి అర్హముగ భూమి విస్తీర్ణము నూటికి 7 చొప్పున అధికమైనది. కాని లాండురెవిన్యూ ఆదాయము మాత్రము నూటికి 20 కన్న అధికము కాలేదు.

లోపములు

ప్రస్తుతము అమలునందున్న ఏర్పాటునందలి లోపములు ఈదిగువ సంగ్రహముగ నూహించబడినవి.

1 పన్ను నిర్ణయించు విధానము అస్పష్టముగ నుండుట.

2 క్రమముగ దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి లాండు రెవిన్యూ ఆదాయము వృద్ధియగుచుండుటకు అవకాశములు లేకుండుట ఎక్కువ భూములుగల భూస్వామి స్వల్పముగ మొత్తమును సులభముగ చెల్లించుచున్నాడు. అల్పముగ భూస్థితిగలిగిన రైతుకు భూమిపై ఎట్టి లాభము కలుగుటలేదు. కాని పంటలు అల్పముగ నుండుటకును, రైతులు బీదవారై ఋణగ్రస్తులై యుండుటకును భూమిపన్ను కారణమని చెప్పటకు వీలులేదు. ఈదుస్థితికి కారణమేమనెన జనసంఖ్య అధికమగుటయు, ఇతర వ్యక్తులు లేకుండుటయే యని చెప్పవలెను.

3 పాశ్చాత్య దేశములందువలె భూమిపై కలుగు ఆదాయముపై ఆదాయపుపన్ను ఈ దేశమున విధింపబడుటలేదు. వారసత్వపు పన్ను కూడ లేదు. ఈకారణమువల్ల గొప్ప భూస్థితిగల భూస్వాములకును అల్పస్థితిగల రైతులకునుగల భేదము మరింత అధికమగుచున్నది.

4 భూమిపన్ను సమయమునపట్టి హెచ్చించుటకుగాని తగ్గించుటకుగాని వీలులేనందున ఇబ్బంది సమయములందు ప్రభుత్వమువారికి ఈపన్నువల్ల ప్రత్యేకాదాయము కలుగుటలేదు. పంటలులేని సమయమున రైతులకు ఈపన్ను భాగకరముగ నున్నది.

5 ఈపన్నులో కొంత భాగము స్థానిక సంఘముల కివ్వవలయునను సిద్ధాంతము ఈదేశమునందు ప్రబలియుండలేదు. లాండు రెవిన్యూ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు చేరిన ఆదాయముగ పరిగణింపబడుచున్నది. ఈపన్నులో అత్యల్పముగ భాగము మాత్రమే రైతుల క్షేమముకొరకు అభివృద్ధికొరకు వ్యయపరచబడుచున్నది.

బడుచున్నది. ఈకారణమువల్ల ఈపన్ను చెల్లించుటచేతను కలుగుచున్న లాభమును రైతు గురైతుగుటలేదు. ఈకారణమువల్ల ఈపన్ను ప్రజాహేదము వడయుచున్నది.

ఈపన్నును రద్దుచేసి పంటలపై పన్నును విధించవలయుననియు భూమియొక్క మూలవిలువ ననుసరించి మరియొక పన్ను విధించవచ్చు ననియు కొంతమంది సాక్షులు నూచించిరి. కాని ఈనూతనలు ఆచరణానుయోగ్యములు కావని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

కమిటీవారి సలహాలు

ఈపన్నును నిర్ణయించు విధానము స్పష్టము చేయవలయును. అల్పముగ భూస్థితిగల రైతులకు ఈపన్నువల్ల భాదగాని ఇబ్బందిగాని కలుగకూడదు. ఇతరపన్నులవలెను ఎక్కువ భూస్థితిగలవారు ఎక్కువరేటు తక్కువ భూస్థితిగలవారు ఎక్కువరేటు పన్ను చెల్లించునట్లు నిర్ణయింపబడవలెను. సంవత్సరమునకు భూమిపై వచ్చు ఆదాయమును అంచనాజేసి దానినినుండి సాగుబడికగు ఖర్చులను రైతు క్రమపుచ్చుకొనిన దానికి పరిహారమును తీసివేచి మిగిలిన మొత్తమును పరిమాణముగ నిర్ణయించి దానిపై ఈపన్ను విధించవలెను. ఒక్కొక్క రాష్ట్రపు పరిస్థితుల ననుసరించి రేటు మారుచుండవలెను. ప్రస్తుతము ప్రాచీన నాంధ్రదాయముల ననుసరించి పూర్వమునుండి విధింపబడుచున్న రేటు ఒకటి ఏ ప్రదేశమునందైనను అమలునందున్న ఆరేటును ఆప్రదేశమున మార్పులు ఉచితముకాదు. నికరపు ఆదాయములో నాల్గవభాగముకన్న ఎక్కువ మొత్తము పన్నుగ విధింపబడకూడదు. ఈఏర్పాటుల భూమిపన్నువల్లకలుగు ఆదాయము ప్రభుత్వమువారికి క్షిణ్యమును. స్థానిక సంఘములు భూమిపై కొంతపన్ను విధించుటకు అవకాశమివ్వవలెను. ఈపన్నులు లాండు రెవిన్యూ ఆదాయమున నాల్గవభాగముకన్న అధికముగ నుండకూడదు. ఇంక బీదరైతుల విషయమై ఆలోచింపవలసియున్నది. ఈపన్నును బీదరైతులు చెల్లించకుండునట్లు చేయుట ఎంతమాత్రము జరియైనపద్ధతి కాదు. భూస్థితిగల వారందరు ఈపన్ను చెల్లించక తప్పదు. కాని గ్రామాంతరములందు బీదరైతులకు ప్రత్యేకలాభములను సౌకర్యములను కలుగజేయుటకై ప్రభుత్వమువారు లాండు రెవిన్యూ ఆదాయములో కొంత భాగమును వ్యయపరచుచుండవలెను. గొప్ప భూస్థితి గలిగినవారు కేవలము లాండు రెవిన్యూ మాత్రమే చెల్లించుట ఉచితముగలేదు. వారు భూమిపైకలుగు ఆదాయముపై ఆదాయపు పన్ను చెల్లించవలెను. వారసత్వపు పన్ను కూడ చెల్లించవలెను. ఈవిధమున ఎక్కువ భూస్థితిగలవారు చెల్లించుపన్నుల మొత్తమును అధికము చేయవలెను.

సాగుబడి కాని భూములు

వ్యయసాయమున కుపయోగింపబడని భూములపై ప్రభుత్వమువారికి ఆత్మల్పముగ ఆదాయము గలుగుచున్నది.

1. వ్యయసాయమునకై ఉపయోగింపబడుచున్న భూమి ఇతర కార్యములకై ఉపయోగింపబడు చున్నప్పుడు ఆభూమిపై లాండురెవిన్యూవిధించకూడదు. వేరువిధముగ ఉపయోగింపబడుటచే భూస్వామికి కలుగులాభమును నిర్ణయించి అలాభముపై పన్ను విధించవలెను.

2 గ్రామములందుండు ఇండ్లపై గ్రాండురెంటు విధించుట ఉచితముకాదు. కాని గ్రామములు వృద్ధిచెంది నగరములైనచో ప్రతి ఇంటిమీదను గ్రాండురెంటు విధించవలయును.

3. నగరములందు నామకముగ అల్పముగ పన్నును విధించి భూములు కొందరి కివ్వబడినది. ఆభూములపై పన్నును అధికముచేయుట ప్రస్తుత పరిస్థితులలో సరియైన పద్ధతి కాదు.

4. నగరములందు కొన్ని భూములపై లాండు రెవిన్యూ విధింపబడుచున్నది. ఈపన్నును అధికము చేయవలయును.

5. ప్రభుత్వమువారి స్వాధీనమునందున్న భూములపై గ్రాండురెంటు విధించుపద్ధతిని ఆరేటును మార్పులు అనవసరము.

6. నగరములందలి భూములపై కలుగు ఆదాయమున ఎక్కువ భాగమును స్థానిక సంఘములకును మునిసిపాలిటీలకును ఇవ్వవలయును. కాని భూములపై పన్ను వసూలుచేయుట మున్నగు పన్నులను రెవిన్యూ అధికారులే చేయుచుండవలెను.

7. భూములవిలువ అధికమైనచో పన్ను కూడ హెచ్చించుట ప్రస్తుతము అంతర్జ్వయము కాకున్నను నగరములందు ఈవిధమున ఆదాయమును వృద్ధిచేసికొనుటకు ప్రభుత్వమువారు దృష్టియందుంచుకొనవలెను.

నీటి పన్ను

భారతదేశమున నీటిపారుదల సౌకర్యములపై విధింపబడుచున్న ఒకరితిగ లేదు. కొన్ని భూములకు నీటి సృష్టి అనవసరముగ నున్నది. మరికొన్ని భూములకు నీటి సృష్టి లేకున్న పంట పండుటయే కష్టమగుచున్నది. నీటి సృష్టిలో సాగుబడియగు భూములు మెట్టభూములకన్న అధికముగ ఎక్కువ విలువగలిగినవిగ నున్నవి. మెట్టభూములపై కలుగు ఆదాయము కన్న మగాణిభూములపై కలుగు ఎక్కువ ఆదాయమును గురైరిగి ఈపన్ను విధించుట సరియైన పద్ధతి. కాని ముందు నూచించినట్లు ఒకపద్ధతిపై ఈపన్ను విధింపబడుటలేదు. భూమిపన్ను కాక నీటిని సృష్టియిచేసినందుకు ప్రభుత్వమునకు భౌతిక ఎక్కువ వుచ్చుకొనుట న్యాయము.

బొంబాయి, మార్చి 31:— బొంబాయి విద్యార్థిసభ
 బృంద యజమాన్యమున మార్వాడీ విద్యాలయమునందు హార్ని
 మనుగారి అధ్యక్షతన డాక్టరు అబ్దుల్ రహిమాన్ ఉపన్యసిం
 చుచు నిట్లుచెప్పెను: “స్వపరిపాలనము గావలెనన్న జాతీయత
 యుండవలెను. జాతీయత యేర్పడుటకు వర్ణభేదము పోవల
 యును. సంఘసంస్కరణము జరుగునపుడు ఉన్నతజాతులు
 నిమ్నజాతులను తక్కువవారినిగ జూడరారు. హిందువులను
 మహమ్మదీయులను ఒకరినొకరు నమ్మకున్నయెడల జాతీయ
 భావము సాధ్యముగారు.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

జన్మిస్తున్నాము, కార్యక్రమము సాగకుండు
ఆటంకముల గల్పించుట

రివైజుడు ఎస్టిమేటులపై చర్చ

ఈసంవత్సరపు రివైజుడు ఎస్టిమేటులపై నిన్న సాత్రము చెన్నపురి కార్పొరేషనుసభయందు చర్చ తిరిగి సాదించిన ప్రతికోధనము సభయందు దురదేశమును విసుగును చేను. ఈసంవత్సరము వెచ్చింపజాలని మొత్తములను తగ్గించినానాక్షిగుండరము పిల్లెగారు కొన్ని ప్రతిపాదనల నొనర్చినవియు సభవారిచే సంగీకరింపబడెను. కాని జన్మిస్తున్నానభ్యులు కొందరు తాముగూడ కొన్ని తగ్గింపు ప్రతిపాదనలను చేసినారు, కాని వేరేవరు పద్దులయందు రెండు వెచ్చింపబడినది, ఎంత వెచ్చింపబడెనదియు వివరములు తమకు దెలిసియు, అందుచే చర్చను మరియొక దినమునకు విలువలసియు నొక ప్రతిపాదనను చెప్పిరి. కాని ఈ ప్రతిపాదన సభాసభ్యులచే నిరాకరింపబడెను. అందుచే, టి. గుండరానాయకు, పి.టి. కుమారసామి చెట్టిమొదలగు జన్మిస్తున్నానభ్యులు ప్రతిపాదనకును తగ్గింపు నుపపాదించుటకు ప్రారంభించినాలో ప్రతి ప్రతిపాదనమును సభవారిచే ప్రోసేషనుబడె అయినను ప్రతి ప్రతిపాదనకును పోలుదీగుకొనవలెనని పట్టుచువచ్చిరి. ఈవిధముగా రాత్రి ఎనిమిదిగంటలవరకును జరిగిన అడ్డుమార్గములను చాలమంది సభ్యులు తీవ్రముగ నాక్షేపించుటకు డా. బి. ఎస్. పల్లెయ్యగారు రివైజుడు ఎస్టిమేటులయను సంగీకరింపబడెను" అని ప్రతిపాదించగా సభవారిచే సంగీకరింపబడెను.

కనాలేళ్ళరుని యుత్సవము- జూదపుశాలలు

ఈనెల 25 వ తేదీన జరుగనున్న కనాలేళ్ళరుని యుత్సవముల సమయమున, దేవాలయ పరిసరవిధుల ప్రక్కనను గుండులి పెట్టుకొనుటకు లైసెన్సు నొసగునపుడు జూదపుశాలకేగాక "రింగుల్లే" "హుటింగు" ఆటలశాలలకుగూడ, లైసెన్సు నిరాకరింపవలసినదని కె. భాష్యము అయ్యంగారు ప్రతిపాదించగా, సభవారిచే నామోదింపబడెను.

రివైజుడు ఎస్టిమేటులు

పిమ్మట రివైజుడు ఎస్టిమేటులపై గత సమావేశము ప్రారంభింపబడిన చర్చ తిరిగి సాగింపబడెను. రెవిన్యూ ఆదాయముల అంచనాలను, విరాళముల ఆదాయము అంచనాలను ఎట్టిచర్చయు లేకయే సంగీకరింపబడెను. అంతట పట్టణమున్న వ్యయముపై చర్చసాగెను. టి. క. మినాక్షిగుండరము పిల్లెగారు లాసీలు కొనుటకు ప్రత్యేకించిన 40 వేల మొత్తమునందు 35 వేలను తగ్గింపవలసినదనియు బ్రంకుకోడ్లకు తగుతూయుటకును పువ్వులవేయుటకు ప్రత్యేకింపబడిన రు 35000లను తొలగింపవలసినదనియును ప్రతిపాదించగా సభవారిచే సంగీకరింపబడెను. ఇండ్ల బెళుకేళ్ళ నాయకువీధి వెనక పాయిఖానా నేర్పరుచుటకు ప్రత్యేకింపబడిన, రు 6500 మొత్తముగూడ నీవిధముగనే తగ్గింపబడెను. ఈమొత్తమును, 4 వ దివిజనునందు కిలయ చెట్టివీధిని బసవయ్య వీధిని కలుపుటకు వెచ్చింపవలసినదని డా. విజయరాఘవులు గారు ప్రతిపాదించిరి. కాని సభవారిచే సంగీకరింపలేదు. మూత్రపు దొడ్లను నిర్మించుటకు ప్రత్యేకింపబడిన రు 12000 లును ఇంతవరకు ఖర్చు పెట్టబడలేదనియు, ఈసంవత్సరంతయులోగా ఖర్చు పెట్టు నూచున లేదనియు అందుచే నీమొత్తమును తొలగింపవలసినదనియు మినాక్షిగుండరముగారే ప్రతిపాదించగా, నామోదింపబడెను. "రాబోవు ఆరు నెలకు" అను వీధి క్రింద రు 20560 లు ప్రత్యేకింపబడెననియు, ఈమొత్తమునందుకో చెలువబడలేదనియు, ఈమొత్తముపయోగింపబడలేదనియు ఇందు రు 20 వేల తగ్గింపవలసినదనియు నూచించిరి.

కలకలము

ఈ సమయమున తనకొకచు చెట్టిగారు లేచి, ఏపద్దునం రెండు వెచ్చింపబడెనో, ఎంత వెచ్చింపబడలేదో, అధ్యక్షుని అభిమానమునకు పాత్రులైన వీధిలదిహంది సభ్యులకు మాత్రమే దెలియును గాని తమకు దెలియదనియు, అధ్యక్షుడు తనకు తెలిసిన వివరములను సభ్యులలో కొందరికి మాత్రమే గాక తమకు గూడ చెలువవలెననియు నుడువుచు ఆక్షేపించిరి. (ఆర్ధరసరస అను శ్లోకం)

అధ్యక్షుడు:— ఈవివరముల దెలిసికొనుటకు అధ్యక్షుని అభిమానముతో నవనరము లేదు. ఆఫీసునకు వెళ్లి రికార్డులను పరిశీలించుటకు స్వల్ప మాత్రము శ్రమపుచ్చుకొనవారికెల్ల దెలియును. మినాక్షిగుండరముపిల్లెగారు, అయ్యయ్యపట్టికను గురించి వివరముల పరిశో

వ్యాయామ క్రీడలు

చెన్నపురి క్రీకెట్ క్లబ్బు వారి టెన్ని సుపందెములు

జి. పర్క్స్, హెడ్ కోచ్, ప్రిన్సిపాల్ గౌరవించుట

కడపటిపందెముల ఫలితములు

మొన్నటి శనివారమునాటితో చెన్నపురి క్రీకెట్ క్లబ్బు వారి యాజమాన్యమున జరుపబడుచున్న దక్షిణ భారతలాన్ టెన్ని సుపందెములు ముగింపబడెను. పురుషుల సింగిల్సులో బాలగోపాలనుతో గతవత్సరము బహుమతినందిన జి. పర్క్స్ను షోట్టితేసెను. అట ప్రభుమునుండియు తుదవరకు మహాత్మ్యముగనుండి ఆమితోత్సాహము గలిగించెను. ఇదివరలో కంటే శ్రేష్ఠుడు లానాడు అపరిమిత గవచ్చిరి. గవర్నరు దంపతులు సభరివారులై విచ్చేసిరి. నాడు పర్క్స్ను బాలగోపాలను లాడిన యాట ఇంతవరకే నాడును ఎవరును ఆడియుండలేదనుట నిక్కజము. నాడు బాలగోపాలని యాటను గాంచినవా రాతనిజము సేమాత్రమును శంకింపరైరి. కాని ఆతని దుర్బలశరీర మతని దిగ్విజయమున కాటంక భూతమునని ఎవ్వరెరుంగదురు? మొన్నటి పందెమువలన టెన్ని సుపందెము తగినంత దేహబలముండుట త్యంతావశ్యకమని స్పష్టపడెను. అటయం దెంతైనా ప్రావీణ్యము గన్నరచినను, చూపరుల కండ్లకెట్లు మిగిలిపోయెను. అట పూర్తియగునంతవరకు తగిన శరీరదౌర్భాగ్యమును గలిగియుండనివా లాభమేమి? పర్క్స్ను పందెముందు గెలిచెనని అం. ఎం. పక తప్పదుగాని, అభాగ్యవశమున ఒకవేళ బాలగోపాల ఆడలేకపోయినను, అటయందలి ప్రావీణ్యమును బట్టి జెప్పి బాలగోపాలనుకు పర్క్స్ను ఏమాత్రము ఈడుగాచనియే జేవరేను. కందు సెట్టు లిరువురును పరమముగ గెలిచిన పిదప సెట్టులో బాలగోపాలను అలసి, తిము నాయువు చేపాదము నందలి నరము బిగబట్టిన కారణమున ఒకయాట మిన్నగనున్న పర్క్స్ను జంతుమందినటుల ప్రకటింపబడెను.

బాలగోపాలుని దుర్విధి

మొన్నటి సెట్టులో పర్క్స్ను ప్రభుమును 4 ఆటలు గెలిచెను. మేమిదివరలో ప్రాసినటుల ప్రతికక్షి యాటను తెలిసికొనిగాని బాలగోపాలన్ తనగాటను సాగించడు. అంచే పర్క్స్ను నాలుగింట ఆరాటలతో మొదటి సెట్టును గెల్చిన అంతట బాలగోపాలన్ తన నిజస్వరూపమును జూపసాగెన 2 వ సెట్టునందు ఒక యాటనైనను ప్రతికక్షికి పోనీక ఆరాటను తానే గెలుపొందెను. ఈయాటనుగాంచి ప్రతివారు అజ్ఞురపాటు జెందిరి. పర్క్స్నుకు ఆశ్చర్యము గలిగినను అం. మాత్రమున ధైర్యము వీడెడిస్వభావముగలవాడు గాడు. మూడవ సెట్టు తిరిగి పర్క్స్నుపక్షమాయెను. బాలగోపాలనియం ఇప్పటికే చాల డస్సియున్న చిహ్నములు గాన్పించుచుండెన చేతికందువాటు దూరములోనున్న బంతులను విశేష ప్రయత్నమున గాకుండ తీయుచుండెనుగాని శరీరమును కష్టించదలలేదు. అటులుండియు నాలుగవ సెట్టును ఆటలందు చాల భేముతో తానే గెలిచెను. ఇక మిగిలిన 5 వ సెట్టు మాత్రం పందెమున కంతయు ఆయువు పట్టి చురుకుతనము, నిపుణత్వములేని దేహబలమునకును, బలదేహదౌర్భాగ్యములేని ప్రావీణ్యత, బుద్ధికుశలతకును పందెము గనసాగెను. మొదటి యాడుఆటలను ప్రతికక్షికి సందిడక బాలగోపాలను గెలిచెను. కాని ఇట్టితరుణమున, నాడతడు 6 యాడదలపెట్టిన మహార్తమెట్టిదోగాని, ఆతనిబలముంతయుడిగి కోర్టుపై నిలువబాలని వాడాయెను. స్వప్రయత్నము కయే తెరపై బొమ్మతెరంగున మెలగుచుండెను. ఆటయం. ముతయును, కశానైపుణ్యమును ఆడుట కాతని బ్రోత్సహించుచుండ, శరీరముందలి దౌర్బల్యము వెనుకకు మరలించుచుండ అట్టి సందిగావస్థ యందుండియు తనకు 5 ఆటలను సంపాదించుకొనెను. అంతట పర్క్స్ను విరవిర కలిసికొనెను. ఇరువురి సమముసంఖ్య యందుండిరి. కడపటియాట ప్రభుము బాలగోపాలనిపక్ష మొనటుల గాన్పించెను. 30 పాయింట్ల నిపత్తునుండుండ పర్క్స్ను వచ్చి కలిసికొని ఆతని విమోచించెను. ఆక్షణమున, చారిత్ర సుప్రసిద్ధముగ నాక్షణమున, చిరస్మరణీయముగ నాక్షణము బాలగోపాలను కుడిపాదమునందలి నరము బిగియుటచే కోర్టున

పడిపోయెను. అంతటితో ఆటయును, పర్క్స్ను పందెము గెలుచుటయును ముగిసి నెను.

క్రీల సింగిల్సులో యం. సి. చాంపియను, విన్ జడ్డును హెడ్ కోచ్ బహుమతులతో మగ నోడించెను. మిస్. జడ్డు చాంగుగ నాడినను హెడ్ కోచ్ బహుమతుల “వెట్టు-బుడు ప్ర” గడును బెట్టులు, మాటు “జేటులు” లేనికారణమున జయముం దలేకపోయెను. ప్రశ్నే: మరు వేరొక పందెమునందు కవలాక రరావు పర్క్స్ను నవలీగ నోడించెను.

నిజముగ పర్క్స్ను అవృష్టవంతుడే? ఏమన గతవత్సరము రామస్వామి యంతటివానిని ఈ సంవత్సరము బాలగోపాలనును ఓడించుట క్లాగునీయును. బాలగోపాలను తానోడెనుగాని, ఓడింపబడెనని జెప్పజాలము. దైవనిధియునుల్లంఘు నీయునుగాదా! పర్క్స్ను జయమందినటుల తెలుపబడినపిదప గవర్నరుసతి గారిచే బహుమతు లొసంగబడెను.

తునితాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

తునితాలూకా టౌన్ ఫిర్కా కాంగ్రెసుసంఘముల ఎన్నికలు శ్రీ విద్యానంద గ్రంథాలయ భవనమునందు జరుగును. 6-8-26 తేది శనివారం సాయంత్రం 5 గంటలకు తునితాలూకా ఫిర్కా సంఘమునకున్న, 7-8-26 తేది ఆదివారం సాయంత్రం 4 గంటలకు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘపు టెన్నికలు న్ను జరుపబడును గాన హంసవరం, ఒంటిమామిడి, కోటనం దూను ఫిర్కాల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులు సవరుసంఘపు టెన్నికలను జరిపించి నాటిసభకు తప్పక దయచేయుటకై కోరుచున్నాను.

కోడేటి రంగాచార్యులు,

కారదర్శి.

ధించి తెలిసికొన నెంచితినియు, అందుకు సహాయమునర్హులనిన దనియు గోరిరి. నేనా విషయముల గురించి పరీశీలించునపుడు అతను నాదగ్గరకు వచ్చునెడల అతనికి తెలియనిచోట్ల బోధించుటకు సిద్ధముగనుండు ననియు చెలిపితిని. ఆతడట్లే యొనర్చెను. మేము కమిషనరుగారి అనుమతిని పుచ్చుకొని, రికార్డుల సహాయముతో రిజైజుడు ఎస్టిమేటుల పరిశీలించి తణికాచలంకెట్టిగారినింటివారి కిరులనుండి అట్టి సహాయముగావలసి యుండునని నేనెంచలేదు. కాని వారిపై డబ్బిసహాయము అవసరమని చెలిపిరిగాన, అందుకు నాకాక్షేపణలేదు. ఈపు మధ్యాహ్నము 11 గం॥ లకు నేనీ ఎస్టిమేటుల పరిశీలించెదను. వారప్పుడు నావద్దకు వచ్చునెడల తెలియనిచోట్ల బోధించుటకు సంతోషముతో నంగీకరింతును. (స్వరాజ్యపక్షముస్థానములనుండి వినుదుమనుచు అను కేకలు, పకపకనవ్వు)

జి. ఎ. నరేశ్వరుగారు:—వ్యవధి గూ, అభిలాషయుగల సభ్యులు కొందరు, ఈ ఎస్టిమేటులను బాగ్రత్తగ పరిశీలించి, సభవారికి చెలియని విషయముల నెన్నియో బహిరంగపరచిరి. ఈయుపకారమునకు వారికి కృజ్ఞతను చెబుటకు మారుగ తణికాచలంకెట్టిగారు వారిని విందించుట నా కాశ్చర్యకరముగ నున్నది.

జుర్రా సత్యనారాయణగారు:—ఇకరు సభ్యు లెవరైన వచ్చి పిల్లగారివలెనే కోరియుండినయెడల అధ్యక్షుడు వారికెట్టి సహాయమును నిరాకరించెడివాడు?

అధ్య:—ఎంతమాత్రమును నిరాకరించెడివాడను గాను.

చక్కరయ్యకెట్టిగారు:—రిజైజుడు అంచనాలను ప్రవేశపెట్టునపుడు అధికారులు విచరముల నన్నిటిని చెబుపకపోవుట తుచ్చమగుకార్యమని నుడివిరి.

అధ్య:— అపదము నన్ను దేశించి ప్రయోగింపబడకపోయినను, సభయందొకపక్షమువారిని గురించి ప్రయోగించితిరి. అది ఆక్షేపణీయము కనుక నుపసంహరించుకొన వలెను.

చక్కరయ్యగారు:—అపదమును సభవారు వినవలెనని నున్నదేకాంతం లేదు. నేనుపసంహరించుకొనను.

డా. బి. మల్లయ్య గారు:—అపదము నుపసంహరింపకొనుటకు చక్కరయ్య గారికి గౌరవదాయకము.

పి. మీనాక్షి సుందరు పిల్లగారు తాను నోటిను నొసగిన ప్రతిపాదనల నన్నిటి నుపసంహరించుకొనుచు కొంత క్రమ ప్రయాసలకు లోనై ఎస్టిమేటులను పరిశీలించి కార్పొరేషను వ్యవహారముల చక్కజేయుటకు యత్నించితినియు కాని ప్రతిపక్షమువారు ప్రయత్నముల భంగపరచుటకు అడ్డుదగులుమండుట యేగాక, తనపైన అధ్యక్షునిపైనను కూడ ఆశోపణల నొనర్చుచు వెనుదీయ లేదనియు, ఇంచాల విచార కరమనియు, అందుచే తన ప్రతిపాదనల నుపసంహరించు కొనుచుంటినియు, ఇందుకు ప్రతిపత్తులే బాధ్యులనియు నుడివిరి.

ఓ. తణికాచలంకెట్టిగారు:—నేను మీనాక్షి సుందరం గారుదీనుకొనినశ్రమను శ్రద్ధను ఆక్షేపింపలేదు. అధ్యక్షు డీ విషయమున కృషిచేసి సంపాదించిన వివరములను సభ్యులందర కును ఎందుకు చెబుప లేదని ఆక్షేపించితిని.

అధ్య:—ఇది వరకు అధ్యక్షు నివని చేసిన తణికాచలంకెట్టి గారిట్టి విపరీత సిద్ధాంత ములను, విపరీతపు ఆక్షేపణలను గావిండుట కాశ్చర్యముచెలిపిరి. సభ్యులకు వివరముల చెబుపవలెననుబాధ్యత నా కేమాత్రమును లేదు. తణికాచలంకెట్టిగారికి చాలమంది ఇతరులకంటె నెక్కువ విషయములు చెలియును. వారధ్యక్షుడుగ నున్నప్పు డా వివరముల నన్నియు చెబుపకపోయెను. కావున నాచేతను. తా నాచరింపని బాధ్యత నిపుడు క్రొత్తిగా నాలోపించుటకు యత్నించుట ఆశ్చర్యకరము.

డా. కామతుగారు:—ఎవరి కేవివరములు చెలిసినను, కమిషనరుగారిద్వారానే చెలిసికొంటిమిగాని, ఇతర ఉద్యోగుల నుండి చెలిసికొనలేదు. కమిషనరుగారి యుక్తపు ప్రకారము కాన్సిలరు లితికోద్యోగులతో వ్యవహరింపగూడదు. ప్రస్తుత కమిషనరుగారి పరిపాలనక్రింద, మాప్రత్యేకాభిమానము గలవలె పబకునని యూహించుటగూడ అసంభవముగ విషయము. అట్టి సందర్భమున తణికాచలంకెట్టి ఆశోపణల నొనర్చుటాక్షేపణీయము.

తుది ప్రతిపాదన

డా. బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు, రిజైజుడు ఎస్టిమేటుల నన్నిటిని సభవారామోదించవలసినదని యుపపాదించగా, సభ వారిచే నంగీకరింపబడెను

అంతటితో సభ ముగిసెను.

దక్షిణాఫ్రికానమస్య

అచట ఆసెంబ్లీలో ముఖ్యమగు ప్రశ్న
ఆంధ్రానుగానీ వార్త
(ఫ్రీప్రెస్)

బొంబాయి, మార్చి 2:— మార్చి 1 న శ్రీ డెయిలీ మెయిలుకు ఆంధ్రానుగా క్రిందివిషయగ ప్రత్యేకవార్తను బంపిరి:—

“రెవరెండు రైడరు నేడు ఆసెంబ్లీలో చాలముఖ్యమైన ప్రశ్న నిట్టడిగిరి. ‘భారతదేశమునకు తిప్పి పంపిణీయవలసిన భారతీయుడు దక్షిణాఫ్రికాలో పుట్టినవాడైనయెడల భారతదేశములోని కూలక రానిచ్చెదరా? యని యడిగెను. ఈప్రశ్న మొదట బహునుభముగ, గాన్పించుచున్న గాని దీనియందు భారతీయులను తిప్పిపంపివేయు సమస్యయంతయు నిమిషమున్నది. భారతీయులు నూటికి 70 మంది యచట దక్షిణాఫ్రికాలో బుట్టినవారే. వచ్చిన విషయమేమనగా అట్టివారు భారతదేశమునకు తిరిగిపోయినపుడు వారిని భారతదేశము న్నాయ ప్రకారము రానీయవచ్చునాయనియే. రానీయ వచ్చునన్నయెడల నిర్బంధముగ వెనుకొట్టవలెనను వారు తెక్కువమంది యగుదురు. కంపెనీ బిల్లులో నీవిషయము ఘోరరూపముగా చాల్చినది. ఏదైన ఒకకంపెనీలో భారతీయులను నూటికి 10 మూలసమున్నయెడల దానిని కట్టికేయించుటకు క్లాజుగలదు. సాత్వము నీయవలెనాయను విషయమై నిర్ణయించుటకు కాంగ్రెసు అవసరసభ జరుగనని తెలియుచున్నది. ఇందభిప్రాయ భేదముగలదు.

ఇచట పని ముగియవచ్చుటచేత నేను త్వరలోనే తిరిగి రాగలను.

బొంబాయి, మార్చి 1:—ఇండియా సెంట్రల్ బ్యాంకు
రక్షణనిధి ధనాగారమును ప్రారంభము జేయుచు బొంబాయి
గవర్నరుగారు నేడు సాయంత్ర పిల్లుజెప్పిరి:—ఈదేశము
లోగట్టిగా పని జేయు బ్యాంకిల నన్నిటిని బహువములు నాకు
ఇష్టము. సెంట్రల్ బ్యాంకును ధ్వంసము జేయుచుకై చేసినప్ర
యత్నములను నేను ఖండించుచున్నాను. (ఆ. (పె.)

వైనాన్నబిల్లు స్వరాజ్యపక్షము

ఇండిపెండెంటు పక్షము
తోడ్పడకుండుట

అఖిలభారత కాంగ్రెసులకు సమావేశము

శ్రీశ్రీ, మార్చి 1:— అహమ్మదాబాదులో గాంధీమహాత్ములతో సంప్రదించి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ తిరిగివచ్చిన పిదప వైనాన్నబిల్లునే మిజేయవలెనని విషయమై పార్టీచర్చలు ప్రారంభమైనవి. స్వరాజ్యపక్షము ఇండిపెండెంటు పక్షముతో తరుచుగా సాధనోపాయముల గూర్చి చర్చించుచుండెను. ఇండిపెండెంటు ఎన్నికయ్యి పార్టీని విడదీయమని పోటీంగులో స్వరాజ్య పక్షము తోజేరి ప్రభుత్వవిధానమునెడనసమ్మతి చెబుపగోరుచున్నారని. కాని స్వరాజ్యపక్షమువారు వైనాన్న బిల్లునంతట త్రోసివేయవలె ననుచున్నారు ఇందులకు ఇండిపెండెంటు యిష్టపడలేదు. కాబట్టి డిమాండ్పై పోటీంగు ప్రారంభించక పూర్వము ఆసెంట్రీ స్థానముల వలనలయినా యను విషయమై స్వరాజ్య పక్షము నందు చర్చలు జరుగుచున్నవి. ఈవిషయము రెండు జరుగనన్న అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము నందు చర్చింప బడును.

ఈలోపల ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు కుమారునకు జబ్బుగా నుండుటచేత ఢిల్లీనుండి మద్రాసుకు హతాత్తుగ బోవలసివచ్చెను.

బి. దాసుగారి తీర్మానము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క సెషనులు కమిటీ సభ్యుడగు బి. దాసుగారు యం. యల్. ఏ. మార్చి 1వ తేదీన ఢిల్లీలో సమావేశమగు కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశమునందీక్రింది తీర్మానము నుపపాదించినట్లుల దెల్పిరి:—

భారతకాసనసభ సెప్టెంబరు 8 వ తేదీన ఆసదికార సభ్యులు గావించిన తీర్మానము భారత సంస్కరణముల గూర్చి ప్రజలు గోరిన కనీసపు కోర్కెలుగా అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘము యొక్క యాసభ గుర్తించి బెంగాలు, మధ్యపరగణాలలోని జాతీయవాదులవ్యతిరేకముల నంగీకరించి సంస్కరణములు బనిచేయుటకు స్వరాజ్యపక్షము అధికార మొసంగుచున్నది. అయితే యిందులకు పూర్వము రాయలు కమిషను తగినటువంటి సభ్యులతో గూడిన దానిని ప్రకటించి పైతీర్మానమునందున్న మూడవలను పరిశీలించి సలహా నొసంగవలయును.

(అ. ప్రె.)

శాసనసభలలో నుండి యేమి ప్రయోజనము?

బైటికి రండు

బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ నిర్ణయము (శ్రీ ప్రెస్)

కలకత్తా, మార్చి 2:—కేంద్ర, రాష్ట్రీయ శాసనసభలందున్న స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు, కాన్పూరు తీర్మానప్రకారమును, ప్రభుత్వమువారు మఖిరత్వముగ నుండటవల్లను, వానిలోనుండి బైటికి రావలసినదిగ కోరుచు బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశమై తీర్మానించెను. ఢిల్లీలో జరుగ నున్న అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభకు బోవు బెంగాలు సభ్యులు, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులకవిదా శాసనసభలందుండి లాభము లేకపోవుటవలన అందరును గలసి యొక్కకెట్టున లేచి రావలెనని కోరుచు, నొక తీర్మానము నుపపాదించవలెనని గూడ కోరెను.

సవరణ:—గురువారం 25 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకి పులుయందు సంగం జాగరణమాడి దేవాలయముగూర్చి ధర్మాదాయముల బోర్డువారి ఉత్తరువు ప్రకటించబడెను. అందు "జాగరణ వినాశించిన దేవాలయముల ఆస్తి స్వంతభిరుల మహాయోగించినట్లు తెలిసెను" అని పొరబాటున ప్రచురింపబడెను. ఇది ఆ ఉత్తరువునందు గానబడెను. మనిషిచూచివచ్చిన యిచ్చిన యుగములను నెలరోజులలోపున వసూలుచేయవని బోర్డువారిచ్చిన ఉత్తరువునందు గలదు. (ఆ. ప. సం.)

అండమాను దీవుల భవిష్యత్తు

గవర్న మెంటు తీర్మానము

స్వతంత్ర నివాసస్థానముగ అభివృద్ధి నొందించవలయును

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

శ్రీశ్రీ, ఫిబ్రవరి 26:—అండమాను దీవుల భవిష్యత్తును గురించి యిండియా ప్రభుత్వముయొక్క తుది నిశ్చయము విపుల మగు తీర్మానమునందు ప్రకటించబడెను. అపరాధుల నచట ద్వీపాంతరవాసము ననుభవించ బంపుట యిండియా దొరతనము మాన నిశ్చయించెను. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు రెండు ప్రత్యామ్నాయ మార్గములు గలవు. వేడిదేశముందు అభివృద్ధికి అంతరాయమునగుచి గిందు మార్దులవాటుట కనునకు మార్గ మొకటి. ఇందువలన కొంత వరకు ద్వీపముల వనరులొనట సంభవించును. నాకాద్వీపమును బట్టి భారతదేశమున కీదీవులు విలువ లెక్కింప తక్కువ గదు. నాకావరకు, నిర్మింత్రి వాస్తాస్థానములు ఓడల రాకపోకలకు మిక్కిలి ఉపయోగకారిగ నుండును. పైకారణములవలన యిండివులను స్వతంత్రముగ జీవనము (తెగడపు సంఘముచే నివసించ జేయుటకు 1921 సంవత్సరము నుండియు దొరతనము ప్రయత్నముల జేయుచున్నది. గత ఆక్టోబరు మాసముందు సర్ అలెగ్జాండురు మర్షెమెను దీవుల తనిఖీ జేసెను. ప్రభుత్వ ములంబించిన విధాన మెంతవరక భిన్నస్థితి నొందెనో బోక్షించుటకు సర్ మర్షెమెను గారు ప్రస్తుతము వెల్లిరి. అమలునందున్న మార్గములపై దీవుల సభివృద్ధిలోనికి దెచ్చుటకు దొరతనము నిశ్చయించెను. దీవులందు నివాసయోగ్యముగ నున్న ప్రాంతములగుల బురహనేలలను పనువరచుటకు హామీ సంపాదించుచు, రాబోవు ఆర్థిక సంవత్సరముందును 4 క్వింటల్ల రూపాయలను వెచ్చించుటకు యిండియా ప్రభుత్వము నిశ్చయించెను. కాబట్టి దీవులందరి భూమి అనుభవసంబంధ మగు చట్ట సవరణల మూలము గజెటునందు ప్రకటించబడెను. సాధ్యముగు సంత వేగముగ చట్టము అమలులోనికి దేబడును. ఏబది సంవత్సరములవరకు భూమి అనుభవించుటకు చట్టమునందు సౌకర్యములు గావింపబడెను. చిన్నరైతులు భూములను భుక్తము చేసికొనుటకు సులభముగ వరకులు గావింపబడును. వారలకు వ్యవసాయశాఖ నిపుణులు ఉచితముగ సలహా నిచ్చెదరు. వ్యవసాయ ఉద్యోగిని ప్రభుత్వము కాంక్షను చేసెను. ఈ ఉద్యోగము కొరకు అర్హుని నియమించ దొరతనము ప్రయత్నించుచున్నది.

ఆఫ్ఘనుదినము

రాయబారి విందు

మహమ్మదీయ మహమ్మదీయ

తరులకు గలభేదములను అమీరు రద్దుచేయుట

(శ్రీ ప్రెస్ తుతి)

బొంబాయి, మార్చి 1:— అతివారమునాటి సాయంత్రముందు ఆఫ్ఘనుదేశీయులను టాజిమహల్ హాటలునందు జరుపబడెను. పెక్కు ప్రసిద్ధపురుషులకు ఆఫ్ఘను రాయబారి ఆతిథ్య మొసగెను. డ్రెంచి, యిటలీ, స్పెయిను, పెరిషియా, నార్వే, స్వీడను, బ్రెజిలు దేశముల రాయబారులు, సర్ కరీంఖాయి, యిబ్రహీంహార్షి మెన్, లుల్లాఖాయి శ్యామలదాసు, న్యాయమూర్తి మిరతగా అలీయా బీగమ్ గార్లు హాజరైనవారిలో ముఖ్యులు. స్వతంత్రముగ ఆఫ్ఘను స్థానము ఉండుటయే శ్రేయోదాయకమని ఉపన్యాసములందు నూచింపబడెను. ఆసియా దేశములో ముఖ్యముగ ఆఫ్ఘను స్థానమును విడేశీయుల శృంఖలములనుండి విముక్తి నొందించుటకు సోవియటు దొరతనము జేయు ప్రయత్నములు నిరసించబడెను.

ఆఫ్ఘనుదేశముందు మహమ్మదీయులకును మహమ్మదీయేతరులకును రాజకీయ జీవితముందు గల భేదముల దొలగించుట అమీరు: అమనుల్లాగారు గావించిన శాసనమునకు సంతృప్తిచెల్పి అమీరుగారిని అభినందించిరి. సాయంత్రముందు చాల ఆలస్యమైన పిదప సమావేశము ముగింపబడెను.

బొంబాయి, శాసనసభ స్వరాజ్యపక్షము

అఖిలభారత స్వరాజ్యపక్ష కాన్పూర్ సమావేశమును నిర్ణయమునకు బద్ధమయ్యుండునా ?

భోపల్ కు గారి అభిప్రాయము

బొంబాయి మార్చి 2:— క్రిందటి జనవరి 19 వ తేదీ

స్టేటుమెంటునందు సంతకముజేసిన బొంబాయి శాసనసభ స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు శాసనసభయందుగాని బైటగాని స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులుగ పనిజేయజాల రని అఖిలభారతస్వరాజ్యపక్ష కాన్పూర్ సమావేశ సంఘతీర్మానమునుగూర్చి అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినీధి భోపల్ కుగారితో ముచ్చటించగా యాతీరానమును జేసరలు కాన్పూరు ధ్రువపరచు తిరస్కరించునని తెల్పిరి. ఆస్టేటుమెంటులో సంతకముజేసినవారు అదివర కనుసరించుచున్న విధానమునే యనుసరించుచున్నయి, ప్రస్తుతము శాసనసభా కాలమునందు ఉద్యోగముల నంగీకరించువిషయము రాదనియు స్పష్టముగ దెప్పియుండుటవలన, కాన్పూర్ సమావేశము మిట్టి తీర్మానము గావిండుట న్యాయమునగాదు. దానిని జేసరలు కాన్పూరు ధ్రువపరచుట అంతకన్న న్యాయమునగాదు. "అట్లు జరుగునెడల ఆసంతకము జేసినవారు సరియైన న్యాయము జరుగుటకుగాని పార్టీసభ్యుల కందరకును నిష్పత్తి జేయవలయుండును. ఇట్టివిషయములు రాష్ట్రీయసంఘము నిర్ణయించవలెనని పార్టీనిర్మామ కోరుచున్నది. జేసరలు కాన్పూరు ఇట్టిచర్య దీసికొనుటకు ముందు నియోజకవర్గములతో సంప్రదించవలయును. పార్టీగాని జేసరలు కాన్పూరుగాని కఠినచర్య నవలంబించుటకు యాస్టేటుమెంటునందు చక్కముజేసినవారు చేసిన తప్పేమియు లేదు. బొంబాయిశాసనసభ స్వరాజ్యపక్షమును, ఆసెంట్రీ స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులును గత రెండువత్సరములలోను రెస్పాన్సివు సహకారసిధానము నవలంబించిరి మాత్రము, వారు తమ నిశ్చయభావమును దెల్పిరి. ఆస్టేటుమెంటుపై సంతకములు జేసినందులకు శిక్షార్హులజేయుట అధికసంఖ్యాకులద్రోహముదప్ప మరేమియుగాదు. జేసరలు కాన్పూరు ఎన్నికయి పార్టీని తీర్మానమును ధ్రువపరచి ఆస్టేటుమెంటులో సంతకముజేసినవారిని పార్టీసభ్యులుగ తొలగించునెడల బాధ్యతయంతయును జేసరలు కాన్పూరుమీదనే యుండును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి గ్రామపంచాయితీలు

కమిటీ నివేదికము

బొంబాయి, మార్చి 1:— ప్రభుత్వమువారు క్రిందటి జూనునెలలో గ్రామ పంచాయితీల భవిష్యత్తునుగూర్చి విచారిం చుటకు నియమించిన సంఘనివేదికము ప్రచురింపబడినది. ఈ కమిటీ ప్రథమమున సమావేశమైనపుడు చర్చించినపిదప గ్రామపంచాయితీలు వృద్ధిలోనికి వచ్చుటలేదనియు, ప్రత్యేక మేర్పాటులు జేయకున్నచో అవ్యక్తమునననియు, వాని కెక్కువ బాధ్యతలనొసంగి జ్యూడిషియల్ క్రిమినలు అధికారములను తగినవార్ధి క్రియాలెననియు దెల్పిరి. అంతట వారు స్థానికసంఘముల అభిప్రాయములను తెలుసుకొని యాక్రిందిసలహాలు గావించిరి:— జిల్లాబోర్డు పంచాయితీగ నియమించు సభ్యులసంఖ్య విడుకన్న తక్కువ గాకుండునట్లుల తగ్గింపవలెను. స్త్రీపురుషులకు పెద్దవాళ్లకు వోటు అధికారము నీయవలెను. సంతలు, బహారులు, వడ్డ్య, కాలలు, బండ్లఫలములు పంచాయితీల కొప్పగించవలెను. గ్రామ ఇరిగేషను పనులను నీటితరముల గట్టునధికారమును వారలకీయవలెను. బ్రష్టు ఆస్తిని పంచాయితీ లాప్పగించు కొనవలెను. పంచాయితీ నిధికి ఇంకంటాక్సు వలన వచ్చినంత మొత్తమును మరీ రెండువంతులును ప్రభుత్వమువారును జిల్లా లోకలుబోర్డులును జేర్చవలెను కొన్ని పంచాయితీలకు సివిలు క్రిమినలు కేసుల విచారించు నధికార మీయవలెను. విన్న జాతులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య విషయమై అలోచింపబడి కమిటీవారిచే త్రోసి వేయబడెను. సభ్యులలో నైరుగురు ప్రత్యేకాభిప్రాయముల దెల్పిరి.

సింధురాష్ట్రీయముహాసభ

కరాచీలో ఈవర్షు సెలవులలో జరుగును.

హైదరాబాదు (సిండ్) మార్చి 2:—సింధురాష్ట్రీయముహాసభను కరాచీలో వచ్చేఈవర్షు సెలవులందు జరుపుట కరాచీకాంగ్రెసు కమిటీ నిర్ణయించెను. (శ్రీ ప్రెస్)

కమిటీవారి సలహాలు

ఈపన్ను విధించు విషయమై కమిటీవారి క్రింది సలహాల నొసగుచున్నారు:

1. భూమిని నీటి పన్ను సంపూర్ణముగ సాధ్యమైనంత వరకు విడతీయవలెను.
2. ఇ రి కే మ ను సౌ క ర్య ము ల ను కలుగజేయు నష్టము నీటి పన్నెయి కను ఖర్చుపెట్టుటచే మొత్తమున కను పన్ను లెక్కచేసి ఆమొత్తమును నీటిని ఉపయోగించు వారివద్ద నుండి నీటి పన్నుగ వసూలుచేయుట సరియగుపద్ధతి ప్రాప్తైపు వర్తులకు ఈ మాత్రము అనువర్తించును.
3. పెట్టు భూములకు మాగాణిభూములయందు రాగల అనంత ప్రదాయముకన్న నీటి పన్ను అధికముగ నుండకూడదు. అధికమైనచో నీటి సౌకర్యములను పొందుటకు రైతు ఉత్సాహము కనుపరచుడు.
4. సాధారణముగ నీటి పన్నెయిల రైతుకులు అనంతపు లాభమున ఒక భాగము ప్రభుత్వమువారికి చేరవలయునను మాత్రమునై పన్ను నిర్ణయింపబడవలెను.
5. ఆహారపదార్థముల వెలల ననుసరించియు, నీటియొక్క డిమాండు ననుసరించియు, నీటియొక్క పరిశుభ్రతయు ననుసరించియు, నీటిపారుదల సౌకర్యములవిలువను, దానివల్ల రైతుకు కలుగు లాభమును నిర్ణయింపవలయును.
6. ఆయాప్రదేశపు పరిస్థితుల ననుసరించి ఒక్కొక్క ఎకరమునకు నీటి పన్నెయిగావించినందులకు ఎంత పన్ను చెల్లింప వలయునో నిర్ణయింపబడవలెను.
7. రైల్వేలు పది సంవత్సరముల కొక పర్యాయము పరికి లించి, అనంతమైనచో హెచ్చించుటకును తగ్గించుటకును అన కాళ ముండవలెను.
8. కొన్ని ప్రదేశములందు నీటిపన్నెయి కొన్ని సమయ ములందే అవసరముగ నుండును. ఇతర సమయములందు ఆప్రదేశే తులకు నీటి పన్నెయి అనవసరముగ నుండును. ఇట్టి పరి స్థితులలో ఆప్రదేశపు రైతులవద్దనుండి అవసరముగ కాలములం దును అనవసరముగ కాలములందును తక్కువపన్ను పుచ్చుకొను చుండుట సరియగు మాగ్గును.
9. ఎడతెగని నీటి పన్నెయి సౌకర్యములు ఒక ప్రదేశ మున, కేరండిన ఆప్రదేశమునం దుండు భూముల విలువ అధిక మును, రైతులకు ఈవిధమున కలిగిన లాభములో కొంత ప్రభు త్వమువారికి చేరవలయును.

సుంకములు-దిగుమతులు

దిగుమతి సుంకములు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ము ఖ్యముగ ఆదాయముగ నున్నది. 1914-25 సంవత్సరమున దిగు మతి సుంకములవల్ల 41 క్రిలోట్ల రూపులను ఆదాయము చేసెను. 1922 సంవత్సరము టారిఫ్ దువ్బాటి నూటికి 5 చొప్పున నుం డెను. ఇప్పుడు నూటికి 15 చొప్పున విధింపబడుచున్నది. భోగ పదార్థములపై ఎక్కువ సుంకము విధింపబడుచున్నది. ఆదా యమును వృద్ధిచేసికొనుటకు ప్రభుత్వమువారి రీత్యాలును గావించిరి. కాని కొన్ని సుంకములు వ్యాపారాభివృద్ధికి భంగకరముగ నున్నవి. ఈ సుంకముల భారము కేవలము ధనికులేకా అన్ని తరగతులవారు భరించుచున్నారు. దిగుమతి పన్నుల విషయమై కమిటీవారి క్రింది సలహాల నొసగుచున్నారు.

1. సారాయి మొదలగు మద్య పదార్థములపై దిగుమతి సుంకపు రేటును అధికము చేయవచ్చును.
2. జీవితమునకు అవసరముగ పదార్థములపై (చక్కెర మున్నగునవి) దిగుమతి సుంకమును తగ్గింపవలయును. పరిశ్రమభి వృద్ధికి అవసరముగ పరికరములు అపకృష్టపదార్థములు మున్నగు వాటిపై కూడ సుంకమును తగ్గింపవలయును.
3. సుంకముల రేట్లు అప్పుడప్పుడు పరికిలించుచు అప్పటి పరిస్థితుల ననుసరించి మార్పుచుండవలెను.
4. సుంకములను చెల్లింపక దొంగతనముగ సరకులను తెప్పించుకొనుట భారతదేశమున ప్రబలియున్నది. ఇందులకు ప్రివెంటివు ఆఫీసులను నియమించుట అవసరము.

ఎగుమతి సుంకములు

భారతదేశమునందు మాత్రమే కాని అత్యధికముగ గాని పండు పంటలపై ఎగుమతి సుంకమును విధించవచ్చును. కాని ఈ సుంకము తక్కువగ నుండవలెను. ఏదైనను ఒక పరిశ్రమను సంతోషింపవలయునను ఉద్దేశముతో ఈ సుంకము విధింపబడకూ డదు. బియ్యము, గోగునార, తేయాకు, తోట్ల వీటిపై ప్రస్తుతము ఎగుమతి సుంకము విధింపబడుచున్నది. ప్రస్తుతము తేయాకు ఎగుమతిపై సుంకము విధించవచ్చును గాని ఈ సుంకమువల్ల వ్యా పారమునకు నష్టముకలుగుచున్నదని తోచినప్పుడు ఈ సుంకము ముగ్గురు దేయవలయును. తోట్లపై విధింపబడుచున్న సుంకము వ్యాపారాభివృద్ధికి నష్టముగనున్నది. ఈ సుంకమును రద్దుచేయు ట అవసరమని ఫిస్కలు కమిషనువారుకూడ సలహా ఇచ్చియు న్నారు. ఈవిషయమై టారిఫ్ బోర్డువారు పరిశీలన మొనర్చి ఎగుమతి యు ర తోట్లపై సుంకమును విధించుట రద్దుపరచుట ఉచితము.

లక్కపై సుంకము విధించుట ఉచితమని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఎగుమతి చేయబడు ప్రత్తిపై సుంక ము విధింపవలయునని కొందరు సాక్షులు సలహా ఇచ్చిరి. దీనివల్ల ఆదాయము హెచ్చు ననియు, ఈదేశపు శేత పరిశ్రమను కొంత వరకు సంతోషించినట్లును ననియు సూచింపబడెను. కాని ఈసూ చన అంగీకరించిన ప్రత్తి ఎగుమతి వ్యాపారమునకు భంగము కలుగుననియు, ప్రత్తిని పండించువారికి కూడ నష్టము కలుగు కనియు కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. భారతదేశపు శేతపరిశ్రమను సంతోషింపవలయు ననిన విదేశీయులనుండి దిగు మతియును గుడ్డలపై ఎక్కువ సుంకము విధించుట సరియగు మా గ్గుగాని ఎగుమతియును ప్రత్తిపై సుంకము విధించుట తప్పు పద్ధతి యగును. సూర్యగింజలు, పంట ఎరువుపై ఎగుమతి సుంక ము విధింపవలయునని కమిటీవారు సూచించుచున్నారు. ఇందు వల్ల కలుగు ఆదాయములో కొంతభాగమును పంట ఎరువులకు కలుగు లాభమును రైతులకు తెలుపుటకై ప్రచారము పలుప వ్యయపరచుట ఉచితము. (స కేవము)

నోటీసు

ది 1-4-1926 సంవత్సరము తేదీలగాయితు 15 సం వత్సరములకు రాజ మం ద్రి ధ వి శే శ్వ ర ము స్తీ మ గు రే పు " డా ర్ తి " స్తీ మ గు తో వా డ ప ల్లి ప్తాదులు తప్పించి రేపుపాట్లలో నడుపుటకున్న, అనట్లుపైన గోదావరినదిలో "పాతెను" స్తీ మగుతో స్తీ మబోటు సర్వీసు నడుపుటకున్న స్టీమ్ టెండర్లు కొరడమైనది. తాలూకాలో రూ 500 (అయిదువందల రూపాయలు) ధరావత్తు చెల్లించి స దర్బ రసీదు టెండరునకు జతపర్చవలెను. ధవిశేష్వరము హెడ్డు పట్నం ఎక్జిక్యూటివు యింజనీరుగారివల్లను, తూర్పు గోదా వరి జిల్లాబోర్డు యింజనీరుగారివల్లను ప్రస్తుతము చెప్పబడిన మరమ్మతు లు, డాకింగు, క్రొత్తబోయల్లు వేయుట మొదలయినవి కావలసి న అన్ని మరమ్మతులును టెండు స్తీ మర్లుకు, ముందుగా రా క్కా లముమధ్య చెప్పేవియున్ను ఖాయము పొందిన దరఖాస్తుదారు డు తన ఖర్చులతో జేయవలెను. ప్రస్తుతము కావలసిన మరమ్మ తులు జాబితా తూర్పు గోదావరి జిల్లాబోర్డు యింజనీరుగారి అ ఫీసులో చూపకొనవచ్చును. నిరపాయకరముగా స్తీ మర్లు నడ చునని సర్వీఫీకేట్లు జారీచేయుటకు ముందు ధవిశేష్వరము హె డ్డుపట్నం ఎక్జిక్యూటివు యింజనీరుగారివల్లను, తూర్పు గోదా వరి జిల్లా బోర్డు ఇంజనీరుగారివలన అవసరమని చెప్పబడిన మర మ్మతులు కూడ తన ఖర్చులతో ఖాయము పొందినదరఖాస్తు దారుడు చేయవలెను.

ఖాయము పడినదరఖాస్తుదారుడు టెండర్లు ఫయిసలు కాగానే జిల్లాబోర్డు ఆఫీసువారిచ్చిన సమోనాలో ముచ్చిలికా యున్న, వారమురోజులలో అవసరమైన హామీయున్ను యివ్వ వలెను. నడచుస్తీ మరు రేపు నడుపుకొనువిషయమైన అన్ని యంత ములు, మరతులు, వగయిరా జిల్లాబోర్డు యింజనీరుగారి ఆఫీసు లోను ఆఫీసువుండు దినములలో, ఆఫీసువుండు కాలములో దొ రకును. సీలువేసిన టెండర్లు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి వల్ల గాని లేక జిల్లా బోర్డు ఆఫీసు హెడ్డుగమస్తాగారివల్ల గానిది 18-3-1926 తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలవరకు పుచ్చు కొరబడును. టెండర్లు ది 16-3-1926 తేదీ పగలు 12 గంట లు 2 గంటలవరకు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారివల్ల తెరువ బడును. జిల్లాబోర్డువారు హెచ్చు టెండరు ఒప్పుకొనుటకు బా ధ్యులుకారు. వారు ఏ టెండరు కాని, అన్ని టెండర్లుకాని కారణములు నిరూపించకనే నిరాకరించుటకు హక్కు వుండునది.

రాజముండి } ఎం. వెంకటరత్నంనాయుడు,
29-2-1926 } గోదావరిజిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరమ్
అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు 3-0-0
ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు.2. భస్మప్రకాశిక రు.1.
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046
(బెన్నికాట్ ఆంధ్ర సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

మ ద న వి లా స ము
నిక్కాక చేతగాని, యితరకారణములవలనగాని కలిగిన శుక్లవస్త్రమును తగ్గించి వీర్యమును గట్టిపరచి సంసారముఖమును గల్గించు తియ్యనిరసాయనము. 4 డౌన్సుల సీసా 1 కి తపాలా ప్యాకెట్లో రు 3-0-0. 2460
మోహన ఫార్మసీ, రామచంద్రపురం (గోదావరి)

ఇందూరు మహారాజా పద
భ్రష్టత్వము

పత్రికల వ్యాఖ్యలు
బొంబాయి, మార్చి 1:—ఇందూరు మహారాజాపదవ్యు తిని గురించి బొంబాయి క్రా. క్రియపత్రిక దినపత్రిని వ్రాయు చున్నది:—

మహారాజా విచారణ సంఘము యెదుట తన కేసును జయప్రదముగ నెగ్గించుకొనుటకు ధైర్యములేదని మహారాజా అధికారవిస్మరణము వలన తోచుచున్నది. కాబట్టి మహా రాజా చల్లగా ప్రజలతోళ్లలో బడకుండా దాటదలంచెను. బావ లాహిత్య గురించి మరి విచారణల గావించకుండుటకు దొరత నము నిశ్చయించుట ప్రభుత్వము బాధ్యతను విస్మరించుట. ఇది మహారాజా అధికారవిస్మరణముకంటె విక్రీలి వ్యాకులత గలుగ జేయుచున్నది.

టైముస్ ఆఫ్ యిండియా

ఇండియాదొరతనము సూచించిన రెండుమార్గములలో తక్కువ కష్టకరమైనపద్ధతి నవలంబించుటచే, తననర్జనము అక్షే పణీయమైనది కాకపోదనియు, పాత్రికత్వ తాను నైతికముగ బాధ్యు డనియు ప్రపంచము దలంచునని మహారాజా ఎరుంగకుండకాలిడు. ఈ విషయ మందు ప్రతిపాదనపంపానమునకును సంబంధము గలదు. వీలన ఒక సంస్థానాధీశుని పరువుప్రతిష్ఠలకు లోపము వచ్చుచున్నప్పుడు సంస్థానాధీశు లెల్లరకును కించగలుగును. రీడిం గుప్రభు యీపద్ధతి నవలంబించి యెడల సర్వసంస్థానాధీశుల ప్రతిష్ఠయు శాశ్వతముగ కళంకమునకు పాలయ్యెడిది. మహారా జా కుమారుని యెడ సానుభూతి జూపుటచే రాజప్రతినిధి చర్య జ్ఞాపించవలయును. పెక్కుదినముల నుండి యుద్ధరిపాలనలో నున్న రాజ్యమును బాల్యముందే మహారాజకుమారుడు పరిపాలన గావించుటకు నియమింపబడుటచే ఎల్లరసానుభూతియు మహా రాజకుమారుడు చూరగొనును.

* * *

బొంబాయి, మార్చి 1:—హ్యూగ్లరు పదభ్రష్టత్వ ము ను గూర్చి డే యి లీ మె యి లు వ్యాఖ్యానము జేయుచు, భారత ప్రభుత్వ మింత ఆలస్యము జేసి సగము యిష్టుమైగాక యనుసరించిన పద్ధతిని తుదకు వారవలం బించిన విధానము వలన ప్రజాసానుభూతిని గోల్పోయెనని దలం చుచున్నది. బావాలాహిత్యతో మహారాజా కేమైన సంబంధ ముండునని యీపత్రిక తలంచుటలేదు. కాని ఇండియన్ గిహము లేకపోవుటవలన తనకును యితరులకు గూడ నుపప్రవ కర ముగనుండు మార్గముల కియ్యకొనెననుటకు సందియములేదు. ఆత్మనిగ్రహము లేకుండ బోవుటకు కారణము భారతసంస్థానాధీ శులను చిన్నతనములో మనస్సున కన్నీవిషయములను అంటు కాలమున మధ్యతరగతియువకులతో సంబంధము లేకుండ జేసి ప్రత్యేకము విద్యాలయములలో చదువు నేర్పించుట భారతప్ర భుత్వ విధానమే యని యీపత్రిక చెప్పుచున్నది.

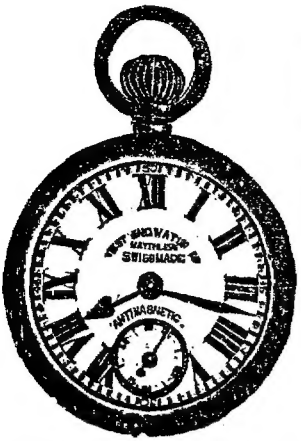
ఈవినింగునూనూ

విచారణ చేస్తారనగానే ఫలిత మేమియో తెలిసిపోయి నది. మహారాజా తనకు దానే శిక్షవిధించుకొనెను. అంతటితో దానిని వదలివేయవచ్చునని ఈవినింగునూనూ వ్రాయుచున్నది.

నాయకురాలు
(పల్నాటి వీరచరిత్ర) 2574

సిద్ధముగా నున్నది.
చరిత్రాత్మకముగ ఆరు అంకముల నాటకము. నూతనఫక్కిని. వాడుక తెలుగులో రసవంతముగ వ్రాయబడినది. చక్కని పలపాటలు గలవు. ఉన్న ప లక్ష్మీనారాయణగారిచే వ్రాయబడినది. కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే అచ్చుజేయబడుచు న్నందున త్వరపడి దరఖాస్తు చేయును, మంచిబైండు. షెడర్ వైట్ కాగితములమీద చక్కగా అచ్చు వేయబడినది. చిత్రపటము లున్నవి. వెల రు1-0-0
వలయువారు:—ఉన్న ప లక్ష్మీనారాయణ, గుంటూరు అని వ్రాయవలయును.

మీరు కోరిన జేబు గడియారము ఇదియే సహజాలీ వరు

ఇది తక్కువధరలో మేలైన గడియారము. ప్రస్తుతమున్న ప్రధాన గడియార కర్మాగారమువారిచే తయారుచేయబడినది. సరియైన కాలమును చూపును. మోటుగా నాడినను చెడదు. సాధారణమైన జాగ్రత్త తీసుకొనిన 7 సం॥ములవరకు బాగుగా పనిచేయును. ధర 1 కి రూ॥ 7-4-0 ప్రతిగడియారముతో ఒక ఫలెరం పూచీ

పత్రము పంపబడును. పంపుటకు మునుపు ప్రతి గడియారమునకు నూనెవేసి, చక్కగా పరీక్షించి సరియైనకాలము పెట్టి పంపబడును.

భాదర్ అందు యూనస్ బ్రదర్స్, 35 సం॥రం గడియారముల వ్యాపారస్తులు, గవర్నమెంటు అందు రైల్వే సరఫరాదారులు, మద్రాసు

మాన స్థాల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలకులభవము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము! కీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి ప్రత్యేకకాల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆపులించులు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిర్లు, సర్వాంగముల యందు బలత్వము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, కేళ్లు, అన్నము మొదలగువానియందు గలిగిడి నోవ్వులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనోవ్వులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు ఆనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమాంశక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణా జిల్లా

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

పథ్యము లేదు. పిచికారితో పనిలేదు. మూడుపూటలలో తక్కువ గుణము కనబడును. ఒకడబ్బాతో వ్యాధినిర్మూల మగును. రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. వెల డబ్బా 2-4-0. దీనికనుపానము పంపనతెలము ఔన్న 8-0-0 రెండును ప్యాకెండుగై రా ఖర్చులతో 6-0-0. 2462

గంధర్వ ఫార్మసీ రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

పాలసుగంధిలేహ్యము

3351

రక్తకుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహమేహము, మేహ పాడలు, మచ్చలు యితరవర్మకోగములు మలబద్ధము, కీళ్లనోవ్వులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలను. 20 పు॥ డబ్బీరు. 1-4-0. వి. పి. అ. 6 1 పి.కె.ఎ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, కెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

క్షీరబలాతైలము

2126

ఇది వలబారుదేశమున ప్రఖ్యాతిని పొందినది శ్రీ మత్స్యాల రాజావారు బహుధనము వ్యయించి చేయించినారు. వాతరోగములకు ప్రజాయుగము. నరములకు బలమును గలిగించి. కీరదార్ద్రమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన శరీరము గలవారలకు, పకలక క్షిని గోల్పోయినవారలకు చాలామంచిది. వాతరోగు లనేకమంది దీనినుంచి విముక్తులై వారు. సంస్కారాధికమున మూడు విధములుగా తయారయినది. ఏది కావలసినవారు దానిని తెప్పించుకోవచ్చును. వాడు విధము మందులో నుండును. 7 సార్లు ఆవరితము 4 అవున్నలు 2-0-0 21 " " " 4-0-0 101 " " 1 అవున్నరు 3/- 4 అవున్నరు 12-0-0

ఆర్థరసాయనశాల, ముక్త్యాల. (కృష్ణాజిల్లా)

బొంబాయి రిక్లమేషను స్క్రీము

స్క్రీముగురించి చర్చించుటకు గవర్నరు పదిమంది పెద్దమనుష్యుల నాహ్వనించు ననువదంతి

కార్యరేషను అభిప్రాయము

(ఫ్రీప్రెస్ తంత్రి)

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 27— రిక్లమేషను స్క్రీముగురించి చర్చించుటకు గవర్నరు బిలువను పదిమంది పెద్దమనుష్యులలో నోకరు, ప్రధానవ్యాయమాత్రి, సర్ విశ్వేశ్వరయ్య, ఎ.కె. ఎ.కె. వాడియ, ఎమ్. ఆర్. జయకరుగార్లు గల నివ్వత్తు పాలమైన కమిటీని నియమింపవలయునని ఒక పెద్దమనిషియు, డి.లెప్పమెంటు డైరెక్టరు రద్దచేసి, కమిటీ విచారించుటకు ప్రారంభమునందేము డెవలప్మెంటు కాళు తాలూకు కాగితములను కమిటీమెండు డెట్టలయినని మరియొకరును గవర్నరునకు డిరెక్టరని తెలియచున్నది.

లాల్ జి సారాయణజి, హస్సేను భాయి, లాలాజి, భోపలుకారుగా గవర్నరు సంప్రతింప బిల్వనువ్వవారలలో గలరు. నారిమెన్ గారిని గవర్నరు ఆహ్వానింపలేదని వదంతి గలదు.

డెవలప్మెంటు కాళు

కార్యరేషను ఖండించుట

సలహాసంఘముయొక్క రిపోర్టును చర్చించుటకు నిన్న బొంబాయి కార్యరేషను ప్రత్యేక సమావేశమును జరిపెను. డెవలప్మెంటుకాళు పరిపాలించుటకు అవకాశము వీయుండు. సలహాసంఘమును కార్యనిర్వాహక సంఘముగ మార్చవలయునని తీర్మానింపబడెను. హెచ్చి. పి. మోడి సర్ డిక్లమేటిట్, ఫిరోజ్ నేత్నా, జింగీరు పెటిట్ నారిమెన్ మొదలగువారు సమావేశమందు నూట్లాడిరి.

సలహాసంఘునివేదిక విచారించుటకు గవర్నరు కమిటీ నియమించెను

నారిమెన్ గారిని సంప్రతింప గవర్నరు

ఆహ్వానించలేదు

(ఫ్రీప్రెస్ తంత్రి)

బొంబాయి, మార్చి 1:— ఆహ్వానించిన బొంబాయి కాపనభాసభ్యులతో సంపూర్ణముగ సంప్రతించినవిదప, సలహాసంఘము గావించిన రిపోర్టును విచారించి సిఫార్సులు చేయుటకు అధికారులను అధికారులను గల కమిటీ నియమించుటకు బొంబాయి గవర్నరు నిశ్చయించెను. సుమారు రెండుగంటలు విషయముపై చర్చజరిగెను. లాల్ జి సారాయణజి, పహల్ జాని, హస్సేను భాయి, లాల్ జి, జి. బి. ప్రధాన్, ఎ.కె. టి. కాంట్లీ, గా॥ పరంజిపాయి, సర్ లెన్సీహడ్ సన్ను గార్లు గవర్నరుచే ఆహ్వానింపబడి సంప్రతింపబడిన వారిలో గొందరు. డెవలప్మెంటు డైరెక్టరు సర్ లాలెస్ హెప్పరుగారు హాజరుకాలేదు.

పార్టీనిబంధనల ప్రకారముగ గవర్నరుగారి ఆహ్వానముపై తాను సమావేశమునందు హాజరు కాకూడదనియు, గవర్నమెంటు భవనవాతావరణమందు కాన్ఫరెన్సు జరుగుట తనకిష్టములేదనియు, స్వరాజ్యపార్టీయొడ వ్యాయముగ సంచరింపలేదనియు తాను హాజరుకాకుండుటకు కారణములని డైరెక్టరు నడిపెను. నారిమెన్ గారిని ఆహ్వానింపలేదు. అందరికంటె ముందుగ వారే ఆహ్వానింపబడవలసియున్నది అని డైరెక్టరు నుడిపెను.

సర్ అలెగ్జాండరు గిబ్బర్నిపోర్టు

(అపోసియేటెడు ప్రెస్)

బొంబాయి, మార్చి 1:— కాపనభాస ప్రారంభోపన్యాస మందు గవర్నరు వివరించిన సర్ అలెగ్జాండరు గిబ్బర్నిపోర్టు ప్రకటింపబడినది. బొంబాయి రిక్లమేషను స్క్రీము ప్రస్తుత పరిస్థితి విచారించి చక్కగను, తొందరగను మితవ్యయముతోను సంపూర్ణగావించుటకు నూచనల డెవలప్మెంటు దని సర్ అలెగ్జాండరు గిబ్బర్నిగారు గోరబడిరి.

సివిలు యింజనీరింగు వివిధమందిర పనలయందు సర్ గిబ్బర్ని కనభవము గలరు. ప్రస్తుతమందు సింగపూరం నాకాశ్రయమును గురించి అడ్మినిస్ట్రేటర్లు కాయన సలహాల

నొసంగుచుండెను. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న శ్రవ్యకాల పరిమితి అంత్యమునకుతోడనే తేకబేయందు శ్రవ్యకాల కట్టిపెట్టవలయునని సర్ గిబ్బర్నిగారు సిఫార్సు చేసిరి. శ్రవ్యకాల కొరకచట నున్న యంత్రములు లాభకర మగు వర్తులపై అమ్మి వేయవలయుననియు, వంటింకు మూలమున ఎనిమిదవ బ్లాకు సంపూర్ణిచేసిన పిదప, శ్రవ్యకందు గల శ్రవ్య పడవ వెంటనే ఆపుచేయవలయు ననియు, మిగత శ్రవ్య యంత్రములు గూడ విక్రయించవలయుననియు, వ్యాయమును ఖర్చుపై పూడ్చుట కవకాశమున్నయెడ 1, 2 బ్లాకులుగూడ పూడ్చవలయుననియు, మిగతా అన్నియుగాని లేక కొన్నిగాని బ్లాకులు లాభకరముగ అమ్ముటలయ్యేనేని వానిని అమ్మివేయవలయు ననియు, లేనియెడ అవసరమైనప్పుడు పొడిచట్టిచే వానిని పూడ్చవలసినదనియు సర్ గిబ్బర్నిగారు సిఫార్సు చేసిరి.

దొరకినయెడల అనుభవము గల మంచి కలట్రాక్టరుల నియమించవలసిన దని, వర్చుస్ సంపూర్ణిచేయుటకు డిపార్టుమెంటు ద్వారా కార్మికుల బెట్టుట లాభకరముగావనియు సర్ అలెగ్జాండరుగారు చెప్పుచున్నారు. ఎనిమిదవ బ్లాకు పూర్తి చేయుటకు ఐడ్డిగాకుండ 27½ లక్షలును, ఒకటి రెండు బ్లాకులు పూర్తిచేయుటకు 45½ లక్షలును, మొత్తము స్క్రీము సంపూర్ణిగా వించుటకు 828½ లక్షలును వ్యయమగునని సర్ గిబ్బర్నిగారు చ వా చేసిరి. శ్రవ్య పడవ అమ్ముటచే చేహరినధనము తీసివేయగా 828½ లక్షలు రిక్లమేషను స్క్రీము పూర్తి చేయుటకు బట్టును. పూర్ణి పనుపరచిన ఫలమును అభివృద్ధి నొందించుటకు ఆరు అడనము వ్యయముగాని, రోడ్లొరకును, బహిరంగ ఫలములొరకు వదలివేయబడు ఫలము విలువగాని అంచనాలో చేరలేదు.

ఇంతవరకును గావించబడిన శ్రవ్యకాల ఫలితము ఆకాభం గముగ నున్నదనియు, అధికముగ వ్యయభారము కావచ్చుననియు సర్ గిబ్బర్నిగారు అభిప్రాయము. శ్రవ్య పడవలన సాగ్యమైనంతవరకు లాభకరమును ప్రతిఫలమును బడయుటకు వ్యాయముగ జాగ్రత్త తీసికొన బడెనని సర్ గిబ్బర్నిగారు సంకల్పి తెందిరి. ప్రారంభమందు వేయబడిన మదింపుకంటె శ్రవ్యకాలి కైన ఆసలు వ్యయము తక్కువగనన్నవి. జరిగినపని లోపము విస్తారముగ నున్నందున శ్రవ్య పూడ్చుట విశేషవ్యయమునకు గారణ మయ్యెను. పొడిచట్టిచే పూడ్చుట శ్రవ్యపూడ్చుటకంటె లాభకరముగ నుండును. రిక్లమేషనులో చేయున్న వర్చుస్ చక్కగ యోచనచేసి ప్రారంభింపబడెను. మితవ్యయముతో అని పూర్తిగావంప ప్రయత్నములు చేయబడెను. కొన్నిటియందు అంచనా మొత్తముకంటె తక్కువ వ్యయముపై పనులు జరుపబడెను. ప్రపంచమందుగల యిట్టిపనుల పరిమాణము, అభివృద్ధికి బొంబాయి రిక్లమేషను స్క్రీము తీసిపోదు అని సర్ గిబ్బర్నిగారు చెల్లిరి.

కొన్ని విషయములను తేక్కలను స్పష్టీకరించుటకు బొంబాయి గవర్నమెంటు సర్. అలెగ్జాండరుగారిని గోరెను.

ఆంధ్ర శ్రీ మద్భాగవతము:—

ఇది వ్యాఖ్య లన్నిటియందున్న విషయము చేర్చి తెనిగింపఁబడినది. ఏళ్లోకమున కేవలమూ తెలియుటకు స్థానంఖ్య గూడ జేర్పఁబడినది. విశేషార్థము లుండుతావునఁ గ్రింద వర్ణము వ్రాయఁబడినది. భారతము గ్రంథము. గొప్పదీక్షి గలదు.

Table with 2 columns: Title and Price. Rows include మూడువాల్యములు (12-0-0), శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము (9-0-0), శ్రీ ఆంధ్రలలితోపాఖ్యానము (1-8-0), హాస్యాన్యూనాహాత్యమనఁబడు మధురాపురమాహాత్యము (0-12-0), విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేకనాటకము (0-12-0), పాండవాజాతవాసము (0-12-0), 25 జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, కడు

మీకు తెలియునా?

హిందూదేశమునన, తిదితరదేశములందును గూడ యీ పుస్తకము ప్రతిగ్రహమును అలంకరించుచున్నది.

ఇదియే కామశాస్త్రము:— ఇది ఆయురారోగ్య భిక్ష్య ర్యములను సంపాదించుకొనుటకు చమవదన అపురూపమైన గ్రంథము.

మీరు ఇదివరలో ఈ గ్రంథమునందలి యంతయులను పూర్తిగ చూడనియెడల వెంటనే తెప్పించి చూడుడు. మీరు ఒకకాడ్డు వ్రాసినంత మాత్రముననే గ్రంథమునుబడయగలరు.

ఆతంకన్నిగ్రహ ఫార్మసీ, 26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చెన్న పురి బహుధరలు

1926-వ సం॥ మార్చి 31-వ తేదీ బుధవారము

1. ధాన్యములు

దనియాల రూ 1-కి ర	35 0 0	మొదల	49 0 0	వరకు
బియ్యముబస్తాలు				
కుసుమ తెగాలిపి ,, వ	48 గలవి ర	11 12 0	12 12 0	
నెల్లూరిపి ,, డిటా		14 0 0	15 0 0	
డిబ్బి ,, డిటా		15 0 0	16 0 0	
రాగులు రూ. 164 బస్తా 1-కి		8 12 0	9 0 0	
బియ్యము ,,		20 0 0	24 0 0	

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందుల బస్తా 1-కి ర	205	12 8 0	18 0 0
సెనగలు ,, డిటా		12 8 0	18 8 0
పెసలు ,, డిటా		14 0 0	15 0 0
బినుములు ,, డిటా		17 0 0	18 0 0
ఉలపలు ,, ర 164		8 8 0	9 0 0

3. సూనెవస్తువులు

సువ్వలనూనె రూ 1-కి		150 0 0	152 0 0
నెయ్యము 1-కి		14 0 0	25 0 0
కొండాపురంకేరు నెనగవస్తూరూ 1-కి		58 0 0	59 0 0
ఇతరవస్తూము ,,		54 0 0	56 0 0
కేరు నెనగనూనెగనూనెరూ 1-కి	118	116 0 0	116 0 0
అనుదము రూ 1-కి		100-0-0	102-0-0

4. చిల్లరవస్తువులు.

కాయవస్తూ రూ 1-కి		75 0 0	80 0 0
కూరవస్తూ ,,		40 0 0	42 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి)రూ 1-కి		184 0 0	140 0 0
,, (కొత్తవి) ,,		184 0 0	140 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి	ర	45,50	
కాళివాస్తూయకట్టు ,,		50,55	
తెలుము రూ 1-కి	ర	40 0 0	60 0 0
చింతకందు రూ 1-కి		85 0 0	70 0 0
ఇనుము.			
కట్టారకం రూ 1-కి		80 0 0	44 0 0
చదరం ,,		88 0 0	84 0 0
రవుండు ,,		88 0 0	84 0 0

6. లోహములు

కండి 100 కులంక		69 0 0	71 0 0
అంగారము, కులము 1-కి		21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి			18 5 9
ఇత్తడి రూ 1-కి		258 0 0	262 0 0
కొగి డిటా		275 0 0	276 0 0
అప్పాచక్కెర 325 రూ 1 గలవి		88 0 0	88 4 0

7. దూది

బోగ్గూనెమ్మబూరున 1-కి	ర	800 0 0	
కల్పాదు దూది ,,		215 0 0	

8. నూలు

మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి		4 12 0	
పుట్లూరు రేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి		6 4 0	
నూళ్లరేనుగ నెం 20		8 6 0	
నెం 20 పెన్సి సింహం యీకె		8 14 0	
నెం 22 ,,		9 0 0	
నెం 12½ పెన్సి చక్కెర		7 4 0	
నెం 14½ ,,		7 10 0	
నెం 12½ అల్లెమ్మ		6 10 0	
నెం 12½ పాండిచేరి		7 0 0	
నెం 14½ ,,		7 4 0	
నెం 12½ క్వింకో కృష్ణ		6 4 0	
నెం 14½ ,,		6 8 0	
నెం 10½ కోయంబుత్తూరు		6 8 0	
నెం 12½ ,,		6 14 0	
నెం 14½ ,,		7 2 0	
నెం 12½ గోక		6 9 0	
నెం 20 గోక		8 0 0	

ఆంధ్ర ఇన్ స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీ,

ప్రధాన కార్యస్థానము—మచిలీపట్టణం.

మేనేజింగు డైరెక్టర్ డాక్టరు కె. అహోబలరావుగారు

చెన్న పురి వాస్తవ్యులును యితర కంపెనీలలో లక్షలకొలది భీమాపని విరివిగా సాగించినట్టియు, భీమాలు చేయించుటలో మంచి నేర్పుగల్గి ప్రఖ్యాతివహించినట్టియు మ-రా-రా-క్రీ, పి. ఆది శేషయ్యగారు దిగ్విజయాలకు "డిప్రీట్ మేనేజరు" గానుండి యీ కంపెనీ తరపున పనిచేయుట కంగీకరించిరి.

జిల్లాలు:—1. చెన్నపట్టణం 2. నెల్లూరు 3. చిత్తూరు 4. కడప 5. కర్నూలు 6. బళ్లారి 7. అనంతపురం.

ఈజిల్లాలలో ఏజంట్లుగానుండి పనిచేయు గోరువారు వారిదిగవ చిరునామము వ్రాయవలెను.

చిరునామా:—పి. ఆది శేషయ్యగారు "శేషవిల్లా"

పోస్టుబాక్సు నెం. 1256 మదరాసు.

అన్ని ప్రాంతములనుంచి ఏజంట్లు కావలెను.

2414

య. మంగయ్య, కార్యదర్శి.

మెరయునట్టిదంతయు బంగారంబుగాదు! తెల్లనిదంతయు క్షీరంబుగాదు అనునది మీకు బాగుగా తెలియును. సైకళ్లు తీయుటకు ముందు, బాగుగా గమనించితియును

నియుహాప్సన్

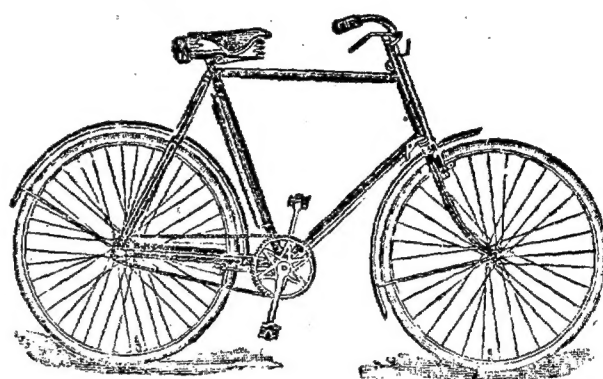
రోడ్స్

రూ 125

నియుహాప్సన్

ఆర్మీమాడలు

రూ 135

మినోరు స్పేస్ డ్లడ్

రూ 85

మినోరు స్పెషలు

(E. S. A.)

భాగములు గలిగి

యుండునది

రూ 110

రాయల్ నెం. 5 డన్లప్ కేంబ్రిడ్జ్ టైరుతో రూ 59.

రాయల్ నెం. 5 డన్లప్ కార్డు టైరుతో రూ 69.

ఇప్పుడే, సైకళ్లునైనను, దానిసామానులైనను, లేక మోట్టారుసామానులైనను, కావలసి యు మాకువ్రాసి తెలిపిన ఆలశ్యముకాకుండ వెంటనే తక్కువధరకు వి. పి. ద్వారా పంపించెదము. సైకళ్లు ఆర్డర్ చేయునపుడు రూ 15. అడ్వాన్సుగా పంపించవలెను.

ఆర్. పటేల్ అండు కంపెనీ, మదరాసు.

2545

18 అండు 20 జనరల్ పేటర్సోడు, మవుండు, మదరాసు.

R. PATEL & Co., MADRAS.

Sole Agents for Wolseley Cars, Westinghouse Batteries etc.,

Mount Road, Madras

మంచి ఆరోగ్యస్థితిలో నున్నప్పుడు

బలమునకు సంబంధించిన విద్యలను మీరు చేయగలుగుదురు.

సూర బల్లిక పాయము గొప్పనరముల టూనికు కాయలచే తయారుచేయబడినది.

చెడిపోయిన సన్ననినరములను త్వరలో మంచిస్థితియందుంచును. మాంసఖండలను, ఎముకలను, నరములను వృద్ధిజేయును.

సూర బల్లిని ఉపయోగించి, మీ ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుడు.

సూర బల్లిక పాయము

బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1-8-0.

అభివృద్ధిదశలోనుండు ప్రతి దుకాణాదారునియొద్ద దొరకును.

2548

C. K. SEN & Co., Ltd.
29, KOLUOLA
ALCUTIA

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మైసూరు పాశ్యపు వెంకటాచలపండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములో నొకటియగు
లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

9. మ. జయంతిలాల్ అమృతలాల్ సా. సెడ్ అమృతలాల్ దామోదరదాస్, ఎల్లినబ్రిడ్జ్ అహ్మదాబాద్ నుండి వ్రాసినది. తమరికస్తూరిమాత్రలను ఒకతూరి వుపయోగించ వారు ఎప్పుడునూ దానినే వాడుదురని తమకు తెలియజేయ చాలాసంతోషముగానున్నది ఇంక 25 సీసాలను బంప ప్రార్థన.
10. మ. ఎ. డేవిడ్. హెడ్ మాస్టర్, హిందూరిజ్జ్ స్కూల్ దొనకొండ పి. జి. నెల్లూరు నుండి వ్రాసినది. తమరుబంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాలా బాగా పనిస్తున్నవని తెలియజేయ సంతోషించుచున్నాను. ఇంక 12 సీసాలను బంపకోరినాను.
- మ. రామచంద్రరావు, డి. పి. డబ్ల్యూ గుమాస్తాకుడ కవుతరాం పి. జి. కృష్ణా డి, పీరు వ్రాసినది. తమరి కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకు, మరియు పెద్దవారికినీ చాలా వుపయోగకరముగా నున్నది. గావున ఇంకనూ 12 సీసాలను బంపించవలెను.
11. మ. ఎ. చంగయ్య రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ చిత్తూర్ పి. కడప డిస్ట్రిక్టు తమరికస్తూరిమాత్రలు రోగముపైన అత్యద్భుతముగా పనిచేస్తూవున్నవి గావున, ఇంకను 6 సీసాలను బంపును.

594

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు.

నిజమైన దగ్గులేక పడిశములకు
నిజమైన ఔషధము

కఠినముకాని దగ్గులకు, పడిశములకు శాంతమైన ఔషధములు వాడుటలన తప్పేమియులేదు. ఆయితే నిజమైన దగ్గులకు, పడిశములకు తప్పక గుణమివ్వునట్టి నిజమైన ఔషధమునే వాడవలెను

చేంబరేన్
దగ్గునివారిణి
(1871 సావితము)

పసిపిల్లలకు, పెద్దవారికి తగినది. 50 సం॥ రమలనుండి 5 డి గ్రాము పొందిన వారు దీనిని శిశువులకును వాడుదురు. పదార్థము లెందు చేరుటలేదు. ప్రతివీటను విక్రయమునకు దొరకును. 188, 948.

3 నెలలవరకు మాత్రమే 2700

గడియారము ఇనాము

"ఫూలరాణి ట్యూరింగ్" ప్రతివీటను. వెయ్యి పుష్పములవలె సువాసనను గలిగియును. బుడి 1కి ధర ర్వు 0-8-0, 6 బుడ్లను ర్వు 8 కు తెప్పించుకొనువారికి ప్రపంచమునందు ప్రసిద్ధిచెందిన ఆఫీసు మేజా గడియారము ఇనాముగా పంపబడును. 36 గంటలవరకు పోవును. బలమైన లీవరుగలది. శాశ్వతముగానుండును. చూచుటకు అందముగానుండును. దీర్ఘ కాలమువరకుండును. 4" దయలు పెద్దగడియారము (4 సం॥ రమలు పూచీ యివ్వబడును) ఏలాటి ఖర్చులు లేక పంపబడును. తపాల ఖర్చులు మా ర్వు 0-10-0 మొత్తము ర్వు 8-10-0. ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Bag Bazaar Stores
3 B. Nivedita Lane,
Bagbazar, Calcutta.

S. U. Narayanachary & Co,
Choukhamba-Benares

2650

మాదగ్గుర అన్నిరకముల పట్టుబట్టులు, రుద్రాక్ష, బిడ్డు ఆడదగిన సామానులు మొదలగునవి కోరినవారికి సరియైన ధరలకు వి. పి. మూలముగా పంపబడును. మంచి పట్టుబని యను 1కి ర్వు 7 నుంచి 10 వరకు రుద్రాక్ష 108 వుండేసరికి 1-కి ఆటాలు 6 నుంచి ర్వు 10 లు. 32 పూసలువున్న కంటి 1-కి ఆటాలు 8 నుంచి ర్వు 10 లు గొరికేంకరపూస 1-కి ర్వు 8కి నుంచి 25 వరకు 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ముఖముల పూస 1-కి ర్వు 2 నుంచి 30 లు పొత్తి పంచెలు 7, 8 మూర 1-కి ర్వు నుంచి 11 లు పట్టు పంచెలు మూర 10, 12, 1-కి ర్వు 14 నుంచి 25 లు బెంసుకూరు రకం చీరలు జరిపనిచేయబడినవి. 12, 16, 18 మూర మంచీరకం, ర్వు 85 నుండి ర్వు 150 వరకు. 12, 16 మూర బసారన్ చీర 1-కి ర్వు 25 నుంచి 150 లు చిన్న పిల్లలు ఆడతగిన ఇత్తడి సామానులు 82 ఉన్నటువంటి పెట్టె 1-కి ర్వు 1-8-0 మర్రాకం 2-కి అన్నిటికి మెరలి ర్వు 30-0 ఇంకా కావలసిన సామానులకు మాకేటలాను ఉచితము.

యన్. యు. నారాయణాచారి కంపెనీ, బ్రహ్మచారి-కాశీ

చదువుడు

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

యోచింపుడు

కొనుడు

కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, వాటి యొక్క అభివృద్ధిని, సౌగంధను పెంచుచును. పుట్టెయందు గలుగునట్లును పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును, రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన సువాసనగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియోచినను గలిగించును. వేసన వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యద్భుతగుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడియున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.

దివాకచందు భండారి, అమృతసరు పంజాబునుండి వ్రాసినది:—

"మీ కామినియానూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసివంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకుమరువకును. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు

1 బుడ్లి ధర ర్వు 1-0-0 పోస్టుఖర్చు 0-6-0 ప్రత్యేకము
" " " 2-10-0 " 0-12-0 "

హెచ్చరిక:— కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి వాగ్గరికయొందు దుకాణమునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణులుగల తక్కువరకము నిచ్చి "ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనదని" చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార తంత్రములకుమీరు లోబడకుడను. ఎప్పటికిని కామినియానూనె తప్ప మరేదియు వాడకుడనని నిరపరమకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికి రాజువంటిది ఓటో డిల్ బహారు

వాడబడిన వారందరిచే చాలగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరుట్టి

మాలయందు కొని చుక్కలను వేసిన కొత్తగా కోసిన పుష్పములవలె మిరుట్టు ప్రక్కలకు దానివాసన వ్యాపించును.

దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును దీనినేవాడుదురు.

1/2 డౌన్సు బుడ్లి 1 కి ధర ర్వు 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు రు 0-5-0 ప్రత్యేకము
1/2 " " 1-4-0 " 0-5-0 "

కాంపిట్ బుడ్లి 1 కి ధర ర్వు 0-2-0

సోల్ వజంట్టు :—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

128

285, జామ్నూమీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి.